

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSEI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
KIADJA: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Megint szüret.

Budapest, október 19.

(r.) A magyar mezőgazdaságot, mióta a gabonáaraknak, különösen a buza árának a nyolcvanas évek közepén beállott nagy ár-hanyatlása folytán válságos helyzetbe jutott, ezenfelül még két nagy országos csapás érte. Az egyik a sertés-vész, a másik a filloxera pusztítása. A buza ára a nyolcvanas évek közepén a korábbi árakhoz képest átlag mintegy 3 forinttal csökkent; és ha számba vesszük, hogy az ország buzatermése mintegy 40 millió métermázsa évenként és hogy ebből a mennyiségből megközelítő számítás szerint 15 millió métermázsa a gazda saját szükséglete vetőmagban és a maga, valamint cselédekének fogyasztásában, míg a termés többi részét értékesíteni kénytelen, könnyű belátni, milyen nagy rést ütött ez az árhanatlás a buzát termelő gazdák számításába.

De a buza árhanatlása a gazdának — bár igen érzékeny módon — a jövedelmét csökkentette csak, holott az utóbb említett két csapás nemcsak a jövedelmet, hanem magát a tőkét támadta meg. A buzának nemzetközi árát emelni nem bírjuk; mert saját termelésünk a világpiacra jövő összes termésnek alárendelt csekély hányadát teszi csupán. Az is kérdés, vajjon a gabonavámok emelése után a belföldi árakat fel tudnák-e emelni.

Minél kevésbé hasznot hajtó a gabonatermés, annál nagyobb súlyt kell vetni a termelés egyéb ágaira, melyek között a bor kétségenkívül a legnagyobb szerepet játszsza. Még az 1885-ik évben Magyarország bortermése öt és félmillió hektolitert tett, amiben benne volt a világhírű tokaji, egri, ménesi, somlói, szegszárdi stb. hegyek aranyat érő nedűje; 1890-ben már csak három és félmillió hektoliternyi a termés, 1892-ben pedig

éppenséggel 797 ezer hektoliterre súlydát alá. Az 1899-ik év végéig a filloxera Magyarországon 395 ezer kat. hold szőlőt tett tönkre. Ennek az óriási területnek pénzben kifejezett értéke legalább is 400—500 millió koronára becsülhető.

E nagy csapással szemben éveken át védtelenül, tanácstalanul állottak a gazdák, sem a segítség lehetősége, sem annak módja iránt senki sem volt tisztában. De a mi néhány év előtt még lehetetlennek látszott: az országnak már nem egy bortermő vidékén, mint Egerben, a ménesi hegyalján, Tokajban, Versecen ismét van bő szüret; visszhangznak az éveken át néma hegyek a szüretelőik vig danájától; sőt a nagy nemzeti csapásnak meglett az a jó eredménye, hogy szőlőink észszerűbben vannak beültetve; fajliszta borokat fogunk termelni és a szüretelt bor mennyisége is nagyobb lesz, mint volt valaha.

Az ország különböző borvidékein nem egyformán halad a szőlők felújítása; néhol részint a kezdeményezés hiánya, részint a mutatózó nehézségek miatt lassabban halad a munka; de a felől, hogy szőlőink néhány év múlva újra be lesznek telepítve, kétség már nincsen. A nagy cél elérésére a magyar állam nagy eszközöket bocsátott *Darányi* miniszter rendelkezésére. A földmívelési miniszter ma egy védő, tanító hadsereggel, országos szervezettel a háta mögött és az 1900-iki költségvetésben a szőlőmívelés céljaira fordítandó 2.38 millió koronával áll a küzdőtérén. Megmozdultak nyomában a társadalmi testületek, a gazdasági egyesületek. Gazdaszervezetek jöttek létre a hegyközségekben (és szövetkezetekben) és megindult a lázas munka biztos alapon, biztos eredménnyel. Szakiskolákat végzett hetven állami közeg és ezek felügyelete alatt legalább kétszáz kitanított munkavezető dolgozik az országban és

tizenegy vincellériskola képez évenként 250 szakértőt vezető munkást a magyar szőlőtermelésnek.

De még tovább megy a magyar állam áldozatkészsége. Megbízható minőségben, nagyban, milliányi költséggel maga állítja elő a védekezési anyagot. Ma van az államnak 1760 kat. hold amerikai telepe, amelyből 1148 kat. hold fajliszta anyatelep, amelyen az 1899-ik évben már termelt egy millió ötványt, 19 millió kipróbált minőségű fajliszta amerikai vesszőt és 3 millió európai fajliszta vesszőt. Ez a termés az idén már alighanem megkétszereződött. Támogatja a miniszter a magántermelőket is, akik tavaly 6 millió ötványt, 55 millió amerikai és 48 millió európai vesszőt termeltek és ajánlottak fel eladásra. Terjed a filloxera ellen való védekezés másik módja: a szénkénegezés is. Az 1899-ik évben a miniszter 14 ezer métermázsa szénkénegezésről gondoskodott, amiből hétézret a szeltnai kohóművek állítottak elő, hateraz métermázsa pedig Franciaországból jött. Még 16 ezer kat. hold régi szőlőt tartanak fenn szénkéneggel és évről-évre szaporodik a szénkénege alá történő új ültetések területe is.

De a már ma is elért nagy eredményeknek a leghatalmasabb lökést a szőlőkölcsönökről szóló 1896. évi V. t.-c. adta, amely lehetővé tette, hogy a szőlőtermelő 25 millió forint kölcsönben részesedjenek az állam bizonyos foku, közvetett szavatossága mellett. A kölcsönöket nyújtó *Magyar Agrár és Járulékbanknál* a kölcsönöket engedélyező bizottság eddig 6241 birtokosnak 12.432 kat. hold szőlőterületre 23-53 millió korona kölcsönt szavazott meg. Ez a kölcsönösszeg, mint közvetlen anyagi támogatás, magában véve is tekintélyes tényező, mert hiszen ez a sok millió korona egy különleges termelési ágának és sok egyedében önhibáján kívül tel-

TARCA.

Cimbalmot veszünk.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Lőrinczy György.*

Gyönyörűség volna az élet, hogyha csak a gyerekek növekednének! Hanem az a baj, hogy a fészekben nemesek a fiókok, de a gondok is növekednek. Lám, nálunk is, ez idén már Böske is kis iskolás lett, Bandi maholnap gimnáziumba kerül, Maresuka meg már igazi, valóságos felsőbb leány. Pedig már Szabolcs is szaporítja a cipőkontót, mert két esztendő. Mig esztenden mindezt meghánytuk-vetettük, kis szobánkban a fiókok lassacskán elszunnyadtak s fölébredtek újra a gondjaink és sötét, lomha szárnyasapásokkal megmehsuhantak a lelkünk körül.

— Öregem, — szólt gondoskodóan az asszony, — látod, itt volna az ideje, hogy azt a gyereket valami muzsikára is taníttassuk.

— Maresukát?

— Igen.

— Hát bizony itt volna az ideje. Hanem hol veszünk a rá való pénzt, az a kérdés.

— A pénz! — Mindig az az átkozott, utálatos pénz!

— Mindig. Meg aztán, látod, hatvanhat forint hatvanhat krajcár fizetés, havonként! Ezért ugyan érdemes volt megkopaszodnom, ugy-e?

A feleségem kitér az ilyen kérdésnek rendszert. Okosan teszi.

— Talán azt kellene legelőször elhatározunk, szólt, hogy milyen muzsikára?

— Azt ám. Hát határozunk el, lelkem.

Az asszony, persze, a zongora mellett kar-

doskodott. Csodálatos is, mennyi szívóssággal tudják az asszonyok védelmezni azt a lármás, goromba szerszámot.

— Zongorázní, mindenesetre! szólt. Hiszen azzal növekedik föl minden leány. Csak nézz körül!

Mindjárt el is kezdett az asztalon zongorázni. Az ujjaival, talán öntudatlanul, verte ki valami ócska nótának az ütemeit, miközben a két kezén összeesőrrerentek a láncos, csillogó arany karperecei. Sohasesm szenvedtem a dobost meg a katonamuzsikát; ideges lettem miatta most is, tüstént. A bosszu ösztökélt. Éreztem, hogy valami impertinenciát kell tennem, vagy valami maliciát mondanom, hogy elhallgattassam a dobolást is, a zongorát is, a karpereceket is. Igen, főképp a karpereceket...

— Hallod, — szóltam hirtelen, — a kezeidet gondosabban ápolhatnád. Az ember nem is kíván rájuk nézni, úgy megdurvultak.

Ninesen olyan asszony, aki az ilyen támadásra abban nem hagytná a zongorázást. Abbalhagyta a feleségem is. Egy ideig nem felelt semmit, csak rám nézett, szemrehányóan, szomorúan, mintha egyszerre régi szerelmes évődéseink minden elröpült, pajkos emléke visszaszállott volna a lelkébe. A szemei legalább azt beszéltek...

— Bezzeg, valaha, ugy-e, nem volt durva? Akkor szívesen simogattad, esőkolgattad. Ilyenek vagytok ti, férfiak!

— Ilyenek. De legalább nem doboljuk az asztalon a Balaton hábergását.

— Jól van, jól! Nem dobolom már én sem, ne félj!

Nem féltem. De azért nagyot sóhajtottam, szánakozóan. Felelt helyett.

— Szegény szomszédaink!

— Szegények? Miért?

— No, hát hogy mindenáron össze akarsz veszni velök.

— Összeveszni? Én? Miért?

— A zongoráért.

— A zongoráért? ...

— Persze. Hiszen ahová az a lármás masina befészkelődik, ott ugyan vége van a csöndnek, nyugalomnak az egész utcában, de vége a jó békeségnek is, örökre. Mert nincsen az a jámbor, türelmes fül a világon, amelyik a zongoratanulás gyötrelmeit csak egy esztendőig is hallgatag elviselje.

A feleségem erre gondolkozóba esett.

— Hát akkor mit?

— Én a mondó vagyok, hogy cimbalmot vegyünk.

— Cimbalmot! De hiszen az nem leánynak való!

— Miért? A legkedvesebb, a legmagyarabb szerszám az. Mintha az Isten is külön, a magyar nóta számára teremtette volna. Tele van sarkantyupengéssel, szüreti kedvvel, ősmagyar csapongással. Sirva rigad, aki rajta játszik, sőt maga a cimbalom is mosolyog, kacsag, könnyezik, szinte elmondja a nóta versét is. Olyan, mint a nagyapánk gyöngypártás, piruló, bucsuzó, szemérmes menyasszonya...

Tetszett neki a lelkesedésem, láttam.

— Nem bánom, — szólt engedékenyen. — Maradjunk hát a cimbalomnál, ha neked jobban tetszik. Sokba kerül?

Mennyibe kerül, persze! Megint csak ott vagyunk, ahol elkezdtük. Pedig hát száz pengőbe belekerül legalább is. Mennyi verejték, mennyi küzködés bére megint! Csak ugy fojtogatta a torkomat a szó.

— Hát, hát bizony száz pengő, legalább is...

— Száz pengő! ...

S a nehéz sóhajtásra hosszú hallgatással

jesen elszegényedett termelési osztálynak jutott. Jutott pedig az állam minden különös megterhelése nélkül, sőt az állam hasznára, az újra telepített szőlők képezte adóalapok révén. A szőlőkölcsönök haszna azonban nemcsak a kiszolgáltatott pénz közvetlen felhasználásában nyilvánkozik meg, bár az 1899-ik év végéig összesen felújított pusztult szőlők több mint 10 százaléka engedélyezték kölcsönt; nagyobb annál sokkal a törvénynek közvetett haszna.

Hitelképesz lett Magyarország művelés alatt álló földterületéből már eddig is körülbelül 400 ezer kat. hold, még pedig mind értékes jövedelmet hozható szőlőterület, aminek eddig nem volt hitele, mert, a szőlőre, kivált a parlag szőlőre senkisésem adott kölcsönt. Ezeknek a területeknek a nagysága a még mindig terjedő filloxerával csak növekedni fog. Nagy dolog ez magában véve is. De még nagyobb lesz, ha figyelembe vesszük azt az értékelkedést, ami a törvény életbe léptével a parlag szőlőterületekben bekövetkezett.

Ha egy eddig hitelképtelen területre kölcsönt lehet kapni, annak az értéke már magában véve ez okból is hirtelen megnövekedik. Amint a bank a kölcsönöket folyósítani kezdte, az ország elsőrangú borvidékein tízhuszoros értékre emelkedtek az ültetésre alkalmas régi szőlőterületek, a másodrangú borvidékeken is kitette ez az emelkedés a régi érték öt-hatszorosát.

Igaz, hogy a kölcsönök főcélja a régi birtokosok támogatása volt s a kölcsönök megszavazásánál az engedélyezésre kiküldött bizottság e körülményt mindig figyelembe vette, de ez az értékelkedés kihatott nemcsak a kölcsönben részesült 12.431 kat. holdra, hanem Magyarországon összes pusztult szőlőterületére. Sok, sok milliót jelent ez az értéksziporodás, ami nemcsak azért érdemel figyelmet, mert a létező nemzeti vagyont emelte, hanem azért is, mert ez nagy részben visszapótlása volt a filloxera-csapás okozta országos veszteségeknek.

De még ez a nagy horderejű értékelkedés sem volt az 1896. évi V. t.-c. legbecsebb hatása. Ennek a törvénynek a bölcs, körültekintő végrehajtása öntötte a magyar szőlőtermelő közönség lelkébe-szívébe újra az elvesztett bizalmat.

Aki nem is kért kölcsönt, látva, hogy

feleltünk mind a ketten. És elmerültünk, újra, a gondban. Garasos szivarom füstje kékes szürke felhőkben gomolygott szerte a szobában, majd ki, az ablakon, és a tekintetem önkénytelenül szállott utána, föl, föl, a szelid, esillagényes magasságba, ahol ninesenek gondok... Ahol csak sugár, csak illat, csak esőnd és nyugalom van. Az asszony lesütötte a szemét és a két esőrgő, láncos arany karperecére nézett, míg azzal játszodozott a keze is. Egyszer aztán, talán akarva, talán nem akarva, lekaposolódott róla mind a kettő. Akkor fölkelte s lassan odament a szekrényéhez. Abban őrizgette a megmaradt ékszereit, családi emlékeket, kegyeletes évfordulók révén kapott szegényes ajándékokat. Kivette onnan a két karperece tokját, belé tette az ékszereket és odatoalta az asztalra, éppen elémbé.

— Add el ezeket... Az árából megvehetjük a cimbalmot. Ugy-e?... Marcukának.

— Nem, nem, tiltakoztam ijedten. Hogy is gondolod olyat? Hiszen ahhoz tán jogom sincsen! Tréfásan elnevette magát.

— Jog! No, hiszen még csak az kellene! Tiszta, nyugodt szemmel nézett rám, talán még mosolygott is. Szinte hallottam, hogy dobog, hogy ver a szíve; anya volt, édes anya, nemes, nagy, igaz, hősies. Éreztem, hogy a szemem könnybe lábad s gyöngéden, szeretettel simogattam meg fehér kezeit, míg lehajoltam, hogy megcsókolgassam őket. Ugy mint valaha...

— Milyen szép kezed van! Milyen fehér, milyen puha, milyen gyöngéd és milyen jóságos! Igazán, most is éppen olyan, mint akkor volt, mikor legelőször megcsókoltam...

Lassan fölkapcsolgattam rá a esőrgő, láncos karpereceket, talán észre sem vette, szegény. Mig sima kezeim babrálgattam, ragyogó, elmélázó szeméből kiolvastam, hogy akkor is bizonyosan csak arra gondolt, hogy cimbalmot veszünk — Marcukának...

mások kapnak, hogy mások telepítenek, még pedig a szakértők vezetés és előírt mivélségi terv mellett sikerrel, az gondolkodóba esett, bizni kezdett.

„Ha biztak a törvényhozók, ha bizott a kormány, ha bizik az, aki kölcsönt vesz... mért ne bizzam én is?” Így gondolkodtak ezeken, tízezeren, akiknek nem kellett kölcsön és mentek és vállalkoztak és dolgoztak és belevágták a kapát, az ásót, a csákányt az értékteleneknek tartott, de hirtelen kincset érő évtizedes parlagokba.

És ismét folyt a veríték a magyar ember homlokáról az ezer éves szőlőhegyekre és rövid időn ismét zöldültek a dombok s ma már a megérdemelt munka jutalmául örömkönnünk hull a sárguló, a pirosuló kövér gőzökre. Szorgalom, lelkesedés, áldozatkészség, lázas tevékenység foglalta el helyét az egész vonalon. A legújabb statisztika szerint a 1899-ik év végéig az elpusztított 395 ezer kat. hold szőlőből 127 ezer kat. holdat újra ültetett már a magyar termelő közönség.

Az idén van az országban az első általánosabb szüret. Tokaj, Árad, Eger, Zala üres, vedlett tetejű kolnáit, présházait kijavítják, új tetőt kapnak, új vakolatot. Azt mondják, hogy most szüret előtt, amikor *Darányi* miniszter Zalában járt, valóságos ünneplés, boldog mámor fogadta a felújított bő termő hegyeken. Hangos ismét a hegy, folyik a drága kincs, az új szőlők mustja.

Ez a kincs — visszaszerzett kincs. És a miniszter tudja azt a mondást, hogy „szerezni könnyű, megtartani nehéz, visszaszerezni legnehezebb.”

Ezért nőtt az ő ma már nagy tárcájának minden munkaköre között a leginkább lelkehez ez a *legnehezebb*.

Tudják ezt a zalaiai, biznak is *Darányi*-ban s elhiszik neki, amit a hamis meg az *olasz* borokról is ígért.

Mert hát az is igaz, hogy ezen a két ígéretén nagyon mulik, hogy az arany gerezd kincset érő édes levéből — csengő pénz is legyen.

De hiszszük, hogy lesz.

És akkor lesz még szőlő, de melléje *lány kenyér* is.

BELFOLD.

Az agráriusok és a vámkérdés. Az agrár sajtó vezérő lapja ma felveti a *külföldi vagy közös vámterület* kérdését, s meg is adja rá a választ, kijelentvén, hogy a gazdák nagy zöme (értsd: a laifundumok) ezuttal még nem barátai a külön vámterületnek. Ezuttal még nem azok. Az 1896-ki vámkérdést sem voltak azok. És soha, de soha sem lesznek azok. Nekik nem az kell, hogy Magyarországon önálló ipar fejlődjék s ezen a révén a magunk belföldi gabonafogyasztása emelkedjék. Ők ilyen kockázatba nem viszik bele a maguk érdekeit; nekik jobban tetszik az a mostani állapot, melynél Magyarország egészen ki van szolgáltatva az osztrák iparnak, mert — úgy vélik — a magyar gabonafelhasználó a keres világos egyedül Ausztriában találhat fogyasztókra. Ez első tekintetre kishitűségnek látszik, de valójában nem az, hanem önzés. Minket különben nem lep meg ez az állásfoglalás. S csupán azért foglalkozunk vele, mert a közjogi ellenzék egyik kitűnő publicistája a minap a nagybirtok mellett kardoskodván, a *kereskedőket* vádolta a gazdasági függetlenség iránt való ellenségessé indulattal, — a kereskedőket, akik 1896-ban s azóta is csaknem egyértelműen az önálló vámterület mellett szólaltak fel. Tisztelet kollegánk most láthatja, melyik táborban kell keresnie a közös vámterület megátalkodott hivatit. Még csak egyet. Az agrár lapnak itt idézett cikkében ezt is olvassuk: „Reánk nézve az majd-nem mindegy, az osztrák iparos vagy a magyar iparos miatt kell-e tönkre mennünk”. Dehogy kommentáljuk mi meg ezt a jellemző mondatot. Csak lejjebb szegezzük.

Kérvények. A képviselőház kérvényi bizottsága *Radoeza* János elnöklésével ma ülést tartott, melyen a kormány részéről *Szell Kálmán* miniszterelnök és *Wlassics* közoktatásügyi miniszter. az igazságügy-minisztérium részéről *Vörösmarty* államtitkár, a kereskedelmi minisztérium részéről *Csörghes* államtitkár, a földművelési minisztérium részéről *Kiss Pál* államtitkár volt jelen. A bizottság tárgyalás alá vette a Házhoz érkezett feliratoknak és kérvényeknek tizenegyedik

sortjegyzékét (előadó *Molnár Béla*). A bizottság első sorban a kvóta felemelése ellen irányuló kérvényeket tárgyalta, és tekintettel arra, hogy a kvótaarány királyi döntéssel már meg van állapítva, azt javasolja a Háznak, hogy a kérvények az irattárba helyeztetesenek. Az *olasz borok behozatali vámjának* felemelése tárgyában benyújtott felterjesztések a miniszterelnök útján kiadattak az egész kormányának. Ugyanígyen módon intézte el a bizottság több városi törvényhatóságnak az iránt való felterjesztéseit, hogy az állami funkciók teljesítése körül felmerülő költségeik térítésének meg, és Szabolcs vármegyének azt a felterjesztését, hogy az 1903-ban megújítandó vám-és kereskedelmi szerződésben megnevezettség az összes mezőgazdasági termények behozatala. A sortjegyzékben foglalt többi felirat és kérvény tárgyahoz képest az egyes szakminisztereknek adatott ki.

A trónörökös házassága.

Budapest, október 19.

Ma indult meg a *Ferenc Ferdinánd* főherceg házasságáról szóló törvényjavaslathoz a bizottsági tárgyalása. A közjogi ellenzék szónokai széles mederben folyó vitába kezdtek, mely egy követelésben és egy kifogásban ormólik. A követelés az, hogy terjesztessék a parlament elé az uralkodóházak ugynevezett házítörvénye is, melyre a főhercegi nyilatkozatot hivatkozik. A kifogás pedig az, hogy a magyar jog nem ismeri a morganatikus házasság intézményét. E körül a kettős tengely körül forgott az ellenzék érvelés. Politikai körökben az ellenzék szándékai felől megoszlanak a vélemények. Némelyek tízes és hosszú vitától tartanak. Mások azt hiszik, hogy erős, de nem elnyújtott diskusszió várható. Mi úgy véljük, hogy az utóbbi prognózis fog bevalni. A néppárt ugyanis bajosan fogja Kossuthotkat egy hosszadalmas vitába követni, noha erősen inyre volna, ha páholyból nyugodtan szemlélhetné, mint tépászsák egymást a közjogi ellenzék s a kormány olyan tusában, amelyben a néppárt főrangú patronusai semmi szín alatt nem foglalhatnak állást az uralkodóház ellen. Így hát nyilván elmarad a hosszú vita. Két okból. Először, mert a magára hagyott függetlenségi párt fizikai erejéből nem telik több heti diskusszióra. S másodszor, mert a Kossuth-pártnak aligha lesz az ambíciója, hogy a néppárt számára kaparja ki a parázsból a gesztenyét.

Az igazságügyi bizottság mai üléséről szól a következő tudósítás:

A képviselőház igazságügyi bizottsága *Szilágyi Dezso* elnöklésével ma ülést tartott, amelyen a kormány részéről *Szell Kálmán* miniszterelnök, az igazságügyminisztérium részéről *Vörösmarty* államtitkár volt jelen. A bizottság megválasztván a konzuli illetékekről szóló törvényjavaslathoz előadójának *Fest Lajost*, tárgyalás alá vette *Ferenc Ferdinánd főhercegnék* házasságkötése alkalmából kiadott nyilatkozata beickekészítéséről szóló törvényjavaslathoz, melyet *Engelmayer* előadó tüzetes indoklással előadgásra ajánlott.

Az előadó beszédében *Polónyi Géza* közbeiktató: — Hol van a nyilatkozat aláírása?

Szell Kálmán miniszterelnök erre a közbeiktatásra válaszolva, kijelentette, hogy miután a törvényjavaslathoz bevezetése aként hangzik, hogy *Ferenc Ferdinánd főherceg* ünnepélyes nyilatkozata ezennel törvénybe iktattatik, amint következik, a bevezetés eme szerkesztésnél fogva nem talán szükségesnek az aláírás jelvéletét; igen szívesen hozzájárul azonban ahhoz, hogy a nyilatkozat után az aláírás is felvétessek és pedig úgy, amint a főherceg ő fensége a magyar eredeti okmányt aláírta: *Ferenc Ferdinánd főherceg*.

Győry Elek szükségesnek tartaná, hogy maga az eredeti nyilatkozat is az országgyűlés elé terjesztessék. Hosszasan kifejté ezután azt a nézetét, hogy az uralkodó családnak ugynevezett házi törvényének semmiéle része, mint ilyen, Magyarországon soha érvényes nem birt, annak érvényét Magyarországon soha egy törvény nem ismerte el, nem ismerték el 1723-ban sem és mi sem ismerhetjük azt el. A nyilatkozat egyes kifejezéseit ismerő aggályosoknak találja s nem osztja azok nézetét, akik azt állítják, hogy a nyilatkozattal nem történik változtatás a trónöröklési rendben. Szólv kifejtett aggályai alapján azt tartja, hogy ez a nyilatkozat, így ahogy van, az ország törvényei közé nem cikkelyezhető be.

Polónyi tartózkodik ezuttal elmondandóinak részletes megokolásától s fenntartja azt a képviselőházi tárgyalásra. Álláspontját azonban már most felezn kívánja. E törvényjavaslathoz és a deklarációhoz soha nem járulhat, mert ez a deklaráció alkotmányunkba, élő törvényeinkbe s a nemzet lelkiismeretébe ütözk; mert ez a deklaráció két dolgot akar becsempészni törvénykönyvünkbe: a Magyarországon soha nem promulgált házi rend törvényes elismerését és a tisztán germán eredetű morganatikus házassági instituciót. Soha nem tudna hozzájárulni ahhoz, hogy

bármiféle házi renddel megváltoztathassák a trónörökös rendjét. Különösen egy szempont indítja arra, hogy lelkesedésének egész hevével küzdjön a törvényjavaslat ellen: az, hogy ez a javaslat alapelveink ellenére, melyek az egyenjogúságot nem a rangban és születésben, hanem az emberi méltóságban ismerik el, Magyarországon a nőgáton való nemzeti dinasztia örökre lehetetlennek teszi, már pedig szóló a magyar nőt sohasem fogja kizárni abból, hogy a magyar király gyermekeinek anyja lehessen. Szükségesnek tartja, hogy az ugynevezett házi törvény a bizottság elé terjesztésük, hogy meg lehessen vizsgálni, mennyire kvadrál a törvényjavaslatban foglalt nyilatkozattal. Kijelenti végül, hogy az ugynevezett házi törvény előterjesztése nélkül a törvényjavaslatnak még a tárgyalásba sem hajlandó belebozsátkozni és amennyiben a bizottság többsége politikai okokból más álláspontra helyezkednék, a további tárgyalásban nem fog résztvenni.

Barabás Béla a törvényjavaslatot a legnagyobb merénylőnek tartja ősi alkotmányunk és törvényeink ellen. A nyilatkozat az ugynevezett *Hausgesetz* kényszerűsége alatt tétetett. Míg ez a *Hausgesetz* a bizottság előtt nem ismeretes, nem vehet szólt sem részt a további tárgyalásban. A törvényjavaslatot nemcsak el nem fogadja, hanem az ellen a leghatározottabban tiltakozik és ha a Ház többsége azt el is fogadja, szóló azt soha érvényesnek nem fogja elismerni.

Szilágyi elnök figyelemzötti Barabásra arra, hogy a törvény és házszabályok szerint ily tiltakozásnak helye nincs.

Szöll Kálmán miniszterelnök tüzetesen válaszol a tett kifogásokra. Mindenekelőtt a fölvetett formai kérdésekről nyilatkozik. György Elekkel szemben nem tartja szükségesnek az eredeti okirat előterjesztését; hivatkozva az 1867-iki precedensekre is, hangsúlyozza, hogy e részben azok másképp szóltak. Ott a törvénybe nem vételezték be a szöveget az okirat; a jelen törvényjavaslatban foglalt deklaráció pedig szó-ról-szóra megegyezik a főherceg ő fensége által aláírt nyilatkozattal; az eredeti okiratnak hü mását terjesztette elő; erről egész felelősségével áll jól. A törvényjavaslatot abban az öntudatban nyújtotta be, hogy teljesen megélel avval a magyar alkotmány és közjog követelményeinek. Keddettől fogva azon az állásponton volt, hogy szükséges e nyilatkozat becikkelyezése, mert bár nem foglaltatik benne lemondás és a trónöröklési rend megváltoztatása, az uralkodóházban végbem nt oly eseményről van benne szó, melyet a törvényhozásnak tudnia és becikkelyeznie kell. Behatóan és tüzetes érveléssel cáfolja ezután a felhozott ellenvetéseket, hangsúlyozza Polónyi-val szemben, hogy akkor, amidőn a törvényhozás teljes szabadsággal vizsgál és bírál meg valamit, a becsempészés szó nincs helyesen megválasztva. Kimutatja hosszas fejtegetéssel, hogy a nyilatkozat a trónöröklési rendre nézve teljesen megegyezik az 1723-iki törvénnyel, és ennél fogva minden tekintetben törvényes. És ez a kérdés lényege, ezt kell megvizsgálni. A morganatikus házasság az egész kontinensen elfogadott intézmény, amelynek következményei gyakorlatilag fennállanak. Ennek jogi hatálya az, hogy sem a hitves, sem a gyermekek nem osztoznak a férj és az atya állásában és azt nem öröklők stb. Az ezen házasságból származó utódok nem főhercegek, nem ágai az uralkodó családnak, pedig az 1723-iki II. törvényeik 7-ik szakasza egyenesen kimondja, hogy csak „Austriae Archiducibus“ lehetnek öröklősök Ausztriában is, náunk is. Miután a főherceg ő fensége morganatikus házasságból származó utódok nem főhercegek, ezen alapon nem bírnak trónöröklési joggal sem Ausztriában, sem Magyarországon. Ezt tartalmazza a nyilatkozat. Ebben egyezik az 1723. II. törvényekkel és így alkotmányunkkal és közjogunkkal is. Ezután tüzetesen reflektál a többi észrevételekre és felel a Polónyi és Barabás kérdéseire. A házi szabályokra vonatkozólag kijelenti, hogy a benne foglalt családi rendelkezések semmi része nem lehet olyan, a mi törvényeinkkel, jelesül az 1723-iki első és második törvényekkel ellentétes, és nincs is a házi szabályoknak olyan része, amely ezekkel a törvényekkel ellentétben állana. Kéri ezek után a törvényjavaslat elfogadását.

A tárgyalás folytatását ezután a holnap délután öt órákor tartandó ülésre halasztották és ezzel az ülés bevégeződtött.

KÜLFÖLD.

Kortessvilág Amerikában. Az északamerikai Unió a választások lázában él. Tegnap ment Bryan New Yorkba, akit ott oly ovációkkal és tüntetésekkel fogadtak, amintől már évek óta nem láttak. Bryan négy gyülekezetben beszélt, mintegy 800,000 hallgató előtt. A menet az egyik gyülekezési helytől a másikig valóságos diadalmenet

volt. Az egész uton tüzijátékok voltak és zenekarok játszottak. *Mac Kinley* hívei sem pihennek. Az ő kortesei azt hirdetik, hogy *Mac Kinley* megválasztása után az összes amerikai csapatokat visszavonják a Filippi-szigetektől, továbbá, hogy Németországgal tárgyalások folynak arra nézve, hogy a Filippi-szigeteket a németek segítségével pacifikálják. Németországnak ez a szerepe természetesen csak a kortesek fantáziájának műve.

Az új kancellár.

Budapest, október 19.

A német birodalom új kancellárját rokonszenyesen fogadja az egész külföldi sajtó. Az orosz lapok rendre konstatálják, hogy gróf Bülow erős támasza lesz a Németország és Oroszország közt való barátságának, s a francia lapok is elég szeretettel méltóan irnak az új kancellarról. Az üdvözlő táviratok közt, amelyek tömegesen érkeznek gróf Bülowhoz, a legelsőek egyike volt *Ferenc József* királyé, ami ékesszóló bizonyossága annak, hogy a szíves szövetségi viszony, mely Németország és a monarchia közt fennáll, a kancellár-változás által semmiképp sem változott.

Berlin, október 19.

Gróf Bülow birodalmi kancellár ma délelőtt visszatért Homburgból és hosszasan tanácskozott *Miquel* pénzügyminiszterrel. Egyelőre még nem tudni, vajjon *Miquel*, akinek becsvágyát sérti Bülow kinevezése, le fogja-e vonni a konzekvenciákat magára nézve és le fog-e mondani. Jól értesült körökben azt tartják, hogy *Miquel* maradni fog, különösen ha meggyőződik róla és bizonyosságot szerez magának a felől, hogy gróf Bülowval a belpolitikai döntő kérdésekben éppen olyan könnyen fog megegyezésre jutni, mint Hohenlohéval. Politikai körökben kiváncsian várják, hogy miként fog alakulni a viszony *Bülow* és *Miquel* közt, mert biztosra veszik, hogy ha egyelőre hajlandó lesz is az új kancellár jó viszonyt tartani a pénzügyminiszterrel, nem sokára surlódások fognak támadni közöttük. *Miquel* meggyőződik a legutóbbi események arról, hogy nem ő a helyzet ura és csak addig maradhat hivatalában, amíg *Bülow* akarja.

Váloszint, hogy *Posadowski*, *Thielen* és *Hammerstein* ki fognak lépni a kormányból.

München, október 19.

Bülow kinevezése előtt a császár személyesen szerzett meggyőződést arról, vajjon a szövetséges fejedelmek helyeslik-e ezt a választást.

Hohenlohe herceg november 8-án fog bucsulátogatást tenni a régens-hercegnél.

Hamburg, október 19.

Bülow gróf birodalmi kancellár ma délelőtt innen elutazott.

Berlin, október 19.

A *Vossische Zeitung* kijelenti, hogy a baloldal egyelőre várakozó álláspontot foglal el gróf *Bülow*-val szemben. Az új kancellárnak arról kell gondoskodnia, hogy nemcsak államjogilag, hanem erkölcsileg is ő viselje a felelősséget a birodalom politikájáért s hogy a császár felelőtlensége épségben tartassék.

A *Post* konstatálja, hogy liberális és szabadkereskedelmi körökben elterjedt hírek szerint *Bülow* a kancellári állás elfogadása alkalmával azt szabta feltételül, hogy *Miquel* és gróf *Posadowski*, akik a kabinetben a reakcionárius irány főképviselei, el kell ejteni.

Páris, október 19.

A párisi lapok igen rokonszenves hangon irnak *Bülow*-ról. A *Gaulois* azt írja róla, hogy a legszeretettel méltóbb diplomata.

A *Figaro* azt mondja, hogy a külföld örömmel értesül *Bülow* kinevezéséről.

A *Matin* szerint *Bülow* Vilmos császár világpolitikájának apostola. Meglehet, hogy a németek higgadtabb tanácsadót óhajtottak volna császárijuk mellé, mert sokan azt hiszik, hogy a császári automobilnak erős fékezőre van szüksége.

Pétersvá, október 19.

A lapok elismerő szavakkal nyilatkoznak *Hohenlohe* herceg politikájáról és egyuttal annak a bizalomnak adnak kifejezést, amelyet bennök és az orosz birodalomban az új kancellár személye és annak a nemzetközi politika terén való működése kelt.

A *Journal de St. Petersburg* azt mondja, hogy *Bülow* élete és munkaréje teljében van. Bebizonyította már, hogy tud bánni a parlament különböző csoportjaival, amelyekkel a kormányt számolnia kell. Ékesszólásának van súlya, minden szava olyan, hogy hatást gyakorol Németország közvéleményére.

A *Brzevia Vjedomosti* azt mondja, hogy Oroszországban mindenki tudja, hogy *Bülow* nagybarabcsüli az Oroszországgal való jó és barátságos viszonyt.

A *Herold* véleménye szerint *Bülow*-ban soha sem hiányzott a hajlandóság az Oroszországgal való szíves

egyetértés ápolására. Pályája küszöbén az idegen kormányoknak személyében, akaratában és tudásában való bizalmával találkozók.

A *Petersburger Zeitung* szintén azt várja az új német birodalmi kancellártól, hogy ápolni fogja az Oroszországgal való jó barátságot, amelyet kötelezőségévé tesz a tradíció és az okosság.

A *Novosti* azt mondja, hogy *Bülow* olyan államférfi, aki fényes tehetségének, okosságának és éleslátásának adta tanujelét.

A *Szvet* *Bülow* kinevezésének nem tulajdonít különös jelentőséget Európa szempontjából, amelynek mint eddig, ezentul is a német császárral magával kell számolnia.

A khinai háború.

Budapest, október 19.

A mai táviratok a khinai meghatalmazottaknak, *Csing* hercegnek és *Li-Hung-Csang*nak egy jegyzékét közlik, amely azt mutatja, hogy még ez a két khinai sem tudja vagy akarja felismerni *Khinának* Európával szemben való igazi helyzetét, jóllehet mind a kettő közvetlen érintkezésben van az európai diplomatákkal. Olyan hangon beszélnek, ígérgetnek, biztatnak; mintha arról volna szó, hogy *Khina* valami szívességet tegyen a hatalmaknak, nem pedig arról, hogy hatalmasainak gonoszságaiért elféltelt szolgáltatasson s maga is meglakoljon. Az őszinteség hangja teljesen hiányzik ebből a jegyzékből s még kevésbé annak a garanciája, hogy a béketárgyalásokon hozandó határozatokat ki és hogyan hajtja végre s kió lesz e tekintetben a felelősség.

Mai tudósításaink a következők:

(A khinai jegyzék.)

Páris, október 19.

A Havas-ügynökség jelenti Pekingből 18-iki kelettel:

Li-Hung-Csang és *Csing* herceg jegyzéket adtak át a diplomáciai karnak, amelyben azt mondják, hogy ideje megkezdeni a béketárgyalásokat. Azokat a hivatalnokokat, akik a boxerekkel összejátszottak, a khinai törvények értelmében el fogják ítélni és megbüntetni. *Li-Hung-Csang* és *Csing* herceg, mint a császár meghatalmazottjai azt indítványozzák, hogy kezdjék meg a béketárgyalásokat s elismerik, hogy a követelések elpusztításáért kárterítést kell fizetni. A kár nagyságát a hatalmak megbízottjai fogják konstatálni. Az európaiak új kereskedelmi politikai kedvezményeket s az eddigi szerződéseket megváltoztatását is elérhetik. Mint-hogy azonban a hatalmak kívánságai különbözők, mindégyneknek külön kellene formulázni a maga kívánságait.

Li-Hung-Csang és *Csing* herceg végül kijelentik, hogy hajlandók a béketárgyalásokat megkezdeni és azt kívánják, hogy az ellenségeskedés azonnal szüntessék meg. Az első összejövetelt e hó 21-ére kéri, helyül pedig a cunghi-jáment hozzák javaslatba.

Li-Hung-Csang és *Csing* herceg jegyzékére *Pichon* francia követ ezt válaszolta:

Midőn *Khina* elismeri, hogy a nemzetközi jogot megsértette, egyuttal elismeri, hogy a felelősség kérdését is rendezni kell. A francia követ ennél fogva a főbünösök, nevezetesen *Tuan*, *Csuang*, *Kangsi* és *Tungfuszian*g példás megüntetését követeli s hozzátesszi, hogy amik ezeket le nem fejezik, az ellenségeskedést nem lehet megszüntetni.

London, október 19.

A *Times*nak jelenti Pekingből: A khinai kormányt az európai követelésekre adott válasza a legnagyobb arrogancia hangján szól. *Khina* mindössze a megtörtént dolgokon való sajnálkozását fejezi ki s megígéri, hogy gondoskodni fog róla, hogy efféle dolgok jövőben ne ismétlődjenek.

(A japán császár válasza.)

Jokohama, október 19.

Abban a válaszban, melyet a japán császár e hó 10-én a khinai császárnak egy levelére adott, melyben az sürgősen kéri, hogy befolyását a béke helyreállítására és a keletázsiai eddigi állapot fenntartása érdekében érvényesítse, a japán császár a következőket írja: *Ha* *Kwangszu* császár tényleg óhajti a béke helyreállítását, ugy az összes reakcionárius hivatalnokokat el kell mozdítania állásaikból, helyükbe liberális államférfiakat kell kineveznie és új kormányt kell szerveznie. A mikadó továbbá azt az óhaját fejezi ki,

hogy a császár a helyett, hogy Sansziba menne, térjen vissza azonnal Pekingbe, nyugtassa meg a nép hangulatát és adja kétségtelen bizonyítékait a szerződéses hatalmak ellen elkövetett büntettek miatt való sajnálkozásának. Ez által kétségbe vonhatatlan jogot fog szerezni arra, hogy az idegen kormányok tekintettel legyenek kívánságaira.

(A diplomáciai helyzet.)

London, október 19.

A Daily Mail azt írja, hogy a hatalmak között még sok eltérés van a Khinától követelt kártérítés tekintetében s különösen Oroszországnak és Amerikának az a javaslata ütözködik ellentmondásba, hogy a Khinától fizetett összeget a hágai választott bíróságnak adják át.

Bécs, október 19.

A Pol. Corr.-ral közlik Párisból a Temps következő jelentését arról a fogadtatásról, melylyel Delcassé külügyminiszter második jegyzéke a hatalmaknál találkozott. E szerint Ausztria-Magyarország és Olaszország hozzájárulást kérték ki azval a fenntartással, hogy a hatalmak általános megegyezése éressék el. Oroszország szintén kijelentette hozzájárulását. Németország elvi helyeslést fejezte ki a nélkül, hogy eddig végleges választ adott volna. Japán és az Egyesült-Államok eddig nem válaszoltak. Delcassé külügyminiszter Pichon pekingi francia követnek már elküldte utasítását a folyamatba teendő tárgyalásokra nézve.

(Waldersee.)

Peking, október 19.

Gróf Waldersee tábornagy megérkezése után megszemlélte a város utcáin az összes csapatokat, kivéve azokat, akik más helyütt voltak szolgálatban. A csapatok ezután a tábornagyot szállására kísérték. A menet remek látványt nyújtott.

(Expedíció a császárnéhoz.)

Frankfurt, október 19.

Tiencinből táviratozzák a Frankfurter Zeitungnak:

Oroszokból és németekből alakított expedíció indul az özveggy császárné tartózkodása helyére. Li-Hung-Csang megmondotta, hogy hol rejtőzködik a császárné. Az expedíciót harminc napra látták el eleséggel. A német lovasságnak nincs elegendő lova s Tiencinben kénytelen maradni.

(Tuan herceg.)

London, október 19.

A Standardnak jelentik Sanghaiból 17-iki kelettel: Egy khinai hivatalnok, aki most hétón érkezett ide Sansziból megerősíti azt a hírt, hogy Tuan herceg terrorizálja az özveggy császárnét. A hivatalnok azt mondja továbbá, hogy hírt szerint a prezumi trónörökös, Pucung herceg, Tuan fia, meghalt. Azt híresztelik továbbá, hogy Li-Hung-Csangot megint lefokozták Paotingfu átadása miatt.

HIREK.

Kabát nélkül.

Majd elvállik, hogy az egyetem adja-e meg a gondolkodás szabad szárnyalását vagy a korzó. Ma még a korzóban kell inkább bizakodni azoknak, akik reménykedve várják a reformokat, az új dolgokat, a különöset és a sablón nagy vereségét. A korzó egészen komoly rivális. Ma is egy valóságos reformnak vetette meg az alapját. Még egy-két esős nap, egy csekélyke dér és szemtől-szembe áll velünk, maradiakkal, a reform. A korona-herceg-utcai korzó főalakjai télikabát nélkül fognak föl és alá sétálni. Ma határozták ezt el a korzó utakat. Iseri ötlet mindenki, a szem nem kerülheti el egyiküket sem. A viselkedésükben megvan az a sima és büszke toladóság, amely észrevételeket. Ma ültek össze, hogy megállapítsák kis zárt körük számára a téli szezonra azt a bizonyos különösöset, amely megkülönbözteti valamennyiüket, vannak vagy huszan, egyéb halandóktól.

— A téli kabátlan baj van.

Ezt mondta egyik és meg is magyarázta a szavait. Kinos volt a csöndesség, elmulott a tréfák és szójátékok ideje.

— Baj van. Ha hosszú kabátot rendelünk, ránk fogják, hogy a két esztendő előtt elnyúlt divat parancsol még nekünk.

— Igaz.

— Ha rövid kabátban járunk, tavalyinak nézik a kabátunkat.

— Ez is igaz.

— És ha a középutra lépünk, azt mondják, Párist és a Ferencvárost majmoljuk. Mit tegyünk tehát?

A kérdés megsanyargatta az agysejteket. A töprengés közepette aztán kipattant az eszme.

— Télikabát nélkül járunk az idén.

Rácsaptak a kávéházi márványtáblára és egyhangulag szentesítették a javaslatot.

— Nem rendelünk télikabátot. — Nyugalommal jelentették ki valamennyien. Legfőképpen, ha a dolgban rejülő ülség okozott valami örömet. Hogy kisebb lesz a szabószámra, erre bizony egyikük sem gondolt. Nekik ez, boldog urak, nem rubrika.

Néhány hét múlva már meg is kezdik a föltűnés nehéz munkáját. Az övüké a dícsőség, legyen az övüké a gond is és én még se szabadulok a gyötrelemtől, hogy mi lesz, ha észreveszik, hogy nem teremtettek új dolgot. Es mi lesz, ha egyéb térségeken folyton előttük lábatlankodik majd a közös szokás. Így nyáron mi is kabát nélkül járunk, nekik föl kell tehát ölteniök a prémes bundákat vagy nyakkendő helyett boát kell viselniök. Hideg kávét ők nem ihatnak, hát teát kell szüresölniök a kánikulában, azaz hogy ezt se tehetik, hiszen közönséges orosz eszizmáskereskedők is teával élnek ugyanekkor. Akár tetszik, akár nem, látát kell majd nyáron — a plebejus kávé, tea és fagyalt helyett — nyelniök, ezt senki se tette előttük. De kalap, kabát — bocsnát a részletezésért — nadrág, harisnya meg cipő a mi öltözködésünk, — szegény szerencsétleneknek a mi szemtelen majmolásunk miatt az Edenbe kell szaladniök divatlapért. Boldog Isten, de ez se használ, a faluvezető a cigánygyerekek megelőzték őket. De ebbe már bele kell bolondulni. Hát nem lehet semmi újat alkotni? A reformer bizony már a bukással születik. Nincs számára hely ezen a földön. Még legjobban, ha csillagász, legalább a teleszkopon át lát egy világot, ahol új a rövid kabát is, a hosszú is, a félrövid is, meg a kabátlanúság is. Az egyetem pedig nem tanít az élet számára, az üstökösök-höz vezető vicinálisokról nincs kollégium és kétségbeesés a reformszemi kárhozata. A kabátlanok, szabatosabban: az önmegkabátlanítottak pedig javarészt az egyetem polgárai. Buzog bennük az alkotás vágya, az újítás, irtóznak a sablontól, eredetit és világraszólót, furcsát és megbámulni valót akarnak teremteni. Még az idén, holnap, rögtön rájuk kell bízni az országot és mi leszünk a legtökéletesebbek. Kő kövön nem marad és ömlik mindenféle a megújulás. De ha várakozniok kell, az már baj. Jólaknak, hivatalhoz, ranghoz, címhez jutnak és vége a vágyának, az alkotás magasan csapongó területének, Szent Mihály után kiakasztják a naftalinos télikabátot az udvarra és elküldik renoválni a szabóhoz.

Hajdu Miklós.

Budapest, október 19.

— BUDAPESTI NAPLO. Október 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Mildin király vasárnap délután utazik el a fővárosból, gróf Zichy bihari birtokára megy vadászni.

— A király Gödöllőn. A király két nap óta nem hagyta el a gödöllői kastélyt s egész idejét fontos államügyek elintézésével, különösen a novemberi előléptetésekkel töltötte. A király környezete a zimankós, esős időben is tegnap nagy vadászatot rendezett a nagykirályi erdősségben. A vadászatot részt vettek Lipót és György hercegek, Ferdinánd toskánai nagyherceg. Az udvari személyzetben kívül ott volt Sálley Sándor miniszteri tanácsos is. A vadászok reggel korán hajtottak ki az erdőhöz s csak szürkületkor tértek vissza a kastélyba. Ó felsége az eddigi

megállapodások szerint e hó 26-án elutazik Gödöllőről Bécsbe.

— Tisztelgés gróf Pálffy Jánosnál. Mint Pozsonyból táviratozzák, a főiskolák tanári kara és a jogakadémia két ifjúsági körének elnöksége ma délután testületileg tisztelgett idős gróf Pálffy Jánosnál, hogy megköszönje fejedelmi alapítványát. Az üdvözlő beszédet Fésüs György jogakadémiai igazgató mondta, a nemzet nagy alapítói egyike gyanánt ünnepevény a grótot, ki sok jövő nemzedékre kihatóan halála kötelezte a nemzet törzsét, a középosztályt. Gróf Pálffy válaszában hangsúlyozta, hogy nem barátja az üres szavaknak, hanem a tett embere. Bizonyította ezt alapítványával és mutatni akarja ma is, midőn cifra frázisok helyett inkább arra kéri az urakat, legyenek neki segítségére, hogy a vöröskői várnak illető szárnyabok a lakószobákat és a könyvtárt egészen a tanárok és ösztöndíjas tanulók igényeikhez képest rendezhesse be és minél előbb átadhassa céljának. Együttal megígérte, hogy az erre vonatkozó terveket részletesen közölni fogja a pozsonyi iskolákkal. A tisztelgés a gróf lelkes épitésével ért véget.

— Erős Gyula. Nagyon ritkán esik meg az, hogy nyomtatott betűben hozakodunk elő valakivel magunk közül. Az újságíró megszűnt igazán a hivatásának élni abban a percben, amelyben kifelé is ambíciók ébrednek tőle benne. Az igazi újságírónak itt a helye, köztünk, a mi hírünk pedig ezek között a szürke falak között született és itt is hal meg. Ki a világba csak a mindnyájunk agyának napról-napra megteremtett summája, az újság jut. Egy esomó, a publikumnak ismerős sor, minden rovatban valami sajátos stílus, egészben a ma története ugy beállítja, a hogy ez már karakterisztikumunk lett huszonöt-harminc, napról-napra egy munkába összeforrott embernek. — A figura, akiről azt is mondják, hogy félelmes hatalom, akinek a kezében a penna fölemel is, meg le is sújt, ha kell — hazamegy aludni arra az időre, míg künn az újság nyomán megindul a porondon a küzdelem a sok hiábavalóságért. Aminél többet ér egy pipa jó dohány, ugy éjtelni két óra táján idebenn, amikor beleerjedt a munkába minden idegszál s aki kiszórta másnapra a piacra a nyomtatott betűt — elfáradt. A jó újságíró csak ad, könnyelműen, pazarul odaadja az egész világot a köznek. Ő maga semmit se kér vissza. Az igazi újságíró az életben szürke, a nyilvánossággal szemben tartózkodó, nem a külső világra való figura. Olyanforma legény, mint a hajós a szárazon, olyanforma legény, mint Erős Gyula. Ez az örökké ideges lázban égő, mozgékony kis ember sokakat tett már nagygyá, elbujva itt meg a régi redakciókban egy-egy sarokszálat mellé, az ő neve pedig zsurnaliszta-név maradt. Éppen csak mi tudunk róla. Ez a fákó kis ember olyan válaszosan magyar, hogy ebben a cinikus világban hite lett a hazaszeretet. Sok haragzó nagy hazafit ösztöndíjmentek egy mozsárban addig, míg kikerülne belőlük becsület, őszinte hazafiság dolgában ez a kis, szürke ember. Ha azt mondod neki: — Magyarország, felragyog a szeme. S ez a kis szürke ember valami oázison él itt az általános nagy kozmopolitizmusban. Nincs is más szempont számára, csak hogy: magyar-e valami, vagy nem? Es sok része van abban, hogy lemosolyogják, amint hát nem is lehet ez másképpen. Valójában a nagy hangu üresség és nem a szerény, okos és lelkes emberek számára van berendezve ez a világ. — S ma végre sikere volt. Országos nagy mozgalom indult meg ennek a kis ragyogó szemű magyarnak a szavai nyomán. Szobrot kap Vörösmari, mert Erős Gyula ugy akarja. Ugy imádkozott érte már vagy tizenöt esztendő óta, hogy el kellet végre következnie az ámmennek is. — Gyula ma büszke és boldog. Legyen ez a pár sor a bizonyosága annak, hogy az ő nagy öröme nekünk is jól esik.

— 1901. január 1. Ezt a dátumot nagy ünnepélyes ceremóniák közt fogja a pápa újév napján leírni, egy külön e célra felajánlott gyémántos aranytollal. A Vatikánban ezzel a dátummal kezdik meg a XX. századot és Nápoly klerikálisai, a La Croce című lap köré csoportosulva, díszlőt készítettek e dátum leírására s azt tegnap ajánlották iel XII. Leónak. A toll pompás kivitelű, a híres Ingaldi műve, szára gőd stílusú, gazdag faragványokkal s tokja is mestermű. A pápa szívesen fogadta az ajándékot s megígérte, hogy ezzel a tollal írja le a XX-ik század első dátumát.

— Diákok a miniszternél. A Nemzetközi Diák-szövetség magyar osztályának küldöttsége Ludwig Rezső szövetségi elnök s Zsenbery István főkonzul ma tisztelgett Wlassics Gyula vallás- és közoktatási miniszternél, megköszönve jóindulatát, amelyben a párisi diák-kongresszusra kiküldött magyar ifjakat részesítette. Együttal belegegyezést kértek ahhoz, hogy a nemzetközi diákkongresszus 1902-ben Budapesten jöjjön össze. A miniszter elvben helyeselte az eszmét és megígérte, hogy beható tanulmányozás tárgyává teszi tekintettel a hozzáfűződő más kérdésekre. Végre, szíves kézszerítással bucsuzott a küldöttség tagjaitól.

— **Affér.** Egy ur mélyen beletemetkezik az Abbazia kávéház újságjaiba. Csak a haja látszik s az egyik keze. Kővér, vastag ujjai vannak, a középsőn vastag pecsétgyűrű. Most hirtelen leteszi az újságját. Főlnéz, idegesen dobol az asztalon, kinéz az utcára, de sehogysem bírja. Visszakapja a fejét s szembe néz a vis-à-vis-jára.

— Ez az ember egy fél óra óta fixiroz — gondolja. Talán föleszűzött a nyakkendőm, vagy piszkos az arcom.

A kővér ujjú ur belenéz az ablaküvegbe.
— Nem. Tiszta az arcom s rendben van a nyakkendőm is. Hát mit bámul ez az ostoba?

A kővér ujjú ur megint az újságba bámul. Száz sort olvas, de egy szót sem ért belőle.

— Ejnye! — gondolja. Ami sok, az sok. Ez a haszontalan fráter még most is fixiroz.

Kihuzza magát és szembe néz a haszontalan fráterrel.

— Lássuk, ki bírja tovább.
A szembenülő ur csak egyre néz. Mereven, keményen. Egy pillanatra sem fordítja el a tekintetét. Olvkor mintha mosolyogna is.

— Szemtelenség! — kiált végre a kővérujú s főhögik. A szeme szikrát hány, miközben a szomszédasztalhoz rohan.

— Egy óra óta ülök itt s azóta egyre rám bámul. Nem tetszem önnek? Mi baja velem?

A vis-à-vis szóltanul bámul a haragos urra. Még mindig nézi s nem fordítja el a tekintetét.

— Bolond maga, vagy? ...

A mereven néző ur föllál s mosolyogva mondja:

— Nem, nem. Vak vagyok.

— **Bismarck herceg volt vadásza.** Emlékeztetes hogy Bismarck hercegnek régi vadásza *Spörke* két hamburgi lénypécsét bocsátott be abba a szobába, ahol a vaskancelár kiterítve fektült, s ezért *Bismarck* Herbert herceg elesapta őt. Fizetését visszatartotta és nyugdíjgényétől megfosztotta. A vadász erre bepörölte a herceget, de az első lövésem pörvesztes lett. Mint tudósítónk *Berlinből* táviratozza, a kieli országos öltöztetésnek ma szintén elutasította keresetével *Bismarck* herceg volt vadását.

— **Tolsztoj hive.** Egy *Szergeenko* nevű orosz író tollából érlekes könyv jelent meg Tolsztoj Leoról. A kis fuzet többek közt a következő jellemző anekdotát meséli el:

Moszkva egyik szűk utcáján sétál Tolsztoj. Egy részeg ember közeledik feléje, akő hozzá érve megáll s végig nézi Tolsztojt. Aztán hebegni kezd:

— Hé! — mondja. Ugy-e, hogy maga író.

— Az. Igen.

— Tolsztoznak hívják?

— Igen.

A részeg ember leveleszi s földig emeli a kalapját, szétterjeszti a lábát s mélyen meghajol.

— Nagyon örvendek! Követője és hive vagyok önnek.

Tolsztoj mosolyog. A részeg ember tovább tántorog.

— **Vilma királynő eljegyzése.** Hollandia fiatal királynője özőnével kapja a szerencsekivánájakat eljegyzése alkalmából. Egész kötet már az a sok távirat, amelyben a boldog menyasszonynak szerencsekivánatait küldik mindenfelől. Ma, mint *Hágából* táviratozzák a *török szultán* küldött Vilma királynőnek üdvözítő táviratát.

Most már, hogy bizonyos Vilma királynő eljegyzése, teljes joggal közölhetnek a külföldi lapok kedves epizódokat a múltjából. Ez már így szokás, ha nevezetes emberekkel nagy dolgok történnek. És Hollandiában s.ájról-szájra járnak azok a kedves apróságok, amelyeknek főhőse Vilma királynő volt. A kis Vilmát anyja, a régens-királynő egy alkalommal valami kis vétség miatt szobáiba küldötte, s kijelentette, hogy addig kell ott maradnia, amíg bosszát nem kér. Vilma királynő haragosan és dacosan engedelmeskedett a parancsoknak, s nagyon elkeseredve vonult vissza szobáiba. Sokáig ott maradt, miközben Emma királynő a saját szobájában várt. Egyszerre az anyakirálynő ajtaján valaki hangosan kopogtat.

— Ki az? — kérdezte Emma királynő.

— Hollandia királynője — hallatszott kívülről egy haragos hang.

Vilma királynő volt, aki valahogy mégis békülni akart az anyjával. De Emma királynő hajhatatlan maradt:

— Ha Hollandia királynője van odakinn, akkor csak maradjon is ott.

Erre ismét csönd lett az ajtó előtt s jó ideig ismét nem hallatszott semmi. Később ismét kopogtatott valaki az ajtón, de ezúttal gyöngén s alig hallhatóan.

— Ki van ott?

Kivülről zokogó, esőndes hang felelt:

— Én vagyok! ... Vil-mács-ka!

— Nos, akkor csak gvere be, Vilmácska, — szölt a régenskirálynő; azután fölkelt s leánya elé ment. Vilma királynő pedig beszalalt s anyja keblére borult, aki szeretettel csókolta kedves leányát, még mielőtt ideje volt arra, hogy bosszátol kérjen.

Más alkalommal a fiatal királynő nagyon szigorú szobaárístimot kapott. Sokáig némán és haraggal ült szobájában s nem tudott magán uralkodni.

— Oh, — kiáltotta föl bánatosan. — Ha népem tudná, hogyan bánnak velem. Föllázadna és megmen-tené királynőjét. De meg fogja tudni!

Erre leült s próklamációt írt a népéhez. A főhívásában elkecseregett hangon panaszkodik arról, hogy mily igazságtalanság történik vele, Hollandia királynőjével. Főhívja Hollandia polgárait, hogy mentseék meg királynőjüket a *börtönéből*. Ezt a főhívást azután elküldötte a hágai nagyobb lapoknak azzal, hogy a lap é.én közöljék. A lapok szerkesztősegeiben még nem tértek magukhoz a meglepetéstől, s nem tudták, hogy mitévők legyenek, amikor megérkezett a királynőnek újabb levele is, amelyben ez volt:

— A főhívásra már nincs szükség, minden rendben van!

A királynő tudniillik ekközben kibékült anyjával.

— **Nem akarták bántani a császárt.**

Nagy János gazdaember Hosszupetényben, a katonasort pedig az ötvenkettedik ezredben szolgált. Mint vitéz, egyszersmind puccmásterre is volt egy önkéntes urnak, akitől többek között egy bajonet-sziját kapott ajándékba. Hazakerül-vén Hosszupeténybe, a gazdasága után látott s mivelhogy a szijának egyéb hasznát nem tudta venni, egy szép tinó nyakára kötötte dekorációjának. A tinót pedig behajította Pécsre a vásárra. Az állat nyakán nagy szencziációt kellett a kőféjű sas és valami haszontalan ember, aki érdemeket szerez magának minden áron, bedenunciálta a tinót meg *Nagy János* t a szolgabírósnál. Itt aztán kisült, hogy jámbor ember *Nagy János* és jámbor állat a tinó. Nem akarták megbántani a kőféjű sással a császárt.

— **Az orvosövetség a keszedelemi miniszternél.**

Kéty Károly tanár, az Országos Orvos-Szövetség elnökének vezetése alatt dr. *Fleisch* Nándor főtitkárból, *Hochhalt* Károly tanár főorvosból és dr. *Adler* Zsigmond kir. tanácsosból álló küldöttség tiszteltget ma délután *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszternél és átadta neki a szövetség memorandumát a betegpénztári intézmény re.ormálása dolgában. E memorandum szerint Magyarország orvosi kara abban látja a betegpénztárak prosperálásának a apféléteit, ha csak az ipari és gyári alkalmazottak léphetnek a pénztárba ha több költséget jordinak a tagok orvosi ellátására és sokkálta kevesebbet az adminisztrálásra, ha kellően szaporítják az orvosok számát stb. Szóval, ha a memorandumban kife tett elvek alapján a pénztár átalakul igazi humanitárius intézménnyé, amely támogatja a szegény munkást, de e mellett nem használja ki az orvost és amelynek jótékonyágát nem használhatja ki az, aki nem szorult azokra. *Kéty* tanár a memorandumot melegen ajánlotta a miniszter figyelmébe, aki válaszában hangsúlyozta hogy a betegpénztári intézmény reformálására vonatkozólag most folynak az előmunkálatok és hogy becses anyagnak tekinti ebből a szempontból is a memorandumot és azért beható figyelmére fogja méltatni.

— **A sah pénzeceksége.** Európának úgy általában nem igen tetszik az, hogy a sah olyan sokáig vendégszékelt Budapesten s azután még vissza is jött néhány napra. Anyi sok szép nagy város között éppen Budapest tetszett neki olyan nagyon, a fiatal és nem is túlságosan világváros Budapest Persze a németeknek íj leginkább a mellőzés, mert *Berlinbe* el se ment a nagy ur s Bécses is hamar végzett. Most aztán ki is sítü a *Localanzeiger*, hogy mi volt az oka a hosszú vendégszékelt. Elfogyott a pénze a nagy urnak, úgy elfogyott, hogy bár nekünk fogynót volna egy el, jaldn mindössze csekély félmilliója maradt a sok bevásárlás után. Hazatelegrafát tehát egy kis új pénzecekséért s mire megjött az új millió, utrakelt a vendég.

— **Halálozás.** A régi Pestnek egyik köztiszteltetben álló polgárosszonra: özvegy *Rebernik* Antáné, született *Markovics* Rozáliá, ma délelőtti hosszú szenvedés után 67 éves korában meghalt a fővárosban. Az elhunyt férje évtizedeken át tulajdonosa volt a *Velence-kávéháznak* a sakkozók g létező helyének, mely sokáig nevezetessége volt a fővárosnak. Az özvegy férje halála után visszavonult s a vallásosságának és a jótékonyágának élt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap délután lesz a *Zerge-utca* 28. szám alatti gyászházból.

Dosztig József Bács-Kula község jegyzője, az arany érdemkereszt tulajdonosa, volt 48-as honvédfőhadnagy 73 éves korában *Bács-Kulán* meghalt.

— **Mocsa — Nápolyban.** Ha valami minálunk primitív, jobb hiányában megelégszünk azzal a vigasztalással, hogy úgy átlagosan másutt s jobban álljon. Ebből kiindulva, elégtelt kapunk a mocsaí előleges nyomozásért — Nápolyból. Ott is körülbelől az a szisztéma járja. A rendőrség embertelen, pervers módon kegyetlen s mint a hatósági visszaélések nagy része, titokban maradnak azok a hitványaságok is, amelyeket odalenn, ahol a citrom virul — eltussolnak. Legutóbb azonban rajtavesztett a rendőrség egy vizsgálaton, amelybe belehalt a delikvens. Megtudta az esetet a *Propaganda* című szocialista újság szerkesztője s lenyomtatta a lapjában.

Egy *Mariano Picardo* nevű szerencsétlen fiú szeptember 14-én elfogtak a nápolyi rendőrök. Másnap a fiu anyját hirtelen a fogház betegosztálya rára hívták, ahol haldoklva találta a fiát. A száználmas áldozatnak nyakán fojtogatás nyoma látszott, bal arca kék és zöld foltokkal volt tele és teste egyéb részein is meglátszott, hogy a fiut bántalmazták. Egy nappal később meghalt a fiu. Az esetet, mint rendesen, most is elismerté volna a rendőrség, ha a szocialista *Propaganda* egyik szerkesztője kezébe nem veszi a dolgot. Kikérdezett egy fiut, aki ugyanakkor a szerencsétlen véget ért *Picardo*val együtt volt elfogva és a fiu elbeszélte, hogy éjjel féltizenkettőkor kísérték őket a rendőrőrmester elő. *Ferrara* rendőrőrmester azt kérdezte tőlük:

— Hol az óra?

A fiuk ezt elelték:

— Mi semmiéle óráról nem tudunk.

Ferrara dühös lett, a fiukat neki lödítötte a falnak azután a földre kellett ülniök, ahol a rendőrök ütni-vern kezdték őket. A rendőrőrmester közben egyre azt kiáltotta:

— Majd kiverem belőletek a memtudást.

A mikor a megkínzott fiuk már mozdulni sem tudtak, *Mariano*t bevitték egy mellékszobába, ahol újra megverték. Összetörve megkínzóba a *börtönben* találkoztak a fiuk. *Picardo*t odadobták a priésre ahol mozdulatlanul fektült és nyöszörgött. Társai vizsgálatni próbálták, de a szegény fiu elhaló hangon csak ezt felelte:

— Hagyjatok békén, érzem, hogy meghalok.

Két nap múlva meghalt. A szocialista újság mindezt megírta és erre a bíróság elrendelte *Ferrara* rendőrőrmester és *Lacaria* rendőr letartóztatását. Most már az is bebizonyult, hogy *Ferrara* s többi fiu rokonait meg akarta vesztegetni, hogy ne valljanak ellene.

A vizsgálat tehát megindult és mindenki kíváncsian várja a végét. Nem kis jelentőségű részlete ennek az eseménynek az, hogy egy okirat, amelyben benne volt az előzetes vizsgálat első eredménye és amelyet a vizsgálóbíró *Nápoly* egyik külvárosi prétorának küldött, nyomtalanul eltűnt.

— **Walter Crane az iparművészeti iskolában.**

Walter Crane ma délelőtti meglátogatta az iparművészeti iskolát. A művészt az iskolában *Morrelli* Gusztáv helyettes igazgató fogadta. A növendékek az összes termekben épp munkákkal voltak elhoglalva és így a művészen a-kalma volt az iskola működéséről meggyőződni. *Walter Crane* nagy figyelemmel szemlélte a növendékek munkáit és többször kifejezte elismerését az iskola magas színvonalá felett. A művész távozása után a következő levelet intézte *Fittler* Kamil iparművészeti iskolai igazgatóhoz:

Crane *Walter* a legszívélyesebb üdvözlötlet küldi *Fittler* igazgató urnak és örömet fejezi ki a fő.ött, hogy alkalmá nyílt iskolá-át meglátogatni, amelynek *Fittler* ur a vezetője s csak azt sajnálja, hogy nem lehetett szerencsése vele személyesen is megismerkedni. de gratulációját óhajta kiejezni az igazgató urnak az intézet kitünőségéről.

— **Betiltott ifjusági gyűlés.** A pozsonyi jogakadémia ifjusága holnapra gyűlést hívott össze, hogy a debreceni akadémiai ifjuságnak ismert átiratával foglalkozzék. A gyűlésnek az akadémia egyik tantermében kellett volna meglennie, de mint Pozsonyból táviratozzák, az igazgatóság betiltotta.

— **Már nem főhadnagy.** Zöldi Marci imáron egészen Marci. Megengedi neki a hivatalos lap is, amelyben ma ezek a sorok olvashatók:

A m. kir. honvédelmi miniszter folyó évi 75.011. sz. alatt kelt rendeletével *Zöldi* János trencsényi 15. honvéd gyalogezredbeli főhadnagynak tiszti rendfokozatáról kért leküszönése elfogadatot.

Most már tehát nem áll semmi a muzsika utjába.

RÉSZLETRE!

Férfi-fehérművek és uri divatárak. **Részletfizetésre kaphatók** férfi-íngék, alsó-nadrágok, keztük, tóli alsó ruhák, zsebkendők stb. a **Belvárosi koronás áruházban IV., Károly-körút 22.**

— **Gaillard apó.** Párisban tegnapelőtt temették el az 1848-as forradalom egyik vérésszája népszófónak. Ma már csak Gaillard apó néven ismerte egész Páris, akkoriban rettegett alak volt, a kommuné idején őt bízták meg a barrikádok építésével. Genfben élt, száműzetésben, egészen a harmadik császárság bukásáig, valami kis vagyont is szerzett, de eltársa hamar megszabadították tőle. Tíz esztendeje házmester volt az egyik külvárosban, de még két éve is meggyült a baja a rendőrséggel, mert a gyermekeket maga köré gyűjtötte, elment velük sétálni és mutogatta a helyeket, amelyeken valamikor barrikádokat állított. Kitudódott, hogy sétáközben nem nagyon épületes dolgokat mond a mostani republikára, és kevésbe mult, hogy el nem csukták. Tegnapelőtt végre eltemették, mint házmestert, szegényesen, néhány külvárosi kamasz volt a kísérete.

— **Vécsey Károly grófné meghalt.** Az aradi vértanúnak most már csak egy özvegye van közöttünk, *Damjanich* Jánosné. *Damjanich* néven kívül *Vécsey* Károly honvédtábornok özvegye örítke hitvesi fájdalomában a heroikus idők gyászos emlékeit, *Vécsey* özvegye, *Vécsey* Károly grófné — mint *Aradról* jelemtik — tegnap reggel torontált birtokán, *Duffand*-pusztán meghalt. *Vécsey* grófné, *Duffand* Karolina egész 1897-ig Aradon lakott. A grófné férjének kivégeztetése óta sokat emlegette:

— Nem megyek el *Aradról* soha; itt akarok meghalni, ahol íérjem van eltemetve.

De egy régi pör megváltoztatta az özvegy elhatározását. A pör a grófnának *Zsombolya* mellett levő apjától örökölt birtokáért folyt. A pört az özvegy nyerte meg s a bíróságok a *duffandi* kétszázötvenkét holdas birtokot, a melléképületeket és a *zsombolyai* lakházat neki és leányának ítélték. Mind a ketten odaköltöztek. *Vécsey* Károly grófné apja francia származású ember volt: *Duffand* mérnök, aki a Béga-szabályozás egyik vezetője volt s egyike azoknak a tranciáknak, akik a Bánátságban telepedtek. Gróf *Vécsey* a szabadságharc elején a bánáti harcok alatt ismerkedett meg a szép *Duffand*-lánnyal, akit nőül vett és aki nemcsak hü hitvese volt neki hanem lelkes társa a szabadságharc vége küzdelemben. Sokszor megesett, hogy magyar diszruhába öltözve, megjelent férje oldalán a honvédtábornok, hogy a katonákat lelkesítse. Azokban a napokban, amikor férje az aradi vár foglya volt és a haditörvényszék törvénnyel ült lete, *Vécsey*né Aradon volt és mindent elkövetett férje megmentéséért. Bebocsátást kért *Haynau*hoz, aki azonban dőltyfösen fogadta a kegyelmet könyörgő asszonyt. Férjét a haditörvényszék szeptember 21-én az első között ítélté kötélt általi halálra. Mikor a vértanuk minden reményt föladtak, s tudták, hogy rájuk, a főbűnösökre nem vár kegyelem, gróf *Vécsey* Károly megírta végrendeletét, amelynek hiteles másolatát az aradi ereklyemúzeum őrzi. A feleségének a hős 'ábornok ezt a levelet írta bucsúszául:

Drága, egyetlen szeretett Lina!

Kötélt általi halálra vagyok ítéltve, — nagyon szigorú, nem igazságos ítélet, de erőszakkal mindent el lehet érni. Tőled, *Linám* nehezen válok meg, mert te mindenem voltál az életben, mindenem. Ha néha fájdalmat is okoztam neked, bocsásd meg nekem, soha készakarva nem történt, hanem szenvedélyben, amelyben az ember minden, minden hevességre ragadtatja magát. Am bocsásd meg nekem mindent, mert mindenkor szerettelek, leltem egész erejével.

Kis *Gizellánkat* csokolom, nevelj belőle angyalt, amint te voltál, az mindnyájunknak, s nekem mindig kedves és drága volt. — Egy fölőra mulva bejöhetsz.

Élj boldogul, csóköl!

Károlyod.

Közvetlenül a katasztrófa előtt ezt a német szövegű levelet írta nejkének a tábornok:

Drága, imádozt *Linám!* Szeretted, éretnes, minden-nél kedvesebb feleségem. Látom, hogy ez életemnek utolsó pillanata — meg kell halnom, tehát még egyszer élj boldogul, Isten veled, ő vezérelje minden lépésedet — utolsó sohajom: *Lina*, a tulvilágban egy jobb életben bizonyára egyesülünk — Isten veled, jó lélek; és bocsásd meg minden keserűséget, melylyel, tán akaratlanul is megbántottalak; csókollak téged, valamint kedves leányomat, leányodat *Gizellát*. Élj boldogul.

Utolsóinak a tizenhárom közül végezték ki a grófot. Mikor rákerült a sor, letérdelt *Damjanich* elé, megcsókolta a holttest megmeredt kezét — és egy perő mulva ő is meghalt. Holttestét felesége éjjel, titokban lopatta el és az aradi ő-temetőben temette el. Most is ott nyugszik, s az öreg honvédek a sírját évről-évre fölkeresik.

A vértanu özvegyét szombaton *Zsombolyán* temetik el. *Arad* város polgármestere a város községe nevében koszorút küld a ravatalra. Valószínű, hogy a vértanu özvegyét — mint az *Arad* és *Vidék*-ben olvassuk — később *Aradon* helyezik el végső nyugalomra. Amikor a grófné *Aradról* elköltözött, többször mondta barátainak:

— Ha a íérjem holttestét az új temetőbe viszik ít és én akkor meg leszek halva, az én koporsómat le hozzák ide, és temessék melő ...

Azoknak, akikkel a grófné életének utolsó éveiben érintkezett, könnyezve mesélt férjéről és megmutatta az emlékeket, amelyek a férjétől maradtak. Ezek között volt egy hatalmas aranykulcs, a férje kamarási jelvénye. És sok levél.

— **Egy káplánról.** Nincs szebb, magasabb sabb hivatal a papi életfajánál és az egyház szolgálói közt is azé, aki elvonulva egy csendes faluba, ott vigasztalója lehet a gyámoltalanoknak, buzdítója az elesüggött lelkeknek és az igaz valóság mellett példát adhat a hazaszeretben és türelmességben. Mi van meg mindabból abban a káplánban, akiről az alábbi kis hírnök szól: A fővárossal szomszédos *Erzsébetfalván* még tegnap estig *Breznoszky* káplán gondjaira volt bízva a kis község lelki szükséglete. A fiatal papról, írja a *Keleti Értelőd*, azt beszélék a falubeliek, hogy a tavasszal azért vert el egy kis leánykát, mert oly irkát vitt az iskolába, amelyen *Kossuth* Lajos képe volt. Ezért távoznia kellett *Erzsébetfalváról*, de két hónapra rá újra visszatért, visszahozta magával régi szenvedélyeit is. A napokban hozzájött *Vitalis* állami vasuti főtisztviselő menyasszony leánya, hogy meggyónjon. A káplán megtagadta tőle a vallás tanításait, sőt durván rátámadt és összeszidta a művelt lelki leányt, amiért Istent sértve, nem katolikushoz, hanem lutheránus emberhez megy férjhez. A derék *erzsébetfalviak* felháborodva értesültek a káplán legújabb dolgáról és elhatározták, hogy az ilyen papot nem türik meg helységükben. De *Breznoszky* káplán nem várta be, míg fenyegetésüket beváltják, mert tegnap este nagy titokban elhagyta a kis községet s azóta nem mutatkozik. Az *erzsébetfalviak* remélik, hogy nem is tér vissza többé.

— **A tartalékos doktor.** Nagy botrány okozója volt a Prága mellett *Horvitz* községben egy doktori cím. Az ellenőrzési szemlén megjelent mint tartalékos dr. *Erbán* Agoston, a cseh politika kiub előke. A szemlélt tartó százados nevében szólította *Erbánt*, de a doktori címet elhagyta. *Erbán* e miatt nem jelentkezett. A százados másodszor ugyanígy ismételte a felhívást, de *Erbán* újra nem jelentkezett. Ekkor a százados *Erbánt* letartóztatta és a csendőroök a tereből kivették. Mikor a községbeliek értesültek a letartóztatásról, nagy tömegben gyűltek össze és éljenzték *Erbánt*. A helyzet egyre fenyegetőbb lett, annyira, hogy a polgármester elejét veendő nagyobb zavargásoknak, leiszólította a kerületi kapitányt, hogy bocsassa szabadon *Erbánt*. A kapitány erre kénytelen volt a kívánságnak eleget tenni, mire a zavargás megszűnt. Reggelre egy század gyalogságot rendeltek *Horvitzba*, de egy legújabb távirat szerint már vissza is vonták.

— **A házmesterek — egymás közt.** A házmester frakciók között éles konfliktus támadt. Ezek a szegény emberek tudniillik az élet ezer bajai között ráérnek arra is, hogy egymást bosszantsák s pártokra szakadva, dezavualja az egyik rész azt, amit a másik tervbe vett a közös ügy érdekében. Ez idő szerint a házmesterek felmondási ideje van napirenden s a *Budapesti Házfelügyelők Lapja* című újság szerkesztősége vasárnapra nagy gyűlést hívott össze az új városháza közgyűlési termébe, amelyen azt az egyetlen indítványt tárgyalják, hogy a tizenegy napi felmondás a házmesterrel szemben ezutánra három hónapra emeltessék föl. Ezzel szemben a *Budapesti Házfelügyelők Egyesülete* kijelenti, hogy neki ehhez a gyűléshez sammi köze s az ilyen egyoldalú gyűlésezést ebben a fontos tárgyban nem tartja célravezetőnek.

— **A Vatikán elrablott kínosai.** A bécsi apostoli nunciatura ma megküldte egy budapesti, valamint minden európai fővárosi rendőrségnek hiteles másolatban a vatikáni betörés értékpapírjainak sorozatát. A kimutatás a következő adatokat közli:

24 darab 5% olasz járadék, 10.000 líráig rugó kamattjövédellel, 1901. január 1-re kiállított kupon, 10.000 líra összértékkel.

1 darab 8%-os 100 líra értékű alapjár.; kupon 1900. október 1.

23 darab "Credito Fenditario" nápolyi bank-fél 500 lírás kötelezvény.

62 drb 3%-os kötelezvénye a Földközi tengeri vasutnak (minden egyes drb 2500 lírás A.—D.-ig terjedő 5 sorszamból áll) összérték 155.000 líra.

10 drb newyorki városi kölcsönkötvény; 2 á 500, 3 á 1000 dollár.

11 drb. egyenként 5 drbot tartalmazó kötelezvénye a *Creditorio Fonditario-Italiano* — á 2500 líra és 56, egyenként 5 drbot tartalmazó ugyanilyen kötelezvény á 500 líra. Mindkettő I. és 4½% szériés.

Különböző kuponok. köztük egy osztrák járadék. 24 "Presbító Bluc" 1866-éle, 15 pápai kölcsön 1860—1864, 3 Rudolt trónörökös vasuti és 5 *Erzsébet* királyné vasuti kölcsön kötvény.

Az összes ít felsorolt és ellopott papírok összértéke 326.500 lírát és 14.000 dollárt, a mi pénzértékünk szerint 365.000 koronát tesz ki.

— **Vasuti szerencsétlenség Párisban.** Párisban — mint levelezőnk táviratozza — nagy szerencsétlenség történt a városi vasuton. Ma dél-előtt a Concorde-pályaudvár és a Champs-Élysée közt közlekedő városi vasut két kocsjá összetűkötött. Ennek következtében harminc utas megsebesült, köztük három súlyosan. A szerencsétlenül jártak közt magyar ember nincsen.

— **Házasság.** *Kiss* Mihály, a Népszínház jeles baritonistája, tegnap esküdött örök hűséget *Fisch* Fancsi kisasszonynak, *Fisch* Ferenc gyári igazgató leányának, *Kabos* Ede író társunk sógornőjének.

Bolár Bálint államvasuti forgalmi tiszt, eljegyezte *Both* Bertuska kisasszonyt Marosvásárhelyen.

Roth Gyula egri kereskedő eljegyezte *Ungár* Bella kisasszonyt, *Ungár* Salamon leányát, *Füzes*-*Abonybót*. *Kokas* József, a kisjenői főhercegi uradalmi telítig-elo és hó 16-án jegyezte el *Mayer* Pál főhercegi íótelítigyelő leányát *Hedvig* kisasszonyt.

Steinhilb Miksa Újvároskáról és hó 18-án esküszik örök hűséget *Steiner* Ilonka kisasszonynak, *Steiner* Jakab kis-bresztoványi vendéglős leányának.

Dr. *Partos* Ernő és hó 21-én esküszik örök hűséget *Winkler* Adèle kisasszonynak, *Szegeden*.

Szellő Sándor eljegyezte *Budapestben* *Srelwizer* Ilonka kisasszonyt.

Dr. *Uy* Károly ügyvéd október 22-én vezeteli óltárhoz Szombathelyen, mezhiradnai *Mészáros* Kálmán megyei tiszt íórvos leányát *Mariska* kisasszonyt.

— **Turisták szerencsétlensége.** Két bécsi turista, dr. *Müller* Nándor és *Pott* Félix Reichenstem vidékén nyomtalmon elűnt. A keresésükre indult társaság több csoportra oszolva bejárta az egész környéket, hogy az eltűnteknek nyomára jöjjön. A szerencsétlen turistákat bizonyára vihar lepte meg az uton, mely elől valami menhelyre bujtak, ahol megfagytak. *Pott* Félix mérnöknek holttestét már megtalálták, de *Müller* doktornak még nyoma sincs. A kutatást most már csak *Müller* feltalálása érdekében folytatják.

(x) **Gondos anyák figyelmébe.** A gyermekek legjobb erősítő- és tápszereül a Zoltán-féle csukamáj-olaj ajánlható, melynek rendszeres használata által a gyermekek kóros behatásokkal szemben ellenálló-képesek lesznek. A Zoltán-féle csukamáj-olaj teljesen szagtalan és íz nélküli, tápereje nagy s úgy íelöntök, mint gyermekek szívesen veszik be. Kapható a készítő, *Zoltán B.* gyógyszerüzében *Budapest*, *Sétátér*-*utca* és *Szabadság*-*tér* sarkán.

(x) **Lukács Vilmos** bankházából, *Budapest*, *V.*, *Fürdő*-*utca* 10. sz. a., vegyének osztályosorsóeg eket, ¼ á 12 kor., ½ á 6 kor., ¼ á 3 kor. ¼ á 150 kor. portmentesen.

(x) **Margit örömét** (készíti *Földes* K. gyógyszerész *Aradon*) használjon minden böggy, mert ez teljesen vegytiszta, törvényesen védett kenőcs. A szépség tenntartásához okvetlen szükséges! Kapható minden gyógyszerüzárban.

(x) **Kérjünk mindentit Emke-gyujtót!**

(x) **Honi ipar.** Ajánlom általánosan ismert, saját gyártmányu posztó bokavédőimét (gamasni). Kapható drapp, oliv, szürke, bronc és fekete színben. Párja 1 forint 10 krajcar. Hölgyeknek térdmagasság, párja 2 forint 75 krajcar. *Kertész* Pál divatruházában, *Kerepesi*-*ut* 44. sz., a Népszínházzal szemben. Eladás nagyban is.

Az Erzsébet-ház felavatása.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, október 19.

Nagy ünneppélyességgel avatták föl ma délelőtt a buda-örsi kamara-erdőben emelt *Erzsébet*-házat, amelyet a nagypénteki református társaság — élén *Hegedüs* Sándornéval — létesített *Erzsébet* királyi-asszony emlékére. A humanizmus és legújabb hajléka elzülött gyermekeknek tog menedékkül szolgálni, hogy kinevelve visszaadhassák őket a társadalomnak.

Az ünneppéj lényét nagyban emelte az, hogy a király is képviseltette magát — *Szell* Kálmán miniszterelnökkel — a házavatáson. A miniszterelnököt a község határában *Beniczky* íóispán fogadta s üdvözölte.

Az ünneppéjben megjelentek: *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter, *Hegedüs* Sándorné, a nagypénteki református társaság elnöke, *Darányi* Ignác földművelési miniszter, *Wlassics* Gyuláné, *Szell* Ignác és *Gulner* Gyula belügyi államtitkárok, *Beniczky* Ferenc pestmegyei íóispán, *Beniczky* Lajos alispán, *Kovácsy* Sándor és *Hegedüs* Loránt orsz. képviselők, *Festetics* Andorné grófné szül. *Pejacevich* Lenke grófné és *Jankovich-Uray* Irén, a társaság elnökei. *Kiss* Aron paedagogiumi igazgató, *Jalsovicsky* Sándor miniszteri osztálytanácsos, *Csatáry* Lajos minisztertanácsos és neje, *Szöts* Albert miniszteri tanácsos, *Tóth* József tanfelügyelő, *Hollán* Sándor és *Szász* Károly miniszteri titkárok *Vámosy* Károly ügyvéd. *Szöts* Farkas tanár, gróf *Festetics* Andor, *Borosnyay* Oszkár, *Koncz* Imre esperes, *Laky* Dániel gimnáziumi tanár, *Kovács* János paedagogiumi tanár; — *Hegedüs* Rózsika, özv. *Pulszky* Ferenéc, *König* Gyuláné, *Csikly* Kálmáné, *Heinrich* Gusztávné, *Zipernowsky* Károlyné, *Haypál* Benőné, *Jalsovicsky* Sándorné, *Vargha* Gyuláné, *Csikly* Dezsőné

Petri Elekné, Parall Ferenoné, özv. Bénérd Lajosné, Hallay-Istvánné, Oroszky, Tandrákné, Lónyay grófné, Blaszovszky Károlyné, Potsáné, dr. Farkasné, stb.

A miniszterelnököt az ünnep színhelyén Hegedüs Sándorné üdvözölte a következő szavakkal:

Felsőleges urunknak legmagasabb kegyétől áthatott szívvel üdvözölöm Nagyméltóságodat, mint ő császári és királyi apostoli felsége legkegyelmesebb urunk képviselőjét. Üdvözölöm Nagyméltóságodat az Erzsébet-menhely küszöbén, melyet isten kegyelméből felséges urunk kegyes jó szívéből, a magas kormány, a székesfőváros, egyházunk és a társadalom kegyes áldozataiból sikerült felépítenünk. Üdvözölöm Nagyméltóságodat a keresztényi szeretet meleg hajlékában, ahol az elhagyott árvákból felséges urunknak és királyunknak bü alattvalókat, a hazának becsületet, szorgalmas és istentőlő munkásokat fogunk nevelni.

Kérem Excellenciádat, legyen kegyes legalázatosabb és leghálásabb hódolatteljes köszönetünket, felséges urunk magas színe előtt tolmácsolni. (Eljenzés.)

Szél Kálmán miniszterelnök erre így válaszolt: Öszinte köszönettel fogadom ezen szíves üdvözetet és kegyes szavakat. Ő felsége legkegyelmesebb parancsát hódolattal és nagy örömmel teljesítem; örömmel veszek részt ezen szép és magasztos felavatási ünnepélyen. (Élénk eljenzés.)

Erre kezdetét vette az ünnepély. Szász Károly püspök megható imát mondott, az énekar pedig egy zsoltárt énekelt, mire Haypál Benő ev. ref. lelkész költői szárnyalású szentbeszédet tartott, melynek alapjául Szent-Páinak a korynthusiakhoz intézett II. levele 10. rész 4. versének következő igéjét választotta: „A mi vitézkedésünknek igyverei nem testiek, hanem Isten ereje által erősek a nagy erősségeknél lerontásokra.“

Az ünnepély egyházi részét Haypál Benő lelkész egyházi imája lejezte be, amely után Kiss Áron paedagogomiai igazgató üdvözölte Szél Kálmán miniszterelnököt.

Az eljenzéssel fogadott beszédre a miniszterelnök így válaszolt:

Ő császári és királyi felségének, a mi urunk és királyunknak legkegyelmesebb parancsából jelentem itt meg, hogy részt vegyek ezen a lélekemelő felavatási ünnepélyen.

Az emberi szív legszebb érzése, a jótékony-ság erénye, az emberszeretet alkotta meg ez Ótthonát. Az emberi szív legnemesebb érzése, a hála és a kegyelet kötötte át össze a mi megdicsőült királyunk szent nevével és emlékével.

Elvezettük őt, aki az égből szállott alá, hogy meghozza az ég legszebb adományait a magyar nemzetnek: a békét és az engesztelékenységet, a bizalmat és a szeretetet. Elvezettük őt, aki midőn ezekkel az égi adományokkal közelített a magyar nemzethez, az ő osodás lényével, az ő varázsaival melegét és fényt árasztott a nemzet szívébe. Elvezettük őt, aki midőn az ő bübajos szavával a nemzet hangján, a nemzet nyelvén szólította meg a nemzetet, mintha még egyszer megszerette volna a magyar emberre, az ő nyelvét, amelyet édes szüleitől örökölt és imád.

Elszállott fölénk, elszállott innét oda ahonnan jött. Innét, ahol úgy ékesítette a trónt, mint a hogy nem diszítette előtte senki, Ő, aki szeretettel és melegséggel töltötte el a magyar nemzet szívét, mint előtte senki.

Halhatatlan ő lent halhatatlan itt is, a nemzet szívében. Amíg magyar ember szereti hazáját, amíg magyar ember beszéli és szereti nyelvét, addig hálaival és örök szeretettel fogja áldani Erzsébet királyné emlékét.

Ezt az Ótthon önként és ő dicső, szent nevére keresztelték. És jól cselekedtek. Nem lehet méltóbban megörökíteni őt, mint ilyen kegyeletes cselekedetekkel és ahány könny ebben az Ótthonban fel fog száradni, ahány szív és lélek megmarad erkölcsösnek és vallásosnak és ahány hazafiassá nevelődik és az marad: megannyi emléket állítanak önként a mi dicső királyunknak, a legszebbeket, a legmaradandóbbakat, a legértékesebbeket. (Élénk tetszés.)

Ő felsége legkegyelmesebb urunk parancsából az ő legmagasabb elismerését van szerencsém kijelenteni mindazoknak, akik e szép, hazafias, emberbaráti intézetnek létrehozásán fáradoztak. (Eljenzés.)

Isten áldását kérem ez intézetre és Isten áldását mindazokra, akik azt létrehozta, és ezzel az intézettel megnyitották nyílvaítom. (Élénk felkiáltások: Eljen a király! Eljen a miniszterelnök!)

A vendégek ezután megtekintették az intézet helyiségeit, majd pedig az épület közelében emelkedő kis dombra rándultak fel, ahol a jelenlévő notabilitások nevében Erzsébetát ültették el.

Itt gróf Festetics Andorné született Pejacsevich Laura, a társaság alelnöke üdvözölte a miniszterelnököt, aki válaszában kijelentette, hogy kötelességének fogja tartani, hogy az ünnepélyről ő felségének jelentést tegyen; újból tolmácsolja a legfelsőbb elismerést, hálaát és köszönetet.

Ezután a miniszterelnök a jelenlévők lelkes eljenzései közt kocsira ült és elhajtattatott.

Hegedüs Sándor és Darányi Ignác miniszter a

közönséggel ott maradtak még az intézetben, ahol gazdag büffét szolgáltak fel a vendégek tiszteletére.

Az Erzsébetház megnyitásának mintegy családi jellegű folytatása volt az a kedves meglepetés, amelyet a társaság tagjai Hegedüs Sándornénak, a társaság írárdhatatlan elnökének szereztek. Az Erzsébetház egyik termében leleplezték az elnöknek arcképét, ami-nek a ma megnyitott intézet létesítésében a legtöbb érdeme van.

FŐVÁROS.

(*) **Pálffy-utca.** Gróf Pálffy Jánosnak három milliós alapítványa, melyet a középiskolai ifjainak nevelési céljaira tett, fővároszerte nagy örömet keltett. Az alapítvány visszahangjaképpen a terenovárosi polgárság körében fölmerült az az eszme, hogy a kiszélesített és újra rendezett Mester-utcat Pálffy János-utcnak nevezzék el. Ez iránt nemsokára javaslatot tesznek a törvényhatóságnál.

(*) **Vizesés a Gellérthegyen.** Szent Gellért szobra a Gellérthegy lejtőjére kerül, ahol a díszes lépcsőzetlen kívül vizesést is terveznek melléje. A közmunkatanács ismereti a munkálatok költségeit és tudatja, hogy a fővárosnak ezuttal csak a parkozás, a vízvezeték és világítás költségeit kell viselnie. A mérnök hivatal azt ajánlja, hogy a vizeséshez szükséges vizet az 1902-ben elkészülő Gellérthegyi nagy vízmedenéből vegyék. A közmunkatanács terve szerint a vizesés olyan lesz, mintha sziklahasadékból törne elő víz. A középítési bizottság mindenben helyeselte a terveket, csak azt kívánja, hogy a vizesésnek barlangszerű kiképzése jellegzetesebb módon történjék.

(*) **Új honpolgárok.** Ma délelőtt Kissling Alfréd Vilmos csillár-gyáros és Stenke Henrik asztalosmester tette le a magyar honpolgári esküt Halmos János polgármester előtt.

(*) **Gerlőczy-utca.** A középítési bizottság ma foglalkozik az Országos Iskola-Egyesületnek azzal a kérésével, hogy a főváros egyik utcája Gerlőczy Károly nevére neveztesse el. A bizottság a Rostély-utcat ajánlja e kegyeletes ólra.

(*) **A filharmonikusok szubvenciója.** A Filharmoniai Társaság arra kérte a fővárost, hogy az eddigi 6000 korona szubvencióját 10 000 koronára emelje föl. A pénzügyi bizottság ma a régi szubvenciót szavazta meg újabb öt évre és felszólítanni kívánja a társaságot, hogy néhány hangversenyt rendezzen olcsóbb belépti díjakkal.

(*) **Mellőzött orvosok.** Az utóbbi időkben megtörtént, hogy a kerületi orvosi állások betöltésére alkalmas külső emberek folyamodását vették figyelembe s mellőzték a főváros szolgálatában álló orvosok kérelmét. A városi segéd- és orvosok erre elhatározták, hogy mozgalmat indítanak ebben a dologban s ma küldöttük kereste föl Halmos polgármestert, megkérve őt, hogy álljon az ő jogos kívánásai védelmére. Előadták, hogy hosszú és fáradságos szolgálatuk teljesítésében csak az adhat nekik erőt, ha tudják, hogy az amugy is ritkán előforduló előléptetések esetén nem mellőzik őket. A polgármester a jövőre minden tőle telhetőt megígért az orvosoknak.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Hírek a Népszínházból.** A Népszínház igazgatósága Gerő Károlytól, a *Probaházasság* és több más, nagyszerű darab szerzőjétől egy új énekes böhöztöt fogadott el előadásra, melynek a címe *Asszonyháború*. A Népszínházban a *Sau Toy* előadásai estéről-estére zsufolt ház előtt folynak s a főváros legelőkelőbb közönsége keresi föl a Népszínházat, hogy Sidney Jonesnak nálunk is oly népszerűvé lett operettjét végignézze. A *Sau Toy* előadásán a zenekart holnap, szombattól kezdve ismét Konti József karmagy fogja vezetni, aki gyöngékedéséből már teljesen fölépült. Holnap kerül színpadra az operett tizedeszer.

** **Az Uránia Petőfi-estéje.** *Tordai Gróf* Erzsi, az egyetlen magyar női recitátor, újabb külföldi utjának megkezdése előtt a jövő hétfőn lép fel az Urániában. Az utólréhetetlen Petőfi-magyarzó estéje nagyon érdekesnek ígérkezik s a közönség és a tudományos társulatok és intézmények vezetői hivatalosan fogják magukat az ünnepi estén képviselni. A főváros előkelőbb köréből érkezett előjegyzések pedig arról tesznek tanúságot, hogy a tisztultabb irodalmi érteket még nem pusztította el a modern irányzat. *Tordai Gróf* Erzsi programja felőli Petőfinék egész egyéniségét és benne lesz mindaz, amit e nemből legkitűnőbbet produkált a művésznő. Jegyek a rendezés helyárak mellett az Uránia pénztárnál már most előre váltatók.

** **A Magyar Színház eredeti újdonsága.** A *Magyar Színház* legközelebbi eredeti újdonsága, amely közvetlenül az *Angot asszony leánya* után kerül bemu-

latóra, mint értesülünk, *Rajna* Ferencnek, a színház igazgatójának. A *pesti utca* című budapesti életképe lesz. A darabhoz Verő György írta a zenét.

** **Blaha Lujza ünneplése.** A *Népszínház* hétfői, második, jubiláris estéje voltaképpen Blaha Lujzának szől, aki huszonöt esztendővel ezelőtt ezen az estén lépett először a *Népszínház* deszkáira. Ennek az estének a nagy jelentőségét úgy a művészvilágban, mint mosse azontul a közönség minden rétegében átérzik s olyan ünneplésben fogják részesíteni a művésznőt, amelyet a „nemzet csalógnya“ csak megérdemel. Első sorban a *Népszínház* művésztestülete fogja kifejezni hódolatát a nagy művésznő iránt. A társulat tagjai nagy és díszes palmaágat készíttetnek Blaha Lujza számára, amelynek ez lesz a felirása:

A mi csalógnyunknak!

Ezt a palmaágat a *Népszínház* művészgárdája nevében *Szirmai Imre* fogja beszéd kíséretében átadni a művésznőnek. Ezenkívül a *Nemzeti Színház*, a *Vig-színház* s úgy halljunk, a *Magyar Színház* tagjai is küldöttség által fogják átadni koszorúikat. A *Népszínház* *Bizottság* szintén üdvözölni fogja. Szavahihető iorrásból arról is értesülünk, hogy a *Blaha Lujzának* szánt kitüntetést a jubiláris estén fogják eljuttatni a művésznőhöz. A *Népszínház*nál az a terv merült fel, hogy *Blaha Lujza* ünneplése, az ilyen alkalmakkor követni szokott rendes szokástól eltérően, ne a leeresztett vasüggöny mögött, hanem nyílt színen, a közönség előtt folyjék le. A magunk nyílt nemcsak helyeseljünk ezt a tervet de el se tudnók ezt az ünnepséget másképp elképzelni. *Blaha Lujza* ünneplése olyan ünnep, amelyből a nagy közönség, mely a „nemzet csalógnyát“ olyan igaz szeretettel zárta a szívébe, mint alig másvalakit a magyar színművészet büszkeségei közül, részt követel magának.

** **A Népszínház új operettje.** A *Népszínház* megkezdte Gaston *Serpette* operettjének, az *Adám és Évának*, a betanulását. Az operett, mint értesülünk, jövő hónap első felében kerül bemutatásra.

** **Géczy, a plagiátor.** *Géczy* István is belekerült a nagy színműírók sorába: plágiummal vádolják. Legutjabb *Amít az erdő mesél* című népszínművét mult vasárnap hozta színre a kolozsvári *Nemzeti Színház*. Ebből az ötletből az ott megjelenő *Ujság* című lap plágiummal vádolta *Géczyt*, azt állítva, hogy darabja nagy része *Moldován* *Gergely* *Flóriák szerelme* című népszínművéből van átvéve. Azzal gyanúsítja továbbá a *Népszínház* dramaturg-színműíróit, hogy a megbírálas végett benyújtott darabokat kéréldhetetlenül vissza-utasítják, de tartalmuk javát kizsedik és saját elő-jajkra használják fel. *Géczy* István ma megbízta dr. *Guthi* Soma ügyvédet, hogy rágalalmazás miatt tegyen nevében följelentést az *Ujság* című lap ellen.

** **Angot asszony leánya.** *Angot asszony leánya* nak jövő kedden lesz a premierje *Szozer* Ilonka első fellépésével. A főszerepek kiosztása a következő: *Clairette* — *Szozer* Ilonka, *Lange* — *Margó* *Zelma*, *Larvaudière* — *Sziklai* *Kornél* *Ángy* *Pitou* — *Palásthy* *Sándor* *Pomponnet* — *Giréth* *Károlyi*, *Trénitz* — *Füredi* *Béla*, *Louchard* — *Mátrai* *József*, *Amaranthe* — *Láng* *Etel*.

** **Az Uránia vidéki körutja.** Az *Uránia Színház* egymásután mutatja be darabjait a vidék nagyobb városában. Tegnap volt *Pécs*ett *Pekár* *Gyula* *Spanyol-országának* a premierje. A közönség nagy élvezettel hallgatta a darab színes, poetikus magyarizáló szövegét, amelynek a szép képekkel együtt zajos sikere volt. Legközelebb Nagy-Kánizsán mutatják be a nagyszerű darabot.

** **Hófehérke.** *Bródy* *Sándor* *Hófehérke* című színműve egy esti lap értesülése szerint január havában fog bemutatásra kerülni a *Nemzeti Színház*ban.

** **Különs betöltés.** A *frankfurti* rendőrség különös betöltési rendeletet hozott *Hauptmann* *Gerhart* *Takácsok* című darabja ellen. A rendelet szerint a darabot a hét minden napján szabad előadni, csak éppen *vasárnap* nem *Népeleadásokon* szintén eltiltja a rendelet a darab előadását. A különös rendelet fölött, amelynek irányzata különben nagyon átlátszó, a német sajtó nagyban gunyolódik.

** **Képek a rabságból.** Érdekes képkiállítás nyílik meg jövő héten az *Uránia-színház* termében. A kiállítást *Sochaczewski* *Sándor* lengyel festő rendezi azokból a képekből, amelyeket a sibiriai száműzöttek szomoró életéről festett. Maga is közéjük tartozott: huszonkét és fél esztendővel töltött a rabságban az *Uránul* tal, a sibiriai ölmányákban. Résztvett az 1863-iki lengyel fölkelésben és a fölkelés leverése után az oroszok kezébe került. A hadi törvény-szék halálra ítélte, de a cár megkegyelmezett a fiatal művésznőnek. Ez a kegyelem, természetesen, száműzést jelentett a sibiriai ölmányákba. Huszonharmadik esztendőig ott élt keserves rabságban, míg végre kiszabadult. Ennek a rabságnak emlékeit benyomásait örökölte meg *Sochaczewski* abban a képsorozatban, amely most Budapesten is kiállításra kerül.

** **Vidéki színházak.** *Csoka* *Sándor* társulata, mint levelezünk írja, nagy sikerrel játszik *Miskolcon*. A napokban a *Troubadour* operát adták elő olyan jeles előadásban, aminő ritkaságszámba megy a vidéken. *Leonóra* *Ledofszky* *Mária* énekelte a legzajosabb sikerrel, aki kedvence a *miskolci* közönségnek.

**** Operaelőadás a Telefon Hírmondóban.** *Hálgy nagy operája, a Zsidóné kerül ma este színré a Magyar Kir. Operaházban. Ezt az előadást a maga teljességében a Telefon Hírmondó is közvetíteni fogja előzetesnek szórakoztatására. Az opera előadása után, mely a legfinomabb műnyszababban is tisztán élvezhető, a szerkesztőség az est folyamán érkező híreket és táviratokat olvastatja fel, azután pedig tízenegy óráig Zöldi Marci muzsikálása lesz hallható a Hírmondó kagylóin.*

A cigány.

— Népszínmű a Nemzeti Színházban. —

Budapest, október 19.

A magam véleményét sohasem akartam feltolni senkire. De viszont sohasem kértem engedelmet senkitől, hogy a magam véleményét szabadon kimondhassam.

Lehet, hogy egyedül maradok a magam nézetével, de mégis kimondom: nem tartom se túlságosan nagy, se túlságosan örvendetes eseménynek, hogy a Cigány ma színré kerül és hogy jövőre népszínműveket fognak adni a Nemzeti Színházban.

Az, hogy valamikor a Nemzeti Színházban együtt volt a dráma, az opera és a népszínmű: a primitív Budapestet jelentette. Azt a kisvárosias Budapestet, azt az elég csinos nagy falut, ahol a kultúra még nem indult gazdag fejlődésnek, ahol a szellem nivója is olyan szűk és alacsony volt, mint a keskeny utcák és az egyemeletes házak.

Amint Budapest kezdett kibontakozni a kisvárosias viszonyokból, amint a közönség számban és műveltségben megszorodott, amint a széles boulevardok építésével a szellem nivója is jelentősen kitágult és följebb emelkedett: előállott a decentralizáció szükségére. A Nemzeti Színházban *kényszerűségről* együtt tartott zsánerek külön épületekbe vonultak. A népszínmű átment a Népszínházba, az opera átment az Operaház fényes épületébe. A dráma pedig megmaradt a Nemzeti Színházban és *Paulay igazgatója* alatt rendkívüli virágzásnak indult.

A népszínmű a hetvenes évek közepéig tömredék telt házat és dícsőséget hozott a Nemzeti Színházban. Mégis a népszínmű különválását úgy tekintették akkor, mint a Nemzeti Színház névze üdvös lépését mely ezt az előkelő színházat visszaadja magasabb rendeltetésének: a nemesebb műformák, a komoly dráma, a klasszikus tragédia, a művészi jellemzésen alapuló vígjáték kultuszának.

A népszínmű és később az opera különválását úgy fogták föl, hogy a Nemzeti Színház terhektől szabadult meg és most szabadon követheti hivatását, akadály nélkül izmosodhatik a nyelv, az izlés, a nagy stílus művészet iskolájává, folytonos haladásal, meg nem szakított fejlődéssel azzá lehet, ami Bécsnek a Burgszínház, Párisnak a Comédie Française.

Ez a jelölés helyesnek bizonyult: a Nemzeti Színház olyan drámai előadásokat rendezett, olyan *összjátékok* produkált, amilyenre nem volt példa azelőtt. A francia írók közül — mert a mi játéktrendünk szenzációit mindig a francia drámaírók adták — Beaumarchais, Molière, Dumas fils, Sardou és Augier akkor aratták nálunk legnépszerűbb diadalukat. Remek darabjaik hozzájuk teljesen méltó remek előadásban ragadták el a közönséget. Eredeti drámaíróink, akiknek az élén *Csikó Gergely* haladt, szintén a legbrilliansabb bemutatásokban lérték hozzá a közönség elismeréséhez. Akkor hozták színré az *Ember tragédiáját* és *Faustot* nagyszerű kiállításal és óriási sikerrel. Akkor versenyeztek a *Julius Cézár* tömeg-jelenetei a meiningeni rendezések gyűjtő hatásával. Akkor láttuk Molière *Fővenyét*, a *Nők iskoláját*, a *Kénytelen házasságot* mintaserző előadásban. Akkor uralkodott a nemzeti színpadon a legnagyobb disciplina és a legszárnyalóbb lendület; akkor volt ott ambíció és nemes izlés; akkor tartotta féken a szenvedély hevé a művészi mérséklet és akkor hallottuk a társalgás legfinomabb tónusait. Akkor volt zsiolóság telt estéről-estére a nézőtér és akkor fordult elő, hogy egy héttel előbb minden jegyet elkapkodtak a rendes előadásokra is.

Hogy a különvált népszínmű milyen sorsra jutott a Népszínház épületében, azzal most nem foglalkozom. Lehet, hogy Tóth Ede és Csepreghy Ferenc kora halála után stagnálás állott be, ambar az újabbaktólis több életrevaló, jeles darab került ki és a Népszínházban azóta sok diadalmas népszínmű-estje volt. De konstán sok, mint tényleg, mint megcáfolatlan valóságot hogy a Nemzeti Színház akkor emelkedett föl magas színvonalára, akkor érdemelte ki azt, hogy a drámai művészet főiskolájának tekintsük, akkor teremtett fényes és előkelő *összjátékok* akkor vált egyenrangúvá a Búrggal és a Théâtre Français-val, amikor nem játszott többé népszínműveket.

Ha tehát a Nemzeti Színház most újra fölveszi játéktrendébe a népies válfajt: ebben nem haladást, nem emelkedést, hanem *visszaesést* látok. Ez a foglalkozás csak arra való, hogy megzavarja a művészi előadások harmóniáját és devalválja a színház magasabb céljait. Arra való, hogy a szí-

nészt megakaszsa a nemesebb tónus használatában, a művészi jellemzés felé való egyenletes fejlődésében. A népies zsáner más hangot, más izést, *durvább* elemeket fog odavinni, ahol a színészek az a rendelkezése, hogy a lélek festésében a legfinomabbat adja és a dráma felsőbb régióiban a legdistingáltabb szerzők előkelő nyelvén szóljon a közönséghez. A Nemzeti Színház meggyöngült ensemblejének most ugysis az a baja, hogy izléséből, nemesebb tónusából sokat vesztett és a szép, egységes alakítások nivójáról leszálloított. Ha most még arra is rákényszerítik, hogy a népies zsáner durvább hangján beszéljen és azt kultiválja, amitől régen elszakított s amihez tehetősége és kvalifikációja sincs: ebből csak félszűcség állhat elő. Ennek a megosztásnak az lehet a következtése, hogy nem fogja eltalálni se a népies hangot, se a magasabb stílus dráma előkelő tónusát.

A Cigány meg éppenséggel nem alkalmas arra, hogy a népiesség zamatos hangulatával, tősgyökerességével kárpótoljon bennünket a nemesebb műformák hiányáért.

Szigligetinek, mint uttörőnek, kiváló érdemei vannak, de népszínművein — Tóth Ede és Csepreghy gyönyörűri alkotásai után — észrevesszük a csináltságot, az erőtetettséget. Szigligeti a színház büro-jában él és a néppel nem volt benső érintkezése. Nagyon jól tudta építeni darabjait, a mesterember korrekt számításával, de a nép poétikus lelke, a népies alakok igazsága se az embereiben, se a nyelvzetében nem szól a szívükhöz.

Ez a Zsigány cigány például [szerepek kitünő, (Szentpétery csodákat művelt vele), van benne humor és szentimentalitás, de a magyar paraszt-életben ilyen cigányra éppen egy nem akadunk, mint a leányára, Rózsira, aki Olévia módjára megtébolyodik és Rózi főlegényére, Gyurirra, aki romantikus lángolással akarja feleségül venni a cigány hajadot. Ilyen cigányok csak Birchpfeifer Sarolta és Szigligeti dráma-gyárában teremtek. A valóságban a magyar paraszt — arisztokratább a mágnsál — mindig lenézte a cigányt és a cigány nem érzékenykedett, hanem cinikus nembánomsággal és minimális önértéssel tűrte, hogy csavargó, könnyelmű leányai elbukjanak.

A Cigány ál-parasztjait, csinált népiességét és elavult romantikáját nem szívesen látjuk föltámadni a nemzeti színpadon, még akkor sem, ha Zsiga szerepében *Ujházi* kedves egyénisége és erős humora egy pár igazán briliáns jelenetet ad.

Ujházi Zsigája kétségkívül enyhítő körülmény, de az egész előadás a darab hamis páthoszában szenvedett és a kórusok hamis éneke kiállhatatlan volt. Ezzel a „főszerepléssel” a népszínmű föltámasztása nem fog sikerülni. De ne is sikerüljön, mert a Nemzeti Színházra más feladatok várnak. Kuriózumok helyett a komoly nemes dráma művelését várjuk a Nemzeti Színházról.

A. E.

Mahler orra.

— Egy kis teleplezés. —

Budapest, október 19.

Mahler Gusztáv holnap, szombaton a müncheni *Hugo Wolf Verein*ban dirigál. Ebből az alkalomból egy bécsi lap *müncheni levelezőjének* tollából érdekes levelet közöl, amely humoros részletekben bővelkedve annak a titkát árulja el, hogyan lett Mahler Gusztáv a bécsi udvari Opera direktora.

Egy napon — így szól a levél — egy müncheni újságírónál, aki benfentese volt Possart intendánsnak, megjelent egy fiatalember és így szól:

— A nevem Mahler Gusztáv.
— Mahler Gusztáv, a karmester.
— Mondja inkább, hogy Pollini hamburgi fegy-házának zenei igazgatója.

— Ah és minek köszönhetem a szerencsét?

— Néhány napi szabadsághoz jutottam, egyenesen Münchenbe jöttem s mert a város nagyon megtetszett nekem, így szóltam magamhoz: „A müncheni opera igazgatójává kell lennem!”

— Az nagy nyereség volna az operánkra — felelte az újságíró — de szabad tudnom, mit tett arra nézve, hogy ezt a célt elérje.

— Semmit sem. Megnéztem a színházat, hallottam a müncheni zenekart és azt mondtam magamban: „Dirigálnod kell ezt a zenekart!” S hogy elérjem ezt a célt, azért jöttem éppen önhöz. Önnek az ilyen dolgokban, mint halom, nagy belolyása van Possart intendáns urnál, s azt is tudom, hogy Münchennek, mivel Levi főzeneigazgató betegeskedik, sürgősen szüksége van az idő szerint karmesterre. Beszéljen kérem Possart urral, talán nyíbe lehetne ütni a dolgot.

— Nagyon szívesen, mert Münchennek Levi mellett csakugyan szüksége van valami fiatal, genáliás erőre.

Öt percel később az újságíró ott állott már a telefonnál:

— Possart intendáns ur...
— Halló!
— Intendáns ur, kitünő muzsikusom van a színházunk számára.

— Ah! És ki az?
— Mahler Gusztáv.
— Mahler Gusztáv... Ki az?

Közbevetőleg el kell mondanom, hogy Possart intendáns egészen jól ismerte Mahler Gusztávot, de az a szokása, hogy ha valami nagyságnak a szerződtetéséről van szó, csak azért, hogy túlságos igényei ne legyenek, azt szinleli, hogy soha még a nevét sem hallotta.

Az újságíró, aki ismerte Possart szokását, jóváliasan felelte:

— Mahler Gusztávról van szó, a hamburgi városi színház igazgatójáról.

— Ja, igen, Mahler Gusztáv, a karmester; Pollini jobb keze. Akiért az egész világ rajong! Magam is rég gondoltam már Mahlerre.

— Akkor hát rendben vagyunk.

— Kedves barátom, ez nem megy így, hisz tudja, hogy zenei dolgokban kötve van a kezem. Perfall főintendáns urat illeti az efféle ügyekben az utolsó szó. Beszéljen ő vele, próbálja meg, én örömmel látom Mahler urat. De mutassa meg Mahler arcképe is ő kegyelmességének.

Az újságíró irakkba bujt, zsebre dugta Mahler arcképe, bejelentette magát a kegyelmes urnál, s ezekkel a szavakkal lépett be hozzá:

— Kegyelmes uram, kitünő erőm van operánk számára, igaz, zseni, akiről az egész világ beszél.

— Nagyon örülök. A zeniket mindig szívesen látjuk Münchenben. És kicsoda ez a nagy muzsikus?

Az újságíró kivette belső zsebéből a fotográfát, s oda tartotta a kegyelmes ur elé. Ez föltette a pápaszemét, megnézte a képet és ezt kérdezte:

— Ki ez?

— Mahler Gusztáv, ez idő szerint a hamburgi városi színház első karmestere.

— Igen, igen, hallottam felőle, mondják, hogy kitünő ember.

De e közben oda mutatott ő kegyelmessége a képre és pedig Mahler orrára.

— Ami engem illet, semmi kifogásom nem volna az ellen, hogy Mahler ur ezzel az orral és nyelvel a dirigensi székre üljön, de nem volna merészségem arra, hogy felsőbb helyen ajánljam őt ezzel az arccal.

— De hát miért?

— Elég nekünk *Levi* is, hozzá még Mahler is... ez nem megy. Kitünő karmesterek ők mind a kettő, de sajnos, nem lehet.

Semmi rábeszélés nem használt. Az újságíró beszámolt az eredményről, mindent elmondott, s Mahler vissza utazott Hamburgba. Vagy három héttel később a müncheni újságíró a következő levelet kapta Hamburgból Mahlertől, akinek újabb sikereiről magasztalán irtak a lapok. A levélben ez volt:

Nem bírom itt ki tovább! Meggondoltam a dolgot! Pápaszemet viselek majd és úgy jésülöm majd a hajamat, hogy becses orrmányom ne nagyon nyuljon ki a partitúrára. Próbáljon még egyszer szerencsét ő kegyelmességének!

Az újságíró nagyot kacagott erre a levélre és sietett vele Possart intendánsához. Ez megint beleegyezett s újra csak a főintendánsához utasította, aki azonban még így se ment bele a dologba.

Két hónap is alig múlt el, s Levinek ideggyaja miatt vissza kellett vonulnia. Most már szükség volt emberre. Possartnak eszébe jutott Mahler, újra ajánlotta Perfallnak, az végre ellagadta. Nagy vigan sietett az újságíró atvívörhivatáiba s ezt jelentette Mahlernek:

Győzelem! Tizenkétzer márká évi gage-zsal ő kegyelmessége szerződésné első karmesternek a müncheni operához. Távirati választ kérek.

Mahler nyomban válaszolt:

Néhány órval ezeltől más ajánlatot fogadtam el olyan helyről, ahol kevesebbet törődnek az orrommal és a cikkkeremmel, mint a képességimmel.

Két nappal később a lapokat bejárta a hír, hogy Mahler Gusztávot a bécsi udvari igazgatójává nevezték ki.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A magyar Brehm. Az állatok világa címmel most indult meg *Brehm Thierlebenjének* magyar kiadása, a tudomány mai színvonalához és a hazai viszonyokhoz alkalmazva A 200 lütre, vagy tíz nagy nyolcadrétalaku kötetre terjedő mű 1800 művészi szövegképpel, 80 fekete nyomatu műlappal és 100 színes nyomatu műmelletti illusztrávia jelenik meg. A szerkesztést *Méthy Lajos*, az akadémia tagja, *Chernel István*, *Csikó Ernő*, *Kohaut Rezső* és *dr. Rácz István*

közreműködésével végzi. A szerkesztők a mű megjelenése óta elavult részeket átdolgozták s a házi szakudások megfigyelésével kibővítették, amivel a magyar Brehm a magyarországi viszonyoknak is teljesen megfelel. Már a most megjelent első füzet hiú képét adja az egész munkának és mindenkit meggyőzhet arról, hogy nemcsak tanulságos, de érdekes mű lesz. Az állatok világa a legjobb példa arra, hogy a tudományt mint lehet népszerűsíteni. A hatalmas vállalat bekötött és füzetes kiadásban jelen meg. Egy kötet ára 18 korona, az egész mű pedig diszes félbörkötésben 180 korona. Az egyes füzetek 80 fillérért kaphatók. A kötetek tél-évenként, a füzetek pedig hetenként kerülnek a könyvpiacra. Az állatok világát a Légrady testvérek könyvkiadói hivatala Budapestben adja közre. Tájékoztatót és mutatónyüzetet ingyen és bérmentesen küld.

SPORT.

***. Ezerester.** Ezerester nem indul az Ausztria-díjban, — jelenti a *Magyar Turf* — ez a mai nap turf-szenzációja. A Szent-László-díj híres nyerveje pár nappal ezelőtt újra megkapta a köhögést, melyben a nyáron szenvedett s ezért nem is vihették fel Alagról Bécsbe. Rohonczy Gida nagyon bizott kintin lovában, hogy megszerzi neki a 100.000 koronás-díjat s ha netalán tán kétévny nyerné meg, akkor csakugyan Ezerester lett volna az Ausztria-díj nyerveje, mert ő a legjobb kétévnyünk. Ezeresteren a sok előre fogadás veszett el, mert 8—10 nap óta a favoritok sorában szerepelt. Az Ausztria-díjnak ez idő szerint *Namama* a favoritja 4^{1/2}-szeres pénzzel; *Zászlós 5*, *Zuleika*, *Retour* és *Max* 6-szoros pénzzel szerepel a fogadó listán.

***. Agancskiállítás.** Ma nyitott meg az agancskiállítás a Royal-szállóban. Meglepő a kiállítás gazdagsága, mert egy a kiállított agancsok számát, mint ezek erősségét tekintve, éppen nem marad a múlt éviékné mögött. Az idén is kiűnnék nagyságra és erőre a *Frigyes* íshereg híres bélyei, baranyamegyei szarvasagancsai, ezek közül főleg egy hatalmas huszágas; nemkülönbön említésre méltó egy nyolcas és egy tizenhat ágas, amelyeket a fenséges vadászur neje, *Isabella* ísheregasszony ejtette el. Hasonlóképpen ezuttal is, miként tavaly, kitűnik a *József* íshereg gyűjteménye, amelyet mind a kis-tapolcsányi uradalmához tartozó vadászterületéről küldött be; ezek közül főleg egy hatalmas tizenkét ágas erősen pályázik az első díjra. Az emittettekkel mindazonáltal a legerősebbnek kurkulál gróf Majláth Lászlónak a doljni mihályjai uradalmában lőtt gyönyörű 18-asa. Igen szép példányokat állított ki gróf *Nádasdy* Ferenc Mármarosbóli, gróf *Esterházy* Mihály ugyancsak Mármarosmegyéből, gróf *Andrássy* Géza Gümör és Zemplénmegyéből, herceg *Esterházy* Antal Miklós a tatai uradalomból, továbbá gróf *Széchenyi* Béla ungmegyei vadászterületéről; sok szép agancsot küldött gróf *Schönborn* Ervin Beregből. Külön említendő ez idén is Fülöp Szász Coburg Gothai hercegnék kollekcója, gümörmegei ismert vadászterületéről, bonnan már nem egyszer első díjat nyert példányok kerültek ki. Gróf *Pestetics* Taszilo, gróf *Károlyi* Mihály és Lajos, valamint gróf *Förgecs* János szintén mint kiállítók szerepelnek. A szépsi püspökségi erdők szarvasaiból is bemutatottak — ez idén először — egy kapitális tiz ágast. A vadaskerti szarvasok közül most is, mint mindig a gróf *Draskovich* Iván által bemutatott troféák a legszebbek. Versenyez azonban velük a *Dreher* Antal tencsenmegei vadaskertjéből való hatalmas tizenhatágas, mely forma és erősség tekintetében is gyönyörű. Ez a terület is ezuttal van először képviselve az agancskiállításban. Igen jók még gróf *Almássy* Dénes vadaskertjéből való szarvasagancsok is. A kiállítás őzágancs-gyűjteménye, bár számra az idén kevesebb, a gróf *Majláth* László által kiállított két darab mindenesetre a gyönyörű az egész kiállításnak. Egyik szép diszt képezik a kiállításnak a dämvadlapátok s ezek között első sorban a Szász-Coburg Fülöp herceg vasai uradalmából való, továbbá gróf *Esterházy* Mihály és gróf *Almássy* Dénes szép példányai. A zergémpókó közt feltűnő példány a gróf *Kinsky* Zdenko által küldött kapitális darab, amely az idei retyezáti vadászatokból való. Gróf *Lónyay* Mihályt igen szép vadkanagyrat állított ki. Az exotikus versenykivül kiállítási tárgyak között méltó feltűnést fogunk kelteni a gróf *Zichy* Jenő által ázsiai utjából hozott nagyzerű kankázusi őzágancsok; nemkülönbön a gróf *Széchenyi* Gábor által legutóbbi külföldi vadászata alkalmával elejtett ritka szép kankázusi kőszáli kecskék és zergék trophéái. A gazdag kiállítást szépen egészíti ki dr. *Lendl* Adolf és *Rozonovszky* Frigyes preparátorok igen izlően elrendezett dekoratív kiállításai a legkülönbözőbb szőrös és szárnyas vadakból. A kiállítás, melyet ez évben is gróf *Esterházy* Mihály és *Egerdy* Gyula országos vadászati felügyelő rendeztek, folyó hó 25-éig marad nyitva s naponként reggel 9 órától délután 5 óráig megtekinthető a Royal-szállóban.

***. Bécsi löversenyek.** Az októberi meeting holnapi, harmadik napjának a 20.000 koronás Kahlenbergi díj a főversenye; egy nemrég alapított gátverseny, mely arról híres, hogy rendszerint jó siklova is futnak érte. Most is szerepel a programján néhány neves ló, mint *Kartal*, *Andrée*, *Timár*, *Da kommt sie*, melyek sikverseny-ismájuk révén tartoznak a jobb klasszishoz, míg a kipróbált hurdlernek sorában említésre méltó *Cecile*, *Pharao*, *Erbprinz* stb. A verseny favoritja napok óta *Da kommt sie*, s mivel

a szászberek istállónak igen jó materiális van ahhoz hogy a lovait kipróbálja, a nemrég is jól futott kanca kétségkívül legrealisabb jelöltje a versenynek. Jó kilátással indul még *Andrée* és *Pharao*. A holnapi nap többi számai egészen jelentéktelenek, tipjüket itt adjuk:

- I. *Orkán*—*Ilis*.
- II. *Onyx*—*Satanella*.
- III. *Magasan*—*Lothario*.
- IV. *Da kommt sie*—*Andrée*.
- V. *Nina*—*Barbara*.
- VI. *Jour fix*—*Troubadour*.
- VII. *Patrizierin*—*Kartal*.

***. A bécsi löversenyek eredményét leggyorsabban** a Telefon Hírmondó utján tudhatja meg a nagyközönség, mert a Hírmondó kiküldött tudósítójának telefon-jelentései alapján már a korá délutáni órákban részletes tudósítást olvastat fel. A löversenyek felolvasására *riadójellet* hívja fel előfizetőinek figyelmét a beszélő újság.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Schurk ur váltót eszik.** Ezuttal valóságos Schurkrol van szó. Arról a férfiszabórol, aki *Weisz* Vilmos és fiai cég nevére váltót hamisított s aztán egy Klauerné nevű asszonnyal kifizette a váltót,

Klauené elment a váltóval *Weisz*ékhez.
— Tessék kifizetni ezt a váltót.
Weisz ur ránezett a váltóra s így szólt:
— Komolyan?
— Persze hogy komolyan.
— No no — mondta *Weisz* ur és kacagott. Ez a váltó hamis. Én nem írok ilyen otromba betűkkel. Ki adta magának ezt a váltót?

— *Schurk*.
— *Schurk*? Hát akkor becsapták magát édes asszonyság.

Klauené szomoruan távozott s fölkereste a *Schurk*ot. Az nagyot nézett s úgy telt, mintha éppen most pottyant volna le az égből.
— Mutassa azt a váltót! — mondta s figyelmesen nézegette.

— Biz' ez hamis — mondta aztán s nyugodtan beletönte a szájába, aztán megrágtá s végül lenyelte.
— Így! — mondta — most püröljön be.
Kauené szót fogadott s bepörölte *Schurk*ot, akit a törvényszék egy évi börtönrre ítét. A királyi tábla pedig ma helyben hagyta az ítéletet.

§§ **A főtámadt asszony.** *Csányi* István vasuti ór vagy hét évig élt együtt a feleségével *Pástor* Erzsébettel. A hetedik év ominozus év. *Csányi* István egy napon elhagyta az asszonyt s világra ment. Ugy hitte legalább, hogy soha sem akadnak rá a nagy világban. *Csányi* István egy pár évig bolyongott az országban, végre Pécelen telepedett meg s ott polgári házasságra lépett *Bath* Juliannával. Nagyon szöndes lakodalmat rendeztek ugyan, de azért az első asszony mégis megtudott mindent s följelentette az urát. A pestvidéki törvényszék tavaly tárgyalta ezt az ügyet s *Csányi* kettős házasság miatt egy évi börtönrre ítét. A tábla az ítéletet hat hónapra szállította le, mit ma a Kuria negyedik büntető tanácsa *Pichler* bíró előadása alapján helyben hagyott.

Nyilttér.

Nyilatkozat.

A vezetőségünk alatt álló egyesület ellen némely lap jónak látta, hazug információk alapján oly támadásokat intézni, amelyek sem jogosak, sem igazságosak nem voltak. Tekintve, hogy az ellenünk indított házsa zavaros forrásai előttünk ismeretek, bíróságon kívüli polémiába bocsátkozni sem szándékunk, sem célunk nem lehet; s így ezuttal csak utalni kívánunk arra, hogy eddigi közhasznú működésünk minden elfogulatlan bírálatot kiállja. **Kezskedik eljárásunk kifőzatalan voltárt azon a jótékonyági egyesületek általános megvizsgálása alkalmából nálunk is megejtett hatósági vizsgálat, amely mi kívéni valót sem talált, hanem csak dicsőrendőt.** Ez megnyugvásunk, s megnyugvás lehet tagjainknak. **Piszkos** rágalmak ellen ez uton védekezni feles, de méltóság aluli is volna s így utasítottuk jogtanácsosunkat, **Dr. Sgalltzer Gyula ügyvéd urat, hogy a rágalmozó cikkek szerzői ellen a sajtóperceket folyamatba tegye.** Nyugodt lelkiismerettel bizzuk ügyünket a pártatlan bíróság ítékezésére.

A „Caritas önségélyző és jótékonyági egyesület Budapestén“ elnöksége.

(Az e rovat alatt közöltetteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TAVIRATOK.

Stockholm, október 19. A király az éjszakát jól töltötte. Eráje gvarapodott. A köhögés enyhül. A betegségről napjelentést többé nem adnak ki.

A brassói szubvenció.

Nagyszombat, október 19. A görög-keleti egyházi kongresszus mai ülésén Metianu metropolita választott Cosma Parthen képviselőnek néhány nap előtt a brassói görög-keleti iskola szubvenciója tárgyában előterjesztett interpellációjára és kijelentette, hogy a román kormány 962.500 leit tett le a magyar kormánynál, mely összeg kamatait a brassói görög-keleti egyház veszi át; az erre vonatkozó nemzetközi aktát nem kapta meg; A választ a kongresszus és az interpelláló is tudomásul vette.

A bosnyák vasutak.

Bécs, szeptember 19. Itt ma hosszabb minisztertanács volt, amelyen résztvettek *Körber* miniszterelnök, *Böhm-Bawerk* pénzügyminiszter, *Call* kereskedelemügyi miniszter. A minisztertanácsban a *bosnyák vasutakról* tárgyaltak. A tárgyalások folytatására e hó 26-án Budapestre előérkeznek *Szöll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László pénzügyminiszter és *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter.

Uj püspökség Bukovinában.

Lemberg, október 19. Az itteni lapok közlik, hogy Bukovina számára még egy római katolikus püspökséget fognak kreálni és erre gróf *Colloredo* Rudolfit fogják kinevezni.

Összeesküvés egy államfő ellen.

New York, október 19. A *New York Herald*-nak azt jelentik Rio de Janeiroból, hogy ott letartóztatottak egy Angelo *Manetti* nevű olaszt, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy részes egy összeesküvésben, mely *Campos Salles* elnök ellen irányult.

Manetti jó barátja volt *Cacerionak*, *Carnot* elnök gyilkosának és *Brescinek* is.

Boerok és angolok.]

London, október 19. Pretóriából jelentik a *Standardnak*: Itt általánosan úgy fogják fel a helyzetet, hogy most érkezett el az időpontja annak, hogy Anglia a még küzdő boerok vadonját elbokozza. Ez a lépés nem tévesztené el hatását a gazdag vezérekre. Ha pedig ez nem történik, úgy el kell készülni arra, hogy a guerillarek még főlévő fog tartani.

Az angol parlament csak január közepe felé fog összeülni. A kormány első dolga lesz a meghódított dél-afrikai köztársaságok annektálását törvénybe iktatni és azután a hatalmaknak notifikálni.

London, október 19. Lord Roberts jelenti Pretóriából tegnapi kelettel: Egy boer csapatnak sikerült e hó 16-án éjjel benyomulnia Jagersfonteinba. Másnap reggel harcra került a dolog. Veszteségünk 9 halott és 2 halálosan sebesült. A boerok parancsnokukat és husz emberüket vesztették el, Kelly-Kenny tegnap egy hadoszlopot küldött ki, amelynek ma Jagersfonteinba kellett volna érkeznie.

Lourenço-Marquez, október 19. *Krüger* elnök ma reggel a Gelderland hajóra szállt.

Közgazdasági táviratok.

London, október 19. (*Gabonapiac*.) Az iránzat általában nyugodt. Az árak változatlanok. Városi liszt 21 sh. 6 p. — 26 sh., repeolaj 31 sh. 6 p. Behozatal: buza 30.000, árpa 5000, zab 50.000 métermázs. Az idő szép.

New York, október 19. (*Terménytőzsde*.) (*Zárlat*.) *Gyapot*: New Yorkban helyben 9^{1/4} (9^{10/16}), *Nov-re* 9.24 (9.25). Januárra 9.21 (9.22). *New-Orleansban* helyben 9^{1/16}, (9^{1/16}). — *Petroleum*: Stand white New Yorkban 7.45 (7.45). Stand white Philadelphianban 7.40 (7.40). Refined in Cases 8.75 (8.75). Credit Balances at Oil City 1.10 (1.10). — *Zsir*: Western steam 7.40 (7.80). *Rohe* és *Brothers* 7.75 (7.55). — *Tengeri* iránzata szilárd. Októberre 45^{1/2} (46^{1/4}). Decemberre 42^{1/2} (41^{1/2}). Májusra 41^{1/2} (41^{1/2}). — *Buza* iránzata állandó. Piros őszli helyben 79.— (78^{1/2}). Októberre 77^{1/2} (77.—). Decemberre 79.— (79^{1/2}). Márc-ra 82^{1/2} (82^{1/2}). Májusra 82^{1/2} (83^{1/2}). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3^{1/2} (3^{1/4}). — *Káv*: iair Rio 7. sz. 8^{1/4} (8^{1/4}). Okt-re 6.95 (6.95). Decemberre 7.10 (7.10). — *Liszt*: Spring Whea. clears 2.75 (2.75). — *Cukor*: 4^{1/2} (4^{1/2}). — *On*: 27.87 (27.60). — *Réz*: 16^{1/2} (16^{1/2}). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, október 19. (*Terménytőzsde*.) (*Zárlat*.) *Buza* iránzata szilárd. Októberre 73^{1/4} (73.—). novemberre 73^{1/2} (73^{1/2}). *Tengeri* iránzata állandó. Okt-re 39^{1/4} (39^{1/4}). — *Zsir*: Okt-re 6.95 (6.82). Novemberre 6.92 (6.80). — *Szalonna* short clear 7.05 (7.50). — *Sertészs*: Októberre — (—). Decemberre — (—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLEK.

Éjjel.

Az utca néma. Éjjel óta
Nézek-nézek egy ablakot.
Es jól tudom: boldog reménység,
Mi lekem fogva tartja ott.

Négy-öt cigány tart nyugovóra.
Megnéz. Nem törődik velem.
Mily boldog népség! A hegejtűjén
Még dal, vig nóta is terem.

A hájnal pirlik. Nézek-nézek
Egy lefüggönyözött ablakot.
Es jól tudom: boldog reménység,
Mi lekem fogva tartja ott.

Fáy Nándor.

† **Li-Hung-Csang.** A most sokat szereplő **Li-Hung-Csang** rendkívüli érdekes jellemvonásokat ír egy német folyóiratban egy német tengerészről, aki a hetvenes években nagyon hosszú ideig tartózkodott Kínában. Li-Hung-Csang, akkor Fu-osu kormányzója volt. Egy alkalommal vendégül látta a német tengerésztestet s ezt valósággal elragadta a magas műveltségű és ritka szellemességű kormányzó. A beszélgetés folyamán nyilvánvalóvá lett, hogy Li-Hung-Csangban óriási tetterű s hidegvér lakozik; alig egy órával a vendéglátás előtt ültette le valami harminc lázadó fejét, de ez a kis eset éppegséggel nem befolyásolta a lelke nyugodalma és a jó érvényét. Általában már akkor évtizedekkel előtt is oly nagy tekintélye volt Li-Hung-Csangnak, hogy mindenki úgy nyilatkozott felőle: vagy császára lesz egykor Kínának, vagy pedig — az akasztóán végzi az életét.

† **Automata-osodák.** A modern technikának akárhány vívmányát mutatta is be most a francia világkiállítás, de egyben: automatában felülmúlta azt a harmincnyolc évvel idősebb londoni kiállítás. 1862-ben valóságos automata-műemerek voltak láthatók Londonban, az *egyiptomi csarnokban*. Volt ott olyan masina is, amely — latin verseket írt, továbbá egy életnagyságú hölgy-automata, amely zongorázott; de talán legsikerültebb volt egy bűvész-automata, amely varázsbottot tartott a kezében és evvel mindenféle mutatványokat végzett. Szabad volt belülről is megnézni ezt a csodás gépet és így meg lehetett afféle is győződni, hogy senki sincs benne elbujva; ha az ember papírdarabra felírt kérdést vetett egy automata nyílásába, egy másik nyíláson kiesett, — de szigorúan a kérdésre — a felelet. Szavahihető szemtanúk állítják, hogy például arra a kérdésre: *Nem terhes-e a sok feleség?* az automata ezt felelte: *Hátállan volnék, ha ezt állítanám.* Pompás feleletet adott a „bűvész” arra a kérdésre is, hogy:

Melyik a legedesebb szenvedély? Az automata-alak meghajtotta magát és egyik nyílásán kiesett egy darabka papír, amelyre egy nyilas kis Kupidó volt rajzolva. Ennek az automatának a tükréről a szakértők azt állították, hogy azok a kartonlapocskák, amelyekre a kérdéseket kellett írni, különböző sulyuk voltak és ezeknek megfelelő sulyu kartonlapocskák estek ki a gépből feleletképpen.

† **Énekesnő és kritikus.** *Helsingforsban* nagy színházi botrány esett meg a napokban. *Frohström* Anna, a Németországban ismert neves finn énekesnő vendégszerepel egy idő óta a finnek fővárosában még pedig óriási sikerrel, mert nap-nap után zsúolt ház hallgatta előadásait. A múlt héten valamelyik lap színházi bírálója jogos kritikájában kifogásolta az énekesnő iskoláját; ez mód fölött bántotta a belegelesen érzékeny divát és mikor a kritika utáni napon a nézőtérben megpillantotta az újságíró, bár az utolsó helyig tömve volt a színház, abba hagyta a szerepét s a színpalack mögött kijelentette a szinígazgatónak, hogy míg az a kritikus a nézőtérben lesz, addig ő nem énekel. Az igazgató a haját tépte, de az énekesnő hajthatatlan maradt. A közönség közé is kiszivárgott a kisasszony makacsságának a híre és erre óriási botrány keletkezett. A hangulat az énekesnő ellen akkora lármában, lábdobogásban nyilvánult, hogy az újságíró, elejét veendő még nagyobb botrányok el-távozott. Tudtára adták ezt a szeszélyes divának, mire az isteni mosolygólajakán, ismét megjelent a színen és mintha mi sem történt volna, folytatta a szerepét, ahol elhagyta.

† **Hindu mese.** Élt egyszer egy bűvész. Volt neki egy csodás kigyója. Remekebb, pompásabb, tanulmányosabb kigyót nem látott még soha senki a földkerekségen; elbűvölt a táncolása minden nézőt, hogy csak úgy omlott a pénz a bűvész kezébe. Ha kigyóját táncoltatta; és táncoltatta hajnalról napestig szegényt, mert a tánc pénz jelentett, s esténként a szegény pára kimerülten, agyoníradtan hajtotta lejté nyugalomra. Gyakorta napközben is összeesett a kigyó a fáradtságától. Volt is ekkor a bűvész kezében a bambusz-vevesszője. Hatalmas ütlegeket kapott az állat:

— Tovább! Tovább! Táncolni!

S a kigyó tovább táncolt vadul, szilajon. Egy nap annyi verésben volt része, annyira kimerült, hogy mikor az esthajnalcsillag feljött az égre, élet-telenül esett össze, és elhaló hangon szót kintözött:

— Meglásd, te is úgy táncolsz majd, ahogy' más fűtüll, mint én tettem. Lszonyának lesznek nappal-éjjel a te kínjaid is.

Még néhány vonaglás és a remek állat kimult. A bűvész hangosan felkacagott a kigyó jóslatán.

... Kis idő múlva megnősült a kigyó-táncolat. Ekkor látta, hogy a kigyó halódásában mily igaz jóslatot mondott.

† **Excentrikus tünepések.** Alig van nap hogy amerikai lapok után hírt ne kapnánk valamelyik excentrikus, dugszagdug yankee hóborító trickjéről, melylyel le akarja pipálni milliomos kollégáit. Ha rá is mondjuk ezekre a hírekre, hogy nagyon is amerikai az izük, de mégis hat reánk a dollárkirályok tetteinek ötletessége. A legújabb szenzáció, amely az amerikai high life-ot foglalkoztatja, az a kerti mulatság, amelyet egy petroleum-királynő, Mr. *Stuyvesant Fish* rendezett a napokban New Yorkban. A meghívó külföldön is hangszütyőzött, hogy a vendégeknek paraszt-jelmében kell megjelenniük és mindegyiknek kell magával hoznia farmjának akármily termékéből valami ajándékot. Az eredmény pompás volt, a kerti mulatság minden várakozáson felül sikerült. A milliomos hölgyek és urak a legszindusabb paraszt-jelmekben jöttek el, kezükben csibével, kacsával, libával, mások pedig kis malacokat, báránykákat vezettek szalagon; ha egyik-másik állat elszabadult, nosza volt akkor hajtsa a parkban tuskón-bokron keresztül és természetesen a hajszával együtt járt a jókedv, az eget-rázó kacagás.

Nem mindennapi volt az a bankett sem, amelyet negyven new-yorki közéleti tisztelőre rendeztek a múlt héten. A negyedik avenue egyik leg-elegánsabb szállójának kertjében, lombos fák alatt terítették az ebédre, amely *hetven ezer* dollárba került. Szokottunk csobogása, madarak dala volt a zene az ebéd mellé, arany tányérokon szolgálták fel a vendégeknek. Szóval: értenek a yankeek a pénzköltéshez.

† **Ragályozás a vasuti kocsikban.** Nagyon gyakran megtörténik — írja az *Egészség* — hogy kivált a térdő-szezon kezdete és vége idejében beteggel kell az embernek egy szakaszban utaznia. Éppen a tüdőbeteg, a gümőkörösök azok, akiknek állapota a betegség kezdetén nagyobb utazásokat is megenged s éppen ezek azok, akik gyógyulásukat többnyire otthonuktól távol keresik. Gyakran nem is sejtjük, hogy utitársunktól mily betegség csirája támadhatja meg szervezetünket. A számarhuruban szenvedő gyerekek, kiknek gyógyulás céljából szintén gyakran ajánlanak levegő változást, a vasuti kocsiban velük véletlenül összekerülő gyermekeket szintén igen könnyen ragályozhatják. De fordulnak elő az utasok között más betegségekben leledzők is: orbáncban, ragadós szembetegségekkel, bőrbetegségekkel megátogatottak, akik állandó veszedelmet rejtenek magukban az egészséges utasokra nézve.

Egy német orvosi folyóirat néhány egyszerű rendszabályt ajánl, amelyek igen könnyen keresztülvihetők és tényleg sokat javítanak a mostani állapotban. E szerint első sorban a pamlagok bár-

REGÉNY.

QUO VADIS?

(45)

— REGÉNY —

Írta: SIENKIEWICZ HENRIK

A leány kezében megremegett a kis rézedény és szomorú tekintettel pillantott az itjura:
— Béke veled! — felelé halkan.
Kinyújtott karral állott, részvét- és gondtelt arccal.

— Lygia, te nem engedted, hogy megöljenek?

Szeliden válaszolt a leány:

— Bár adná vissza az ég egészségedet!
E pillanatban átérezte Vinicius mindazt az igazságtalanságot, melyet a leány ellen eddig elkövetett. Elfelejté, hogy talán csak a keresztény tanok késztetik a leányt ily viselkedésre, csak arra gondolt, hogy a szeretett nő szől így hozzá, és hogy szavaiból mondhatatlan finomság és nem is emberi jószág sugárzik, amely őt lelke legmélyén megrázza. A megilletődés egészen elbágyasztá. Édes önkívület szállotta meg egész valóját.

Glaucus e közben kimosta fejébét és gyógyító irt tett arra. Ursus elvevé Lygiától a rézedényt, a leány pedig az asztalról egy serleget vett elő, melyben vízzel kevert bor volt előkészítve és azt a sebesültnek nyújtá. Vinicius mohón ivott és rögtön jobban érezte magát. Öntudata teljesen visszatért.

— Adj még egy keveset innom — kérte Lygiát.

Lygia a kiürített serleggel a mellékszobába ment. Crispus pedig néhány szót váltva Glaucussal, Vinicius ágya mellé lépett.

— Vinicius, az — Ur — megakadályozott téged

egy gonoszított elkövetésében, de megtartott az életnek, hogy magadba szállhass. Az, kinek kezében az ember csak por és hamu, segélytelenül a mi hatalmunkba adott téged, de Krisztus, aki-ben mi hiszünk, parancsolja nekünk, hogy még ellenségeinket is szeressük. Mi bekötöttük a te sebeidet és kérjük az Istent, hogy adja vissza egészséged, de most már nem ápolhatunk téged tovább is. Gondolkozz nyugodtan, igaz dolog volna-e Lygiát tovább is üldözni, akik már úgy megfosztották otthonától és nevelőszüleitől és igaz dolog volna-e bennünket üldözni, akik a gonosz tettért jóval fizettünk?

— El akartok tehát hagyni? — kérde Vinicius.

— El akarjuk e házat hagyni, ahol a város praefectusának karja elérhet bennünket. Kisérődet megölték, téged, fődjed egyik leghatalmasabb fiát, megsebesítettek. Nem a mi hibánkból történt, de a törvény bosszuálló keze még is bennünket sújtana.

— Ne féljete az üldözéstől! — mondá Vinicius — megvédlek benneteket.

De Crispus így felelt:

— Uram, jobb kezéd ép, ime, itt van egy táblácska és írón, irj szolgálódnak, hogy este jöjjenek el érted gyaloghíttával és vigyenek el házádba, ahol nagyobb kényelemben vagy, mint itt, a mi szegény házunkban. Mi egy szegény özvegnél lakunk, aki fiával mindjárt haza fog térni; e gyermek elviszi leveledet, mialatt mi más lakás után nézünk.

Vinicius elsáppadt, mert látta, hogy el akarják őt választani Lygiától és érezte, hogyha most elveszti őt, akkor mindennek vége. Sötét lett körülötte a világ, de mégis rendbeszédte gondolatait és így szólott:

— Hallgassatok meg, keresztények! Tegnap ott voltam veletek együtt az Ostraniumban és megértettem tanaitokat, de különben is tetitek bizonyítják, hogy becsületes, jó emberek vagytok. Mondjátok meg az özvegnek, ki e

házban lakik, hogy maradjon itt továbbra is, maradjatok ti is itt és engedjétek meg nekem is, hogy maradhassak, Glaucus megmondhatja, vajjon engem ily állapotban lehet-e elszállítani. Beteg vagyok, karom el van törve és pár napi teljes nyugalomra van szükségem; kijelentem tehát nektek, hogy én innen nem mozdulok mindaddig, míg erőszakkal ki nem dobtok házatokból.

Melle hörgött. Nem tudott tovább szólni.

— Senki sem fog ellened erőszakot használni — mondá Crispus — csak mi költözünk majd ki e házból.

Az ifju összeráncolta homlokát.

— Engedjétek meg, hogy lélegzetet vehessek — mondá, majd pár pillanat múlva újra kezdé:

— Kroto után, kit Ursus megölt, senki sem fog kérdezősködni, mert neki ma Beneventumba kellett utaznia, hová őt Vatinius hívá. Mindenki azt fogja gondolni, hogy elutazott. Midőn Krotóval e házba beléptem, senki sem látott bennünket, kivéve a görögöt, aki az Ostraniumban is velünk volt. Megmondom nektek, hogy hol lakik ő, hozzátok őt el ide, hogy hallgatást parancsoljak neki, mert ő zsoldomban áll.

— Glaucus melletted marad — mondá Crispus — ő és az özvegy fognak ápolni.

Vinicius türelmetlenkedett.

— Gondold meg öreg ember, amit mondom — kiáltotta — hálás vagyok irántad és te jó és becsületes vagy, az igaz, de te nem mondod el a teljes igazságot. Te attól félsz, hogy elhivatom rabszolgáimat és elrablom Lygiát. Nem úgy van-e?

— Igen! — felelé szárazon Crispus.

— Akkor hallgass rám. Előttetek fogok beszélni Chilonnal és vele egy levelet házába küldeni, amelyben bejelentem elutazásomat. Azután pedig más ember nem lesz mellettem, csak ti. Gondold meg ezt és ne igazságot.

(Folytatása következik.)

sony és plüsbuzhatat kellene kikészöbölteni és sima bőrbuzhatattal helyettesíteni. (Nálunk az első osztályú kocsik egy részében már megtörtént.) Továbbá ki kellene dobni a kocsikból a bolyhos szőnyegeket és ezeket is sima burkolattal pótolni. Nagyobbat gondot kell fordítani a napi tisztogatásra és ennek mindig nedves uton kell történnie. Az utasoknak papírdarabkákat, cigarettavéget, gyümölcs és ételmaradékokat nem szabad a padlón elszórniok, hanem az e célra rendelt tartókba kell dobniok. Köpni csak az ablaknál alkalmazott köpöcsészébe szabad. (Ezt valóban mindenütt azonnal életbe kellene léptetni, oly kevésbe kerül s mennyi veszedelemtől szabadulna meg az utazó közönség.) Ha gyantú támad, hogy a kocsiban ragályozás történt, azt a vasuti igazgatóságukra kellene bejelenteni. A betegek orvosi bizonyítvány alapján külön szakaszokban helyeztessenek el, amelyekben egészségesekek ne tartózkodjanak. A közönséget hírdetések útján kell figyelmeztetni a betegekkel való együttes utazás veszélyeire.

† **A centrifugális vasut.** A centrifugális vasút a legújabb ideák egyike, amely valaha az emberi agyat foglalkoztatta, most valóságos válik. A találmány „szellemessége” abban áll, hogy a vasut — a bennülővel együtt — sajátágosan szerkesztett sínen oly rendkívüli gyorsasággal mozog, hogy egy pillanatra ugyszólván teljesen feloldul, a nélkül, hogy kiskilának a kocsik s ezekből kiesnének az utasok. Ennek a minden ízében amerikai izü mulatságnak a terve már évekket ezelőtt felmerült, de most válik csak a terv valóvá s már építik a vasutat *Coney Islandban, New York mellett*; építésének elve ismeretes, egy régi fizikai kísérletből: ha egy vízzel telt korsót forgatunk gyorsan nagy ívbén, egy csepp víz sem hull ki belőle. A centrifugális vasutat egy erősen lejtős síkon építik s rendkívüli érdekes, technikai szempontból, hogy a kocsik csak két kerekeük és a kerekek csak egy sínen szaladnak. Annyi valószínű, hogy a centrifugális vasut nem nagyon fog tért hódítani Európában.

† **A világ higanytermelése.** Néhány esztendő óta alaposan megoszlott a világ higanytermelése. Spanyolország, Olaszország, Ausztria és Kalifornia szállítja a legtöbb higanyt s az említett országok 1899-ben kilencvenöt ezer palaok higany hoztak forgalomba; ilyen gyenge termés hosszú idő óta nem volt. Kaliforniában, Amerikának egyetlen jelentős higanytermelő államában a cinóber a bányák kizsákmányolása azt eredményezte, hogy nyolcvanezer palaokról leszállott huszonnyolcezerre a higany mennyisége. Spanyolország termelése a múlt esztendőben negyvenöt ezer, Ausztriáé tizenöt ezer palaok.

† **Villamos fegyver.** Pacinotti, a róla elnevezett elektro-mágneses gyűrű feltalálója a napokban mutatja be az olasz eltroknikusok gyűlésén, Rómá-

ban legújabb találmányát, a villamos fegyvert, amely hangtalanul, roppant gyorsasággal és óriási ballisztikus erővel szórja a golyót. Egyelőre még csak anynyit árult el Pacinotti a fegyverről, hogy annak villamos erőből mozgott szerkezete van. Természetesen olasz katonai körökben az új találmány óriási szenzációit okozott és Viktor Emánuel király elrendelte, hogy neki is mutassák be a villamos szerkeztű fegyvert, amely, ha tényleg beváltja a hozzá fűzött reményeket: valóságos forradalmat idéz majd elő a modern fegyvertékika terén.

Apróságok.

Menyasszony: Te, mit szolt a papa, mikor megkérted tőle a kezemet?

Vőlegény: Azt kérdezte, nincs-e néhány ismerősöm, akikre esetleg rá lehetne szólni az öt nővéred valamelyikét.

Megrögzött agglégény: Minerva az ész istennője volt: sohasem ment férjhez.

Fiatal özvegy: Salamon király pedig az eddig éit emberek legbölcsebbike: ezerszer nősült.

Asszony: A néném úgy beszélt, mint egy könyv.
Férj: Kár, hogy nem lehet be is csukni.

Napirend.

Naptár: Szombat, október 20. — Római katolikus: Kant. János. — Protestáns: Iréno. — Görög-ország: (október 7.) Sergius ap. — Zsidó: Tisri 27, Sabbath, Bereschit. — Nap kel: 6 óra 11 percor. — Nyugszik: 4 óra 45 percor. — Hold kel: reggel 3 óra 4 percor. — Nyugszik: délután 3 óra 11 percor.

A miniszterek nem fogadják.
Honvéd fölleörzési szemle reggel 9 órakor a Ferenc József-laktanyában a 15. gyalogezred 1891—1899. évfolyambeliekkel.

Közös hadseregbeli fölleörzési szemle reggel 9 órakor a Mária Terézia-laktanyában a 20-ik gyalogezred legénysége fölött.

Budapesti villamos vasúti főműhelyének dalárdája mulatságot rendez a József főherceg-szállóban.

A magyar pedagógiai társaság telovásó ülése délután 5 órakor az Akadémiában.

A dunaparti villamos vasút műtanrendőri bejárása délelőtt 9 órakor az Újvárosban.

Nemzeti Múzeum. Képtár és néprajzi osztály (Csillag-utca 15. sz.) nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belpótló mellett tekinthetők meg.

Walter Crane kiállítás és **Iparművészeti múzeumban** délelőtt 9 órától 1-ig és délután 4 óráig 8-ig.

Magyar kereskedelmi múzeum és **háziipari kiállítás** a városligeti iparcsermokban délelőtt 9 órától 2 óráig.

Iparművészeti múzeum könyvtár nyitva délelőtt 10—12 óráig és este fél 7 órától fél 9 óráig.

Földtani Múzeum (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig. Belépődíj 1 korona.

Deák-muzeum a kerepesi-úti temetőben, nyitva este 6 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Központi statisztikai hivatal könyvtára nyitva délelőtt 10 órától 1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—7-ig.

Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—8-ig.

Teknológiai iparmúzeum zárva.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-10 óráig délután 2 óráig. Tudakozó osztály és kereskedelmi szakkönyvtár VII. Kerepesi-ut 22. sz. Hivatalos órák délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig. A hazai termékek állandó kiállítás, (a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a háziipari kiállítás, melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcsermokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

New York-kávéházban minden este nagy koncertzene.

Hanusz kávéház Király-utca sarkán, esténként a nagy. kir. honvéd zenekar hangversenye.

Ehm János éttermeiben Nemzeti Színház épület minden este Banda Marci és fiai hangversenye.

Putzer György éttermeiben Deák-tér, minden este Schreier hegedű-hangversenye.

Somossy Orfeum válogatott műsor.

Ferenczi kávéház. Csóka nemzeti zenekarának hangversenye.

Tatra kávéház Király-utca Tordajo női zenekarnak hangversenye.

Oththon kávéház minden este 8 órakor Banda Marci veje Dajna Balogh Rudi hangversenye.

Házam kávéház. Horváth Jancsi jeles zenekarának hangversenye.

Erdélyi minta vendéglő. Dalszínház-utca, a fővárosi közönség találkozó helye.

Monopol kávéház Váci-körút 37. minden este Oláh Sándor zenekarának hangversenye.

Folles Caprice kiváló új műsor.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar- és kereskedelem.

Tisztelgés a miniszternél. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter ma fogadta a Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők Testületének képviselőitében Kelemen Manó István elnököt és Kalmár Jakab jegyzőt, akik a testület nevében emlékiratot nyújtottak át a szabadalmi jogirodák törvényellenes működésének beszüntetése tárgyában. A miniszter megjegyezte, hogy az ügy rendezése alkalmából a memorandum tartalmára lehetőleg figyelemmel lesz.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot 1900. október 15-én a földmívelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítoktól beérkezett jelentések szerint a következő volt:

Az október hó folyamán tapasztalt hosszantartó szárazság és szokatlanul meleg időjárás csak az utóbbi napokban néhol beállott eszésekre hullt le. A nagy szárazság folytán a külső gazdasági munkálatok, nevezetesen a szántás és vetés csak lassan volt eszközölhető. Sőt néhol a gazdák még nem is vetettek, vagy csak részben. Az elvetett gabona néhol ritkán és rosszul, helyenkint pedig ki sem kelt. E miatt a vetések is némely vidéken a gazdák, sőt újra is avítottak ott, ahol a mag irtérek és ergek károsítása következtében elpusztult. Általában az ergek és irtégek ismét tömegesebben mutatkoznak, különösen a Duna jobb partján és az erdélyrezi vármegyékben; néhol a Tisza vidékén is kárt okoznak már.

Az őszi vetés a mostani nedvesebb időjárásban valószínűleg gyorsabban lesz eszközölhető; igaz, hogy még nagyon sok a vetni való is. Az őszi repcét irtérek

A rádzsza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(78)

— Hát jól van a kicsike? — kérdezte jókedvében. — Egy kis láz, ugy hallom... no, mostanában nekem is volt lázam.

— Attól tartok, hogy a herege betegségének most valamivel nagyobb jelentősége volt, maharádzsa száhí — jegyezte meg Ketty.

— Látod kicsikém — mondotta most a király hindsztánul, miközben föléje hajolt — így jár az ember, ha sokat eszik.

— Nem, apám, tulságosan nem ettem és most jól érzem magamat.

Ketty az ágy fejénél állott és gyöngéden megsimogatta a fiu haját.

— Hány csapat vett részt a parádeban?

— Mind a két svadron, tábornokom — felelte az apa büszkén villanó szemmel. — Igazi radsput vagy fiam!

— Hát az én testőrségem... az hol állott?

— Pestab Singh csapatte mellett. Ők támadtak, amikor befejezésül egy kis manőverharcot rendeztünk.

— A szent lóra mondom — kiállott fel a maharádzsa-kunvár — később igazában csináljuk! Ugy-e apám? Te a jobb, én a bal száron!

— Bizonyára fiam, de hogy hadvezérré lehessen egy herege, sokat kell tanulnia és nem szabad betegnek lennie.

— Jól tudom azt — felelt a fiu komolyan. — Ezekben az éjszakákban sokat gondolkoztam erről apám... mondd csak, még mindig kis gyermek vagyok én?

Kérdőleg nézett fel Kettyre és odasugta neki: — Szeretnék az apámmal beszélni, senki so zavarjon bennünket.

— Ketty a fiúnak barátságosan intve még egyet

kijött, a maharádzsa pedig oda ült fiának az ágyára.

— Nem, nem vagyok már kis gyermek — kezdte a princ. — Ot esztendő mulva férfi leszek és sok férfi engedelmekedik majd nekem, hogyan tudjam azonban, mi jogos, vagy jogtalan, amit parancsolni akarok nekik?

— Eppen azért kell sokat tanulni egy herecegnek — felelte a maharádzsa, ugy általános-ságban.

— Igen, éppen arra gondoltam, amikor itt a homályban feküdtem apám és nekem ugy tettszik, mintha mindezeket a dolgokat a palotában és asszonyoktól meg nem tanulhatom. Apám, bocsáss el, hogy megtanuljam, hogyan legyen az ember herege.

— Jó, jó, de hát hova akarnál menni? Hiszen a királyságom a te otthonod, fiaeszkám.

— Tudom, tudom és én haza jövök majd megint, de ne engedd, hogy a többi herege csufjára legyek. A lakodalmon a bannaul Ravut kinevetett, mert nincs annyi iskolakönyvem, mint neki, pedig ő mégis csak egy nemessé lett embernek a fia, nincsenek ősei. De bejárta egész Radsputánát Delhí és Agráig és gondolt el, Abu és ő az admíri heregei iskola felső osztályába jár. Apám, minden királyi ebbe az iskolába jár és ott nem játszanak az asszonyokkal, hanem férfakkal lovagolnak! Es a levegő és a víz nagyon jó Adsmíban és én is oda szeretnék menni apám!

A maharádzsa arcán komoly aggodalom mutatkozott, nagyon a szívéhez volt növe ez a fiu.

— De valami baj érhet, gondolt meg Lajli.

— Meggondoltam. Mi baj érhet engem ott, ahol az angolok őrizet alatt vagyok? A bannaul Ravut azt mondotta, hogy külön szobám lesznek, külön szolgaszemélyzetem, külön lovaim, épp ugy, mint a többi heregek és hogy nekem ott nagy lesz a tekintélyem, azt is mondotta.

— Bizonyára, bizonyára — hagyta helyben az apa, hogy csak fel ne igazsa valahogy a kicsi-

két. Hiszen mi a nap fiai vagyunk, te, meg én, heregem.

— Azért is illik hozzám, hogy olyan tudós, olyan erős és olyan bátor leszek, mint nemzetsem legjobbjai. Apám, meguntam már, hogy az asszonyok szobáiban játsszam, hogy anyám elbeszéléseit és a táncosnők énekeit hallgassam és ők mindig meg is akarnak esókolni engem! Engedj Adsmírba, engedj a heregei iskolába. Es egy esztendő alatt, már egy esztendő alatt eleget tanultam arra, hogy a testőrségemet vezethessem, mint ahogy királyhoz illik, azt mondja a bannaul Ravut! Megígéred apám?

— Ha újra teljesen egészséges leszel, majd tovább beszélünk a dologról — mondotta a király. Megbeszélem majd a dolgot veled, nem ugy, mint az apa a fiával, hanem férfi a férfival.

A herege szeme ragyogott a gyönyörűségtől.

— Ez szép tőled. Mint férfi a férfival...

A maharádzsa becézgetve ölelte meg, s apró ujságokat beszélt el neki a palotából, már ami egy fiut érdekelhetett.

— Megengeded most már, hogy menjek, tábornokom? kérdezte aztán nevetve.

— Ó apám!

A herege ödugta a fejét apja hatalmas szakállába és nyaka köré fonta a karját. Gyöngéden, nyájasan szabadította ki magát a maharádzsa, kiment a verandára és még mielőtt Ketty visszatért volna, trombitaharsoggal, porfelhőbe burkoltan eltűnt a kocsai a lovasokkal. Eppen eltűntek a messzeségben, amikor egy ember jelent meg, s narancssal, banánnal és gránátalmával teli nagy fonott kosarat tett Ketty elébe, smaragdöld, arany és rézszínekben, ezekkel a szavakkal:

— A királyom ajándéka.

A princ meghallotta a szavakat a szobában és boldogan szólott ki:

— Ketty, ezt az anyám küldi neked! Ó, szépek-e? Adjatok egy gránátalmát — esengett, amikor Ketty a kosarat behoza. — Az idén még nem ettem.

(Folyt. köv.)

károsítják, több helyen szintén újra vetették. A kikelt vetések tulajdonok részben még gyengék és szintén nagyon kívánják a kiadó esőt.

A kukorica törésével nagybobbára mindenütt kedvező időben elkészültek; a termés mennyiségére nézve általában közepes, minőségére nézve tulajdonilag kielégítő és jó. Nehel a kukoricamoly, másutt a szárazság csökkentette az eredményt.

A répa kiszédes, tisztítása és bevermelése folyamatban van. A termés mennyiségileg szintén közepes, minőségileg jó. A cukorrépa magas százaléku cukortartalmát általában dicserék.

A szilvére nagyobb részben mennyiségileg gyenge közép és közepes, minőségileg többnyire jó, sőt néhol igen jó eredménnyel bevezetett. A kevésbé jól kezelt és peronoszpóra-lepett szőlőkben nagyon gyenge volt a termés.

A téli gyümölcs leszedett, az eredmény alig közepes.

A rétek és legelők gyengék.

Fizetéképtelenségek. A bécsi Ceditoren-Verein a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Zimmerl Jakab kereskedő Bécs, Chot József bórkereskedő Dusnik, Müller János postógyáros Reichenberg, Schlesinger Károly kosártonó Marienbad, Morvay György özvegye kereskedő Aranyos-Maróth, Duvravic István kereskedő Zágráb, Degressi Giovanni kereskedő Isola, Toffeti Girolamo Dignánó, Graszl Ferenc utóda Fleisch Antal Bécs, Szaszka Péter bórkereskedő Budapest (Dob-utca 49.), Balogh István kereskedő Makó, Roth Sámuel Bécs.

Szészárak. A kontingens nyerseszék ára Budapestben 42.- korona, árban -- korona. Bécsben 43.20, illeten 43.40 korona.

Borjvásár. 1900. évi október hó 19-én. (A budapesti marhavásártéri vásártéri péntár részvénytársaságtól.) Felhajtás: Belüldi élő borju 364 drb, leölt borju 1 db. bécsi élő borju - db. - db. horvát, növendék marha 11 darab, bárány élő 25 darab, leölt bárány - darab. Arjegyzés azonos tételből: Arjegyzések. Betüldi élő borju 74-86 l.-ig. l. r. 88-96 l.-ig, kivételes 102 l. 1 kilónkint, leölt borju - - - - - l.-ig. l. r. - - - - - l.-l-1 l.-ig, kivét. - - - - - f. kilónkint, leonvás nélkül. Bécsi leölt borju - - - - - f. Növendék marha 44 f.-l-1 50 l.-ig. l. r. - - - - - l.-ig. l. r. - - - - - f.-ig. 1 kilónkint, silányabb - - - - - l.-ig. Bárány élő 16-20 k., eölt bárány - - - - - k. kivételes ar - - - - - k.-ig páronkint. A vásár élénk volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-lővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi október 19. Készlet 1022 darab. Erkezett 255 darab. Összesen 1277 darab. Eladott 800 darab. Maradt 477 darab. - Napi árak: 120-180 kg ogramm súlyban 89-92 koronáig, 220-280 kilogramm súlyban 88-96 koronáig, 3 0-380 kgr. súlyban 90-98 k.-ig. Öreg nehez páronkint 400-600 kilós 80-82 koronáig. Malac 50-100 kgrig 72-82 korona. A vásár hangulata lanya.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, október 19.

Mérsékelt kínálat és korlátozott kereslet mellett 28.000 métermáza került változatlan áron forgalomba. Finomabb minőséget keresetek és a napi áron felül is el voltak helyezhetők. Rozs lanya, a forgalom csekély.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 600 mm. 78.4 k. 8 K. - f. 800 mm. 79.4 k. 8 K. - l. 500 mm. 80 k. 7 K. 95 l. 450 mm. 80 k. 7 K. 95 l., 100 mm. 80 k. 7 K. 85 l., 100 mm. 80 k. 7 K. 80 l., 200 mm. 79 k. 7 K. 85 l., 100 mm. 79 k. 7 K. 82 1/2 l., 200 mm. 79 k. 7 K. 80 l., 100 mm. 79 k. 7 K. 79 l., 200 mm. 78.5 k. 7 K. 70 l. 100 mm. 77 k. 7 K. 70 l., 1850 mm. 78.7 k. 7 K. 90 l., 500 mm. 78 k. 7 K. 80 l., 150 mm. 78 k. 7 K. 80 l., 200 mm. 78.5 k. 7 K. 75 l., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 70 f. 300 mm. 78 k. 7 K. 72 1/2 l., 100 mm. 78 k. 7 K. 62 1/2 l., 100 mm. 77.5 k. 7 K. 62 1/2 l., 200 mm. 77.5 k. 7 K. 55 l., 500 mm. 76.5 k. 7 K. 62 1/2 l., 100 mm. 76 k. 7 K. 37 1/2 fillér.

Fehérmegyei: 810 mm. 75.3 k. 7 K. 55 f., 750 mm. 77.5 k. 7 K. 70 l.

Kalocsai: 2600 mm. 75 k. 7 K. 47 1/2 f.

Bácskai: 200 mm. 73.5 k. 7 K. 20 l., 200 mm. 74 k. 7 K. 0 l.

Bánsági: 900 mm. 76 k. 7 K. 25 f. 100 mm. 74.5 k. 7 K. 10 l. 1000 mm. 78.5 k. 7 K. 60 l., 500 mm. 76 k. 7 K. 40 f. 700 mm. 78 k. 7 K. 40 l., 400 mm. 75.5 k. 7 K. 25 l., 700 mm. 76 k. 7 K. 25 l., 200 mm. 76 k. 7 K. 25 l., 100 mm. 74 k. 7 K. 15 l.

Pestvidéki: 150 mm. 78 k. 7 K. 80 l., 300 mm. 79 k. 7 K. 75 l., 100 mm. 78 k. 7 K. 70 l., 100 mm. 79 k. 7 K. 55 l., 500 mm. 77 k. 7 K. 67 1/2 l., 800 mm. 77 k. 7 K. 67 1/2 l., 500 mm. 76.5 k. 7 K. 67 1/2 l., 200 mm. 71 k. 7 K. 45 l. 500 mm. 76 k. 7 K. 42 1/2 l., 200 mm. 77 k. 7 K. 42 1/2 l., 500 mm. 76 k. 7 K. 41 1/2 l., 100 mm. 76 k. 7 K. 35 f. 100 mm. 77.5 k. 7 K. 60 l., 100 mm. 77.5 k. 7 K. 40 f. 650 mm. 75 k. 7 K. 40 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 35 f., 2200 mm. 74.7 k. 7 K. 40 f.

Mind három hónapra. Lucerna: 20 mm. 42 K. - f., keverékes, 45 mm. 39 K. - f.

Zab: 100 mm. 5 K. 30 f., 200 mm. 5 K. 70 f.

Rozs: 250 mm. 6 K. 85 l. 500 mm. 7 K. - f.

Löhre: 60 mm. 67 K. Baranyai. Késpénzfutás mellett.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. - A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Table with columns for 'B u z a', 'Kilós', 'K.-10l', 'K.-19', 'Kilós', 'K.-10l', 'K.-19'. Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bánsági, Bácskai.

Table with columns for 'Egyéb gabonafélék', 'Kilós', 'K.-10l', 'K.-19'. Rows include Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Répce, Köles.

A határidőzlet folyamán a következő kötések történtek:

Table with columns for 'Buza októberre', 'Buza áprilisra', 'Rozs októberre', 'Rozs áprilisra', 'Tengeri májusra', 'Zab októberre' and their respective prices.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns for 'Buza októberre', 'Buza áprilisra', 'Rozs októberre', 'Rozs áprilisra', 'Zab októberre', 'Zab áprilisra', 'Tengeri szeptemberre', 'Tengeri májusra' and their respective prices.

Délután fél 5 óraker zárul:

Table with columns for 'Buza októberre', 'Buza áprilisra', 'Rozs októberre', 'Rozs áprilisra', 'Tengeri májusra', 'Zab októberre', 'Zab áprilisra' and their respective prices.

A budapesti értéktözsde.

A német kancellárválság kedvező elintézése jobb hangulatot gerjesztett az európai tőzsdéken és ennek kihatása a mai tőzsdén is kifejezésre jutott. A két hitelrészvény terjedelmes fedezések közben emelkedett s előzárlatok legmagasabb ponján megállapodott.

A helyi piacon csupán Rimamurányi és Közúti képeztek forgalom tárgyát, javult árak mellett.

A déli tőzsde némi ingadozás után, dacára, hogy Berlinből javult jegyzések érkeztek, realizációk folytán gyengébb lett és gyengébben zárult.

A helyi piac tartott, de üzletellen volt. A valutapiac gyenge.

Az előtőzsde emelkedő.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 646.50. Osztrák hitelrészvény 648.75-648.-. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 643.-644.-644.-. Rimamurányi vasmű 506.50-508.50. Közúti vasut 589.-589.50 korona.

A déli tőzsde egy áruvalattal gyengébb. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 646.75-647.50. Osztrák hitelrészvény 647.25-648.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 643.50-644.-. Rimamurányi vasmű 506.50-508.-. Déli vasut 107.-108.-. Közúti vasut 585.50-588 korona.

Forgalomban került: Kerámiai gyár 181.-. Salgótarjáni köszénbányára részvény 617.-619.- korona.

Utótesde. A 4 órai zárlatok maradt: Osztrák hitelrészvény 645.75. Magyar hitelrészvény 646.-. Leszámlító bank részvény 427.-. Rimamurányi vasműrészvény 506.-. Osztrák-Magyar államvasut 641.50. Közúti vasut részvény 587.-. Városi villamos vasut részvény 287.- korona áruvalattal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következők ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 40.-45.- korona, vörös idei 62.-64.- korona, vörös erdélyi - - - - - korona, vörös bánsági - - - - - korona, középszemű 66.-68.- korona, nagy szemű 70.-72.- korona. Disznózsír: budapesti: 59.-59.50 korona, vidéki - - - - - korona. Táblaszalonna: légszenzáritott vidéki - - - - - korona, városi 4 darabos 51.-51.50 korona, 3 darabos 52.50-53.- korona, füstölt - - - - - korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 15.25-15.50 korona 130 darabos - - - - - korona, 100 darabos 16.75-17.- korona, 85 darabos 17.75-18.- korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.25-14.50

korona. 100 darabos 15.50-15.75 korona. 85 darabos 17.25-17.50 korona. Szilvaiz: szilvafonai 18.-18.25 korona, szerbiai 15.75-16.25 korona, azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatözsde.

Bécs, október 19. (A Budapesti Napló telefon-jelentése.) A határidőzletben az iránzat elnyhult, Newyorki gyöngébb jelentések és a folytonosan tartó keresethiány eladásokra készítettek. Tavaszi cikkekben buza és rozs 6, illetve 5 fillérrel hanyatlott. Ugyancsak e cikkek öszre, amelyeknek határideje már manolnap lejár, 2 fillérrel estek. Zab és tengeri 10 fillérrel hanyatlott. Elkelt buza öszre 7.70-7.69, buza tavaszra 8.16-8.17-8.14, rozs öszre 7.56, rozs tavaszra 7.82-7.79, tengeri 5.37. Zárlatok: Zab öszre 5.71-5.73, tavaszra 5.92-5.94 tengeri szeptember-októberre 6.65-6.70. A készruak piacán hiányzott a vásárási kedv, az iránzat pedig lanya volt, különösen a tengeri, amelynek ára a tegnapihoz képest 10 fillérrel esett. Elkelt buza tavaszra 8.17-8.16 rozs tavaszra 7.80. Egyebekben nem volt változás.

A bécsi értéktözsde.

Az előtőzsde nagyon kedvező. Ellátás alacsony tételek: 5-5 1/2% mellett folyt.

Déli tőzsde csendesebb, később korlátozott volt az üzlet.

Zárlat valamivel gyengébb Berlinre.

Bécs, október 19. (Magyar értékek szárlata.) 4%-os aranyjárdék 113.80. Tiszai és szegedi köicsön sorsjegy 138.-. Magyar vasuti köicsön ezüstben 98.-. Magyar keleti vasuti állami kötvény 116.-. Magyar északi- és penzvátoabank 422.-. Rimamurányi vasműrészvény 506.-. Magyar koronajárdék 90.05. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 90.10. Magyar hitelbank részvény 647.-. Magyar nyerevény köicsön sorsjegy 163.-. Kassa-oderberg vasuti részvény 339.-. Magyar kereskedelm bank 25.55 Magyar cukoripar 18.50.

Bécs, október 19. (Osztrák értékek szárlata.) 4 2/3%-os papírjárdék 96.65. 4%-os osztr. aranyjárdék 114.25. 1860-iki sorsjegy 131.50. Osztrák hitelrészvény 648.50. Angol-osztrák bank 267.-. Bécsi bankjegyesület 458.50. Osztrák-magyar bank 1702. Déli vasut 108.50. Dunagőzhajózási részvény 740.-. Dohányrészvény 290.-. Császári és királyi arany 11.42. Német bankváltók 117.75. 4 2/3%-os ezüst járdék 98.35. Osztrák koronajárdék 92.20. 1864-iki sorsjegy 197.-. Osztrák hitelintézet részvény 647.-. Unionbank 528.50. Osztrák Länderbank 406.50. Osztrák-magyar államvasut 642.-. Elbavölgyi vasut 459.50. Alpezi bányászrészvény 419.50. 20 irank. arany 19.22.-. Londoni váltóár 241.-. Bécsi Tramway Litt A. 273.-. Bécsi Tramway Litt B. 267.75. Lipót kohó - - - - - Az iránzat gyöngébb.

Bécs, október 19. (A Budapesti Napló tudósítójának telefon-jelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 646.75. Magyar hitelrészvény 647.-. Angol-Osztrák bank 267.-. Bécsi bankjegyesület 459.50. Union bank 529.50. Länderbank 406.50. Osztrák-magyar államvasut részvény 641.50. Lombard 108.50. Elbavölgyi vasut 459.50. Északnyugati vasut részvény 450.-. Dohányrészvény 290.-. Rimamurányi vasmű 506.50. Alpezi bányászrészvény 418.50. Májusi járdék 98.65. Magyar koronajárdék 90.50. Török sorsjegy 108.75. Német birodalmi mária 112.26. Napoleon d'or 19.22.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, október 19. (Zsevelés tudósítás.) A mai tőzsde-forgalom elég szilárd iránzattal nyit meg. Kohórézvényekre előnyösen hatott az a jelentés, hogy a porosz államvasutak az 1901-iki évre 417 mozdonyt rendeltek meg. A düsseldorfi hivatalos tözsdéjelentések helyreigazítása, amely szerint a vaspac nem szilárd, hanem gyöngye, nem gyakorolt nagyobb hatást az árfolyamokra. Szénrészvények kezdetben szilárdak, előnyös konjunktúra-hírekre. Járdékok közül spanyolok még inkább gyöngültek. Vasutak esendések. Amerikai New Yorkra szilárdak, Transvaali vasutrézvények javultak. Zárlatok a banyapiacon általános gyengülés állott be. Magánleszámlító kamaib 4%.

Berlin, október 19. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjárdék - - - - - 4%-os osztrák aranyjárdék 96.80. Elbavölgyi vasut - - - - - Magyar koronajárdék 90.90. Osztrák-magyar államvasut 137.25. Kassa-oderberg vasut - - - - - Bécsi váltóár 84.75. Magyar vasuti beruházási köicsön 101.10. Alpezi bányászrészvény - - - - - Disconto-Commandit 171.10. Általános villamosági Edison 211.75. Gelsenkirchen 183.10. Laur-kohó 194.75. 4 2/3%-os osztrákjárdék 96.30. 4%-os magyar aranyjárdék 96.30. Osztrák hitelrészvény 202.50. Déli vasut 25.-. Károlyi Lajos vasut - - - - - Orosz bankjegyek 218.65. 4%-os új orosz köicsön 95.80. Török dohányrészvény - - - - - Olasz járdék 93.80. Magyar hitelbank - - - - - Dynamit Trust - - - - - Harpeni 175.-. Az iránzat gyöngébb.

Berlin, október 19. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4%-os magyar aranyjárdék 96.30. Magyar koronajárdék 90.30. Osztrák hitelrészvény 202.10. Osztrák-magyar államvasut 137.-. Déli vasut 24.90. Északnyugati vasut - - - - - Elbavölgyi vasut - - - - - Orosz bankjegy készpénz - - - - - Buschtiehrádi - - - - - Orosz bankjegy - - - - - (Ultimeo) Lombard - - - - -

Hamburg, október 19. (Zárlat.) 4 2/3%-os ezüstjárdék 95.80. 1860. sorsjegy 132.50. Déli vasut 24.75. 4%-os osztrák aranyjárdék 97.30. Osztrák hitelrészvény 202.15. Osztrák-magyar államvasut 127.50. Olasz járdék 93.75. 4%-os magyar aranyjárdék 95.-. Az iránzat gyenge.

Frankfurt, október 19. (Zárlat.) 4 2/3%-os papírjárdék - - - - - 4%-os osztrák aranyjárdék 96.80. Magyar koronajárdék 90.35. Osztrák-magyar bank 126.85. Déli vasut 25.10. Elbavölgyi vasut - - - - - Londoni váltóár 204.37. Bécsi bankjegyesület 116.-. Villamos részvény 121.-. 3%-os magyar aranyköicsön - - - - - 4 2/3%-os ezüstjárdék 96.65. 4%-os magyar aranyjárdék 96.40. Osztrák hitelrészvény 202.90. Osztrák-magyar államvasut 137.-. Északnyugati vasut - - - - - Bécsi váltóár 84.25. Párisi váltóár 84.25. Unionbank - - - - - Alpezi bányászrészvény 213.-. Az iránzat szilárd.

Frankfurt, október 19. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok januárta. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 202.-. Osztrák-magyar államvasut 137.40. Déli vasut 25.10. Osztrák aranyjárdék - - - - - Olasz járdék - - - - - Laura-kohó 193.90. Harpeni 174.75. Discont

Alpesi — Bécsei bankgyesület — Az irányzat ingadozó.

Páris, október 19. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut — 4/10-os osztrák aranyjárdék 96.25. Osztrák L.änderbank 534. — 3/10-os francia járdék 100. — Ottomanbank 534. — 3/10-os francia járdék 102.40. Alpesi bányarészvény — Déli vasut 136. — 4/10-os magyar aranyjárdék 97.10. Párisi bankrészvény 1077. Olasz járdék 93.70. Francia törleszt. járdék 98.70. Osztrák földhitelintézeti részvény 11.85. Török dohányrészvény 327. — Az irányzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 19. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronkint 300—340 kilogramm

terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) 96—98 — fillérig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm való súlyban 96—98 — fillérig. Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 97—98 — fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) — fillérig. Közép (páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm feletti súlyban) 94—96 — fillérig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 93—95 — fillérig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 92—94 fillérig.

Sertéslelészám 1900. október 17. napján volt készlet 37.577 darab. — 1900. október 18. napján felhajtott 350 darab. 1900. október 18. napján elszállított 969 darab. 1900. október 19. napjára maradt készletben 36.938 darab

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —

Budapest, október 19.

Bár a légnyomás észak-nyugatról általánosan emelkedett, a depresszió mégis kiterjeszkedett és az egész kontinenten elborította. Ehhez képest az idő Európaszerte — s így nálunk is — borús, hűvös és nagyjából esős volt.

Küldés: Borús vagy ködös, hűvös és sok helyütt esős idő várható.

A véletlen általunk már sok embert szerencsésé tett, ajánljuk, hogy alábbi szerencse-naptárból születése- vagy névnapja mellett jelzett számot mielőbb postautalvánnyal megrendelje.

Szerencse Naptár.

Ezen szerencse-naptárban foglalt osztály-sorsjegyek csak KIRÁLYFI és TÁRSA bankháznál kaphatók Budapest, VI., Andrássy-ut 60.

Table with 12 columns (Január to December) and 31 rows of numbers representing lucky numbers for each day of the year.

Első húzás már november 15. és 16-án. A nyereményjegyzeket húzás után azonnal elküldjük.

1 egész sorsjegy 12 kor. = 6 frt, 1 fél sorsjegy 6 kor. = 3 frt, 1 negyed sorsjegy 3 kor. = 1 frt 50 kr., 1 nyolcad sorsjegy 1 kor. 50 fillér = 75 kr

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA a magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusító helye

BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 60. sz.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP PAP PAP

- List of bed and mattress models with prices in francs (frt) and crowns (kor.).

GICHNER JÁNOS paplan, matrác és kárpitosra gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.

Nézz ide!!!

Olvasni, mily olcsó árak mellett kaphat legelőcsésabb, igaz magyar gyármanu cipőt. 5 kilós csomagnál 30 kr. portól számítódik a bérmentve küldöm. Nem megfelelő cipőket azonnal saját költségemen visszaküldöm, melyet vagy kicserélek, vagy kiváncsi a pénz nem minden helyesnek visszaküldöm. Legfőbb bb vízbőr, férfi cugos v. fűzős cipő legelőcsésabb teli vagy nyári kivitelben 3.40 Egyötvenkoros való sima v. xbr. v. bagariabőr cipő dupla talppal 3.— Csizmák a legelőcsébb kivitelben, vízhatlan, egy darabban crős talp 5.50 Női legf. zelti vagy bagaria, cugos v. fűzős cipő, teli v. nyári kiv. 3.— Posztó cipő oroslak fejű, cugos vagy fűzős, elegáns 3.50 Gyermekcipő őrsi választékban. Több száz ábrával ellátott árujegyzékem ingyen és bérmentve küldöm. BUDAPEST, Deák-tér 6. sz. AGULÁR DÁVID fia

Tízmentes pénzszekrényeket, kassettákat, villamos vészjelző pénzszekrényeket, páncélszekrényeket és maszópreceket legelőcsébb kivitelben és legelőcsésabb szállít HESKY TESTVEREK es. és kir. szabad. hazai pénzszekrénygyára Budapest, VI., Szabolcs-u. 4.

Erdély részére főraktár: REMENYIK VIKTOR vas-nagykereskedés Kézdivásár

KÉZIMUNKÁK

hímző-nyergelő és hímző-szövetek rendkívül nagy választékban, szabott, gyári árakon kaphatók BÉRCZI D. SANDOR kézimunka-gyárában, Budapest, Király-utca 4. sz. Képes árjegyzékem 1725 eredeti kézimunkákkal kinyitva bérmentve küldöm. Ujdonság! Hímezni selyem levelezőlapok 25 és 35 kr. Point-Lace munkák és az ahhoz tartozó összes anyagok rendkívül nagy választékban vannak raktáron. Mintákkal szívesen szolgálunk.

Bérbeadás.

Baranyamegyében a sáti vasuti állomás közelében fekvő Varga és Ligeti 820 szántó, 6 kert, 97 rét, 8 szőlő, 423 legelő, 320 erdő és 35 adó alá nem tartozó, összesen mintegy 1709 katasztrális holdból álló, gazd. épületekkel, kastély és parkkal ellátott birtokom közvetítő mellőzésével azonnal vagy újfokor 12 évre haszonbérbe adatik. A feltételek nálam megtudhatók. Ajánlatok hozzáam intézendők. Kunfy Adolf, Kaposvár.

Legfin. harzi kanári közvetlenül Szt. Andrasbergből finom halász úllás és eszlingelő, rágás és mélyhangú szóllás, du-du-fityűllők és füvelők éppen most érvéltek meg, kaphatók csak a Fehér-ló-szállóban, Kerespet-ut 15., földsz. 12. sz. SÖNDERMANN V. madártenyésztő, közvetlenül a Harzóból. Megjegyzem, hogy nyolc napnál próbáltat adok, ami nem telzik, kicserélek. — Vidéki megrendeléseket legelőcsésébbben elintézek. Rundbakin M. Bécs, IX., Berggasse 3.

Advertisement for 'Allandó nagy butor-kiállítás.' (Permanent large cabinet exhibition) by PATYI TESTVÉREK, featuring various cabinet models and prices.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Szombat, 1900. október hó 20-án.

A zsidónő.

Opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzte Halévy. Szövegét írta Scribe.

Személyek:

A császár	* * *	Eleázár	Alberti
Brogni	Szendrói	Eudoxia	Powny
Lipót	Kertész	Recha	Vasquezno
Ruggiéro	Várady	Herold	Ney B.
Alberti	Mihályi		

Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. október hó 20-án.

Aranyasszony.

Vigjáték 4 felvonásban. Írták Schönthan és Koppel-Elfeld. Működésében Makai Emil.

Személyek:

Éva	Alszei	Borbála	Vizvári
Péter	Dezso	Agnes	Maróthy
Znojemszki	Ujbázi	Gyuszi	Ligeti J.
Gerleváry	Náday	Balázs	Hetényi

Kezdeté 7 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. október hó 20-án.

New-York szépe.

Operette 2 felvonásban, 6 képben. Írta Hugh Morton. Fordította Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerzte Gustavo Kerker.

Személyek:

Eronson	Sziklai	Cora	Margó
Harry	Ráthonyi	Kenneth	Giróth
Kurt	Boross	Blinky	Vidor
Snifkins	Mátrafi	Fifi	Dóry
Twiddles	Beöthy	Gray	Blaha S.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Jegyek a M. kir. Operaház, Nemzeti és Magyar Színház előadására kaphatók és előjegyezhetők Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedéseiben Kossuth Lajos-utca 4. sz. és Andrássy-ut 42. sz. a. valamint a New-York kávéházban. (Telefon.)

VIGSZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. október hó 20-án.

Coralie és Tsa.

Boboház 3 felvon. Írták Valabrégne és Hennequin. Fordította Heltai Jenő.

Személyek:

Dufaufret Jules	Góth	Thommerel	Bihari
Lucienne	Kalmár	Coralie	Hunyady
Laure	Nikó L.	Etienne	Hegedűs
Glapisard	Vendrei	Liane	Berzsei
Clemence	Harasztói	Hóféherke	Varsányi
Versaquette	Fenyvesi		

Kezdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. október hó 20-án.

San-Toy.

Kínai daljáték 3 felvonásban. Írták Edward Morton, Harry Greenbank és Adrian Ross. Fordították Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzte Sidney Jones.

Személyek:

George Preston	Tollagi	Jung-Si	Róssa G.
Poppy, leánya	Bárdi G.	Min-Kui	Tallian
Bobbie, fia	Raskó	Szin	Nyiri C.
Dudley	Pedák	Pin-Szing	Szécsi
Yen-Ho	Németh	Szi-Kiang	Nyeki
San-Toy	Köry	Hu-Ju	Kaposi
Csu-Li	Kovács	Kínai császár	Ujvári
Benson	Szirmai	Szing-Hi	Szordahelyi

Kezdeté 7 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Szombat, 1900. október hó 20-án.

A nagymama.

Vigjáték 3 felvonásban. Írta Csiky Gergely.

Személyek:

Szeréminő	Prielle K.	Mártha	Mészáros
Ernő	Náday B.	Tádorka	Vizvári
Örkény	Gyenes	Nevelőnő	Rákosi
Kálmán	Horváth	Lelkes	Gabányi
Piroska	Vizvári M.	Galambosné	Györgyné
Fimár Karolin	Boér H.	Pincér	Faludi

Kezdeté 7 óraker.

URÁNYA SZÍNHÁZ

Szombat, 1900. október hó 20-án.

Páris 1900-ban.

Írta: Salamon Ödön.

Kezdeté 1/28 óraker.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szombat, 1900. október hó 20-án.

A megváltó.

Passzójáték 16 képben. Bibliai dráma.

Kezdeté 6 óraker

Táncintézetem.

Van szerencsém a t. közönséggel tudatni, hogy

táncintézetemet

o hóban megnyitottam. Kérem a t. családokat, hogy a különosportok összeállítására végezt magukat mieelőbb előjegyezni sziveskedjenek. Kívánatra meiprosztus. — Kitérni tisztelgeti

RÓKA PÁL, táncmester

VIII., Szentkirályi-utca 6.

Ma és mindennap este 8 óraker

... a magyar királyi honvédezenekar hangversenye

karagany ur személyes vezetésével

Grand Café Hanusz Béla nagykávéházában.

VII., Erzsébet-körút 53., a körúti fürdő palotájában.

Ehm János éttermei a Nemzeti Színház épületében

Ma és mindennap **Bandi Marci és fiai** kedvelt zenekara hangversenye.

Színház után friss étlap.

Nyitva éjjel 3 óráig. A legjobb magyar konyha Nyitva éjjel 3 óráig az Erdélyi Mintavendéglőben,

VI., Dalszínház-utca 8. (az Operaház mellett).

A NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN

esténként **katona-zene.**

Sonterrainben étterem.

PUTZER pince-éttermeiben Deák-tér.

Ma és minden este **SCHREYER**, a perzsa sah által kitüntetett hegedűművész hangversenye. — Számos látogatásért esedézik

Putzer György vendégfős.

Ferenci kávéház

Budapest legkellemesebb szórakozó helye a fővárosba érkező idegenek találkozója.

Csókák közkedvelt zenekarának hangversenye.

Hídeg buffet. Mérsékelt árak.

Egész éjjel nyitva. — Figyelmes kiszolgálás.

Gross Ödön, kávé.

Uj műsor WEKERLE-kávéház Uj műsor

Kellemes szórakozás. VII. Kerepesi-ut 70. Családok találkozója.

Ma és mindennap este **Magyar népdal, zene és táncelőadások** Lányi Géza 26 tagból álló társulata által.

Az előadás kezdete 8 óraker este, vége 12 óraker.

12-3 óráig **Hegedűs Gyula** hírneves és előreműködő orgonaversenye.

GLASERER FÜLÖP, kávé.

Monopol-kávéház

Váci-körút 37. **Égész éjjel nyitva**

OLÁH

SANDOR kitűnő szólista zenekarával minden este

• • • hangversenye. • • •

Pontos kiszolgálás. Szepárk.

Kitűnő kávé-házi italok.

A hazáját mindenekelőtt szerető igaz magyarnak jól esik azt tapasztalni, hogy utjabban nánunk ismét dalban és zenében csak a magyart keresik, csak a magyart kedvelik. A magyar nótá az, mely a magyarok örömeit fokozza, mely a magyarral bék és békát feleltetni képes. Ezen hazadús eszmétől a **ROSSA BANDI** szellemben vezetett és tisztán magyar hatva, határozta el magát **„HAZÁM”** kávéházban működő **Horváth Jancsi** zenekara mellett kitűnő magyar játékosok a n. 4. közönséget. Kis Follák a „Hazám”-kávéház tulajdonosa

ELDORADO-MULATÓ

DOHANY-UTCA 88.

Nagy fényes előadás.

Ma és mindennap nemzetközi előadás. Igazgató: **FÜRST KÁROLY.**

4 HÖLGY. Családi műsor. 4 UR.

Kezdeté 8 óraker. 9 Szabad bemenet.

Hídeg buffet. Szolid és kitűnő kiszolgálásról gondoskodik

ERŐS GÁBOR, kávé.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 7-ker. Az előadás kezdete 8-ker.

Fenomenális! Szencziós!

Rövid vendéggáték! Rövid vendéggáték!

Fellép a bájos

Labounskaya

Mària k. a. és

Marzagora Armand

táncosok, fantasztikus táncokkal, továbbá a szép délamerikai énekesnő

La belle Heloisa Titcomb.

Ugymint az összes műsorok.

Holnap vasárnap, október 21-én délután fél 4 óraker

nagy gyermek előadás

válogatott műsorral, féltelnyárrakkal.

Vasárnap délután 4 óráig kezdve a téliker kávéházban cigány zene, Munczy Lajos kedvelt zenekara hangversenye.

Az előadás után a Somossy-Mulató előadások közlekednek minden irányban, ugyint Budára is.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. donány nagytűzsdé, Károly-körút 26. és a Mulató nappali pénztáránál.

FOLIES CAPRICE.

Ma 1/10 óraker. Ma 1/10 óraker.

Szencziós ujdonság!

A bankóhamisitók.

Eredeti énekes népszimnű. Rendező **Rott S.**

Személyek:

Dr. Szakács Zoltán	Rott S.
Göröncsér András, módos parasztagzda	Steinhardt
Ilus, a felesége	Ferenecz Zs.
Kárász Bálint, községi harangozó	Petérdi Gy.
Trézi, a felesége	Schindlerné
Ponczák Simon, korcsmáros	Pfoifer M.
Süvegcs Józsa, parasztlégy	Ormai M.
Sári, kóbor cigányleány	St. Lengyel
Sanyi, primás	Füst B.
Komor Gergely, budapesti detektív	Echten K.
Tolló Márton, községi segédjegyző	Juhász J.
Muzsikus cigányok, vásárosok	Tótférek a közelmúltban, egy alföldi helységben. Ponczák korcsmájában.

Végül:

Aphrodite.

410.000 korona nyerhető!

a következő 7 darab eredeti sorsjeggyel:

1 magyar vöröskereszt-sorsjegy

1 osztrák vöröskereszt-sorsjegy

1 olasz vöröskereszt-sorsjegy

1 Bazilika-sorsjegy

3 Józsvi-sorsjegy

ÉVENKINT 12 HUZÁS

Legközelebbi húzás már néhány nap múlva

410

EZER

KORONA

A fentvezetett hét darab sorsjegy 36 havi 5 koronás részletekben kapható meg. — Két részletnek postautalvánnyal való beküldése után azonnal megküldöm a sorsjegyek sorozatát és számszám tartalmazó részleteket 3 részlettel, tehát 1 részlettel ingyen nyugtázok, melyek után az összes nyeremények a vévét illetik. A további befizetések teljesítésére checkbookokat küldök. A teljes befizetés befejeztével e 7 sorsjegy a vévő korlátlan birtokába megy át, a ki azokra körülbelül még 40 évig járhat, mely idő alatt

minden sorsjegy nyer.

BEIFELD JÓZSEF, BANKHÁZA

az osztálysorsjáték főkezelőhelye

Budapest, Károly-körút 1. szám.

ALAPÍTOTT 1874.

A számok.

Ezzel a tíz számjeggyel:

0, 1, 2, 3, 4,

5, 6, 7, 8, 9,

a világon minden összeget ki lehet fejezni. És bármilyen sommiség is, a millióknál fontos szerepet játszik. Mintha csak intené az embert, hogy sokszor egy esetleges nagy dolgok fordulnak meg. Így sok ember lehetett volna talán gazdag ember, sőt milliómos, ha egy esetleges nagy szerencsés volna magának, mikor osztálysorsjegyét vásárolt, a mi azonban sok ezer boldog nyertének szerencsésjét a apította meg és ez az: hogy vásároljon osztálysorsjegyet a Hocht-Bankháznál, Budapest, IV., Ferencciek-utca 6. Huzás már november hó 15. és 16-án. Sorsjegyek árai: egész 6 frt, fél 3 frt, negyed 1 frt 50 kr, nyolcad 75 kr.

SZABÓ JENŐ

lehérnemű-gyára,

angol, francia uri divat és kalap raktár

Budapest, V., Marokkói-utca 1.

Legjobb szabásban kezeség mellett készít

Schroll-féle siflonból féru kelengyét.

Ezenkívül dzs raktárt tartok: legújabb divatu nyakkendők, kötött és bőrkentykék. Dr. Jäger tanár-féle gypaju alsóruházat.

Vászon és batistat zsebkendők. Férfi- és női esőköpenyek vízhatlan szövettől. Selyem esernyők. Vidéki megrendelések utánvétel mellett, meg nem felelő árak kéréséggel visszavételnek. Kívánatra árlagvezékl- szolgátok.

Szép nagy utcai bolt

kirakattal és mellékkeliséggel,

legélénkebb helyen,

minden célra alkalmas, novemberre kiadó. Bővebbet

Betsinyi Frigyes, Marokkói-utca 2.

Könnyű, jövedelmező kereset

cseltek ártizetés mindenki számára, ki törvényesen engedélyezett részletek eladásával foglalkozni akar. Ajánlatok bankháza

Ifj. Schön Ármín

Budapest, Erzsébet-körút 48. a Royal nagyszálló a teltében.

Sternberg Ármín és Testv

cs. és kir. udvari hangszergyár.

Központi főraktárban: Kerepesi-ut 36.

Cimbalmok

szép, erőteljes és csengő hanggal kaphatók 35 frutól felj. 500 frtig.

Külön zongora-termék: hol a leghirtvevesebb zongorák jutányosan beszereshetők: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarok) Zenepalota. Árjegyzék egészen díjmentes.

ANNO HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareillo betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-kört 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felelősséget, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Apró hirdetések

Kezesség irántában és eredeti tárgy mellett még a következő növényekben lehet földadni:

Breuer növények
dohánytőzseje,
Teréz-kört 54. szám alatt.

Engelmann Mór
gyors ártóvondó,
IV. ker., Káivány 2. szám.

Franke Pál
könyvkereskedő,
IV. ker., Csárda-út 3. palota,
(Kossuth Lajos utca, Király-ter,
Korona-kereskedés utca sarkán).

Jambrikovits
dohánytőzseje,
erepesi-ut 50. (Takarékpén. épület)

Eckstein Bernát
hirdetési iroda,
V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.

Fischer J. D.
hirdetési iroda,
IV. ker., Zsibor-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda,
IV. ker., Váci-utca 3. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda,
V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
hirdetési iroda,
VII. ker., Erzsébet-kört 34.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda,
VII. ker., Karoly-kört 9. sz.

Mezel Antal
hirdetési iroda,
V. ker., Váci-utca 4. szám.

Schwarz József
hirdetési iroda,
V. ker., Marokkó-utca 4. sz.

Tenczer Gyula
hirdetési iroda,
IV. ker., Szeviert-utca 8. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda,
Budapest, Váci-kört 33.

Kernberger Rozália
dohánytőzseje,
VIII. ker., Múzeum-kört 18. sz.

Ir. J. Nagel Ottó
könyvkereskedő,
Múzeum-kört 2. sz. (Nemzeti
Színház bérháza).

Nemetsek A. J.
új-áruháza,
Pest-út 3. szám.

Rohonczi Ilona
dohánytőzseje,
Andrássy-út 48. szám.

Szántó Mór
dohánytőzseje,
IV. ker., Kocaké-utca 14. szám.

Sopronyi V.
dohánygyárus,
VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedő,
II. ker., Fő-utca 2. szám alatt.

Zipser és Könyv
kereskedés,
Andrássy-út 4. szám alatt.

Benda Józsefné,
Andrássy-út 48. szám.

Blockner J.
hirdetési iroda,
IV. ker., Szeviert-utca 8. szám.

Deutsch Miksáné,
Andrássy-út 5.

Weitzenfeld Jakab,
Király-utca 1.

Goldruber Mór
könyvkereskedő,
Buda II. Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet
itt már 6 óráig földadni,
név és cím nélkül nem
tudunk megjelteni a
Budapesti Naplóban.

Kís kigyó!

Szerdai találkozó alkalmán az uszások miatt komolyan nem beszélhetünk. Igért újabb találkozó tálalmenü várom. Kérlek értesíteni, hogy szállásodapodra — mivel lejjölek meg. Farancsot velem. Választ szokat közt minden kerék.
7564 K. O. V. Cs.

Miramare
ird meg ha nem akard, hogy meglátogassalak. 7568

Intelligens
Kereskedő, ki már önműlt is volt, kiszolgált számvívó állást, keres mint pénztárnok, üzletvezető vagy más megfelelő állást. Esztog kaulóval is rendelkezik. Szíves megkereséseket a kiadóhivatallal kör "Intelligens" 3281 jelleg alatt. 3291

KERESLET.
Irodatisztónő
ki a minőségben két évig egy vállalatban dolgozott, és a munkájában jól, szerezni feltevések mellett alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 3227

Kárpitos-segéd
felvételt Klein Lajos körpitosnál, Ungvárt. 7562

Egy jó
órásmegő azonnal állást nyer 50 fizetés mellett. Pethő A. ördánál, Sárvar. 7566

Elvezetett
egy medallion, a becsületese megaládó kérést a kiadóhivatallal. Leadt. Egyik oldalán férfi, másikon gyermekarc kép van. 7567

Házartásban.
női ruhavarrás, kettős könyvvelésben járatos nő. Ir. sz. állást keres talon vagy vidéki városba. Magának urhoz nem megy. Cim a kiadóhivatallal. 7565

Hely ismerettel
bíró ügyelőkön önkényes feltevések mellett felvételt. Jelentkezni a. u. 5-6. korszak fogadatlak. Telefon Hirmundó: VII. Kerepesi-ut 22. 7419

Lakást kap
takarításra szükséges gyermekeknek házáspár, vagy magányos asszony. Ferenc-kört 31. H. sz. 3213

Házmesteri állásra
szakbizonyítványokkal rendelkező (nő), de a gyermekelleni viz. gíz és villamos szerelő keresetű. Cim VI. Teréz-kört 38. 3230

KINALAT.
Pénzügyelőst
kizárólag fővárosi honvédeknek, közhatalnokok és katonatisztek részére 500 koronájig részben fizetésű, de a 2-5-ig fizetésű iródnakban. Ottomány, Kerepesi-ut 16. H. em. 7545

Jónő
József-kört 17. földemelt 6. taláható d. e. 9-10 óra 6-ig. 7541

A Keresési-út
közvetlen egy fővárosi butor-üzlet szoba, külön bejárattal a lépcsőházból gyermekelleni családnál azonnal kiadó. Felvétel: Luthercsaba te. sz. alatt a házfelügyelőnél. 3229

Legjobb áron
vásárolj 100 kötetes Jókait és teljes Pallas Lexikont. Szilágyi Béla antikvárus. Ká. Kovács-kört 26. 7547

Ének vagy zongoralekt
ad egy konzervatóriumú hallgató német ir. Nefelűtő-utca 54. H. 7. 7554

Cimbalom
pedálos, fekete, eladó. Erzsébet-kört 22. földszint. 7553

Kindó szoba
a Népszínház szomszédságában egy csinosan burtozott, tiszta, világos teljesen ferögmentes szobában cselekedni lehet. A szobával, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

Faragott
hálszoba butor, asztal, székek, könyvtárcsok, cseleked eladó. Buda-utca 12. ajtó 5. 7557

Telkek
gróvtelepek részben rendkívül alkalmas, a fővárosban, jó helyen (Cimbalom) 3 korona árért eladó. A. H. S. jellegű eladó, a kiadóhivatallal címzett levelekre azonnal válasz. 7558

Ruha-varrónő
kittűnően járás, cseleked vállal munkát, melyet a saját lakásán készíthet el. Renovációval is képes kintűn járások. Cim: Szeviert-utca 10. földszint. 3. 7559

Cimbalom

pedálos fekete eladó. Erzsébet-kört 22. H. 2. 7552

Csemegeszőlő.

postaközvetítéssel 1 forintért; legemesebb, válogatott fajokból 2 ft 30 kr ért barmantelen szállít: Mertz Nándor. Kégy-utca 11. 7564

Eladó uradalmak

9134 hold Sáros megye 600000 f. földvel 45.000. 1500 hold Máramaros megye 250.000 f. válasszal. Kuchta Dániel, Tiszó. 7571

Háromemeletes ház

13 év óta lakatlan, 10 szobával, 100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7571

3 szobás lakás

keret és az összes melléképítményekkel november 1-én ingyen eladó. Bóvay-utca 1. sz. házmeztelen. 7569

Kerékpár

pénzvarrat mind minden áron eladó. Hornád-utca 27. földszint. 7567

Szép lakás.

Hársfa-utca 59b. (második ház a Király-utca) pár lépésre a városi lakás a házmeztelen, 1-4-re jutatos árban. Közvetlen a házfelügyelőnél. 7565

Nevelők,

nevelők, tanítók, gyermekkereskedők, magyar és német nyelven beszélők és cselekedők. Kélti nemzeti tanórügy-nökség, Váci-kört 22. 7570

Jobb ural

házaikoz szakácsoknál ajánlók, cseleked gazdasszonyok is várnak egy a háztartás működésére járatos fiatal hölgy. Szíves megkereséseket "S. E." jellegű el. a kiadóhivatallal. 3137

Bejárásban

egy különbejárta, lépcsőházzal, csinosan burtozott, tiszta szoba, szőlő ur számára november 1-ére kiadó. Zöld-utca 45. szám, I. emelet ajtó 7. 7563

Teljes ellátást

kaphat 2-3 intelligens fiatal ember distinguált úrnőnél. Kerepesi-ut 13. H. 16. 3286

Kittűn gyermek-ruha varró.

a nagybecsűt elkövető háziasszonyok részére. 100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

5 kilogram

legemesebb, válogatott fajokból 2 ft 30 kr ért barmantelen szállít: Mertz Nándor. Kégy-utca 11. 7564

Butorozott szoba

szép burtozott, egy utcai egy adást szoba. 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból intelligens családnál kiadó. József-kört 69. III-ik udvar földszint 6. 3106

Egy ház

1 emeletes VII. ker. Csömörök, költelék, 600 X 60 tel. Cim a kiadóhivatallal. 3103

Két darab

alig használt 16-os kittűn 10-15 Lanchester vadászgépjármű 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Krausz Mór, Ovoda-utca 22. I. 7. 3102

Csemegeszőlőt

5 kros postaközvetítéssel legemesebb, válogatott fajokból 1 ft 50 kr. Muskatályokból 1 forint 70 kr ért utavé mellett szállít Hét óráig ingyen szállítást Szekeres. 7555

Dobogós műhely.

üzlettel, lakással együtt, a főváros közepén, vendéglátás céljára alkalmas, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Cim a kiadóhivatallal. 3201

Egy kis paradicsom

szép villa 60 X 120, 4 szobával, elcsinos, konyha kintűn pincével a fővárosban 10 pernyi távolságra szép formájú helyen eladó 8 évig szomszédos 5000 korona árért eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. H. S. jellegű eladó, a kiadóhivatallal címzett levelekre azonnal válasz. 7558

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

Reményi M.

ml-hangszerész legújabbképes árjegyzékét név oivasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről Király-u. 44.

Angol tapéta raktárak.

Ajánlja nagy raktárban és kalföldi kárpitokban: kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitosát nyolcban és vidéken is azonnal és jutányosan elvígzi.

Minius Jakab Budapest, Főútlelet: Kerepesi-ut 6. Fiókútlelet: Irányi-u. 25.

Új aranyozó.

Melyet bárki azonnal mehothat utja aranyozó határát. Kélti nemzeti tanórügy-nökség, Váci-kört 22. 7570

Megrendelhető Kertész Todor-nál Budapest, Kristóf-ter.

Butor

középközvet vagy részletfizetésre legelőnebban FUCHS BODOG-nál BUDAPEST, József-kört 26. Népes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tüzijáték.

lampionok, confetti, kiválóan cseleked nagyban és kisvárosban legelőnebban kaphatók Eder Antal Gyula I. Magyarországi harmonium gyárában Váci-utca 25. sz. sarkaköz. Árjegyzék ingyen.

Zongora.

legelőnebb fajú Mignone, csemegés hanggal, 10-15 éves külsővel, irabellé állás mellett 250 forint eladó. Eder zongora termelői Váci-utca 25. sz. sarkaköz.

Kisiparosok.

kik motorizmussal kívánják dolgozni, olos és modern berendezéssel műhelyt, géphelyet és munkagépeket olos háttérrel. Hővétel felvilágosítás nyújtó. A Magyar Könyvtártelep részvény-társaság iródnakban, Budapest, V. Fűrdő-utca 10. sz. I. em.

Értékesítők.

100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

3 szobás lakás

keret és az összes melléképítményekkel november 1-én ingyen eladó. Bóvay-utca 1. sz. házmeztelen. 7569

Kerékpár

pénzvarrat mind minden áron eladó. Hornád-utca 27. földszint. 7567

Szép lakás.

Hársfa-utca 59b. (második ház a Király-utca) pár lépésre a városi lakás a házmeztelen, 1-4-re jutatos árban. Közvetlen a házfelügyelőnél. 7565

Nevelők,

nevelők, tanítók, gyermekkereskedők, magyar és német nyelven beszélők és cselekedők. Kélti nemzeti tanórügy-nökség, Váci-kört 22. 7570

Jobb ural

házaikoz szakácsoknál ajánlók, cseleked gazdasszonyok is várnak egy a háztartás működésére járatos fiatal hölgy. Szíves megkereséseket "S. E." jellegű el. a kiadóhivatallal. 3137

Bejárásban

egy különbejárta, lépcsőházzal, csinosan burtozott, tiszta szoba, szőlő ur számára november 1-ére kiadó. Zöld-utca 45. szám, I. emelet ajtó 7. 7563

Teljes ellátást

kaphat 2-3 intelligens fiatal ember distinguált úrnőnél. Kerepesi-ut 13. H. 16. 3286

Kittűn gyermek-ruha varró.

a nagybecsűt elkövető háziasszonyok részére. 100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

5 kilogram

legemesebb, válogatott fajokból 2 ft 30 kr ért barmantelen szállít: Mertz Nándor. Kégy-utca 11. 7564

Butorozott szoba

szép burtozott, egy utcai egy adást szoba. 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból intelligens családnál kiadó. József-kört 69. III-ik udvar földszint 6. 3106

Egy ház

1 emeletes VII. ker. Csömörök, költelék, 600 X 60 tel. Cim a kiadóhivatallal. 3103

Két darab

alig használt 16-os kittűn 10-15 Lanchester vadászgépjármű 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Krausz Mór, Ovoda-utca 22. I. 7. 3102

Csemegeszőlőt

5 kros postaközvetítéssel legemesebb, válogatott fajokból 1 ft 50 kr. Muskatályokból 1 forint 70 kr ért utavé mellett szállít Hét óráig ingyen szállítást Szekeres. 7555

Dobogós műhely.

üzlettel, lakással együtt, a főváros közepén, vendéglátás céljára alkalmas, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Cim a kiadóhivatallal. 3201

Egy kis paradicsom

szép villa 60 X 120, 4 szobával, elcsinos, konyha kintűn pincével a fővárosban 10 pernyi távolságra szép formájú helyen eladó 8 évig szomszédos 5000 korona árért eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. H. S. jellegű eladó, a kiadóhivatallal címzett levelekre azonnal válasz. 7558

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

Értékesítők.

100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

3 szobás lakás

keret és az összes melléképítményekkel november 1-én ingyen eladó. Bóvay-utca 1. sz. házmeztelen. 7569

Kerékpár

pénzvarrat mind minden áron eladó. Hornád-utca 27. földszint. 7567

Szép lakás.

Hársfa-utca 59b. (második ház a Király-utca) pár lépésre a városi lakás a házmeztelen, 1-4-re jutatos árban. Közvetlen a házfelügyelőnél. 7565

Nevelők,

nevelők, tanítók, gyermekkereskedők, magyar és német nyelven beszélők és cselekedők. Kélti nemzeti tanórügy-nökség, Váci-kört 22. 7570

Jobb ural

házaikoz szakácsoknál ajánlók, cseleked gazdasszonyok is várnak egy a háztartás működésére járatos fiatal hölgy. Szíves megkereséseket "S. E." jellegű el. a kiadóhivatallal. 3137

Bejárásban

egy különbejárta, lépcsőházzal, csinosan burtozott, tiszta szoba, szőlő ur számára november 1-ére kiadó. Zöld-utca 45. szám, I. emelet ajtó 7. 7563

Teljes ellátást

kaphat 2-3 intelligens fiatal ember distinguált úrnőnél. Kerepesi-ut 13. H. 16. 3286

Kittűn gyermek-ruha varró.

a nagybecsűt elkövető háziasszonyok részére. 100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

5 kilogram

legemesebb, válogatott fajokból 2 ft 30 kr ért barmantelen szállít: Mertz Nándor. Kégy-utca 11. 7564

Butorozott szoba

szép burtozott, egy utcai egy adást szoba. 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból intelligens családnál kiadó. József-kört 69. III-ik udvar földszint 6. 3106

Egy ház

1 emeletes VII. ker. Csömörök, költelék, 600 X 60 tel. Cim a kiadóhivatallal. 3103

Két darab

alig használt 16-os kittűn 10-15 Lanchester vadászgépjármű 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Krausz Mór, Ovoda-utca 22. I. 7. 3102

Csemegeszőlőt

5 kros postaközvetítéssel legemesebb, válogatott fajokból 1 ft 50 kr. Muskatályokból 1 forint 70 kr ért utavé mellett szállít Hét óráig ingyen szállítást Szekeres. 7555

Dobogós műhely.

üzlettel, lakással együtt, a főváros közepén, vendéglátás céljára alkalmas, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Cim a kiadóhivatallal. 3201

Egy kis paradicsom

szép villa 60 X 120, 4 szobával, elcsinos, konyha kintűn pincével a fővárosban 10 pernyi távolságra szép formájú helyen eladó 8 évig szomszédos 5000 korona árért eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. H. S. jellegű eladó, a kiadóhivatallal címzett levelekre azonnal válasz. 7558

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

Értékesítők.

100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

3 szobás lakás

keret és az összes melléképítményekkel november 1-én ingyen eladó. Bóvay-utca 1. sz. házmeztelen. 7569

Kerékpár

pénzvarrat mind minden áron eladó. Hornád-utca 27. földszint. 7567

Szép lakás.

Hársfa-utca 59b. (második ház a Király-utca) pár lépésre a városi lakás a házmeztelen, 1-4-re jutatos árban. Közvetlen a házfelügyelőnél. 7565

Nevelők,

nevelők, tanítók, gyermekkereskedők, magyar és német nyelven beszélők és cselekedők. Kélti nemzeti tanórügy-nökség, Váci-kört 22. 7570

Jobb ural

házaikoz szakácsoknál ajánlók, cseleked gazdasszonyok is várnak egy a háztartás működésére járatos fiatal hölgy. Szíves megkereséseket "S. E." jellegű el. a kiadóhivatallal. 3137

Bejárásban

egy különbejárta, lépcsőházzal, csinosan burtozott, tiszta szoba, szőlő ur számára november 1-ére kiadó. Zöld-utca 45. szám, I. emelet ajtó 7. 7563

Teljes ellátást

kaphat 2-3 intelligens fiatal ember distinguált úrnőnél. Kerepesi-ut 13. H. 16. 3286

Kittűn gyermek-ruha varró.

a nagybecsűt elkövető háziasszonyok részére. 100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

5 kilogram

legemesebb, válogatott fajokból 2 ft 30 kr ért barmantelen szállít: Mertz Nándor. Kégy-utca 11. 7564

Butorozott szoba

szép burtozott, egy utcai egy adást szoba. 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból intelligens családnál kiadó. József-kört 69. III-ik udvar földszint 6. 3106

Egy ház

1 emeletes VII. ker. Csömörök, költelék, 600 X 60 tel. Cim a kiadóhivatallal. 3103

Két darab

alig használt 16-os kittűn 10-15 Lanchester vadászgépjármű 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Krausz Mór, Ovoda-utca 22. I. 7. 3102

Csemegeszőlőt

5 kros postaközvetítéssel legemesebb, válogatott fajokból 1 ft 50 kr. Muskatályokból 1 forint 70 kr ért utavé mellett szállít Hét óráig ingyen szállítást Szekeres. 7555

Dobogós műhely.

üzlettel, lakással együtt, a főváros közepén, vendéglátás céljára alkalmas, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Cim a kiadóhivatallal. 3201

Egy kis paradicsom

szép villa 60 X 120, 4 szobával, elcsinos, konyha kintűn pincével a fővárosban 10 pernyi távolságra szép formájú helyen eladó 8 évig szomszédos 5000 korona árért eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. H. S. jellegű eladó, a kiadóhivatallal címzett levelekre azonnal válasz. 7558

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

Értékesítők.

100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

3 szobás lakás

keret és az összes melléképítményekkel november 1-én ingyen eladó. Bóvay-utca 1. sz. házmeztelen. 7569

Kerékpár

pénzvarrat mind minden áron eladó. Hornád-utca 27. földszint. 7567

Szép lakás.

Hársfa-utca 59b. (második ház a Király-utca) pár lépésre a városi lakás a házmeztelen, 1-4-re jutatos árban. Közvetlen a házfelügyelőnél. 7565

Nevelők,

nevelők, tanítók, gyermekkereskedők, magyar és német nyelven beszélők és cselekedők. Kélti nemzeti tanórügy-nökség, Váci-kört 22. 7570

Jobb ural

házaikoz szakácsoknál ajánlók, cseleked gazdasszonyok is várnak egy a háztartás működésére járatos fiatal hölgy. Szíves megkereséseket "S. E." jellegű el. a kiadóhivatallal. 3137

Bejárásban

egy különbejárta, lépcsőházzal, csinosan burtozott, tiszta szoba, szőlő ur számára november 1-ére kiadó. Zöld-utca 45. szám, I. emelet ajtó 7. 7563

Teljes ellátást

kaphat 2-3 intelligens fiatal ember distinguált úrnőnél. Kerepesi-ut 13. H. 16. 3286

Kittűn gyermek-ruha varró.

a nagybecsűt elkövető háziasszonyok részére. 100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

5 kilogram

legemesebb, válogatott fajokból 2 ft 30 kr ért barmantelen szállít: Mertz Nándor. Kégy-utca 11. 7564

Butorozott szoba

szép burtozott, egy utcai egy adást szoba. 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból intelligens családnál kiadó. József-kört 69. III-ik udvar földszint 6. 3106

Egy ház

1 emeletes VII. ker. Csömörök, költelék, 600 X 60 tel. Cim a kiadóhivatallal. 3103

Két darab

alig használt 16-os kittűn 10-15 Lanchester vadászgépjármű 2-3 szobával, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Krausz Mór, Ovoda-utca 22. I. 7. 3102

Csemegeszőlőt

5 kros postaközvetítéssel legemesebb, válogatott fajokból 1 ft 50 kr. Muskatályokból 1 forint 70 kr ért utavé mellett szállít Hét óráig ingyen szállítást Szekeres. 7555

Dobogós műhely.

üzlettel, lakással együtt, a főváros közepén, vendéglátás céljára alkalmas, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Cim a kiadóhivatallal. 3201

Egy kis paradicsom

szép villa 60 X 120, 4 szobával, elcsinos, konyha kintűn pincével a fővárosban 10 pernyi távolságra szép formájú helyen eladó 8 évig szomszédos 5000 korona árért eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. H. S. jellegű eladó, a kiadóhivatallal címzett levelekre azonnal válasz. 7558

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

A VII. kerület

legelőnebb helyén a Garáster közepén egy kőemelőt adómentes ház, rendkívül csinos, külön bejárattal a lépcsőházból november 1-ére kiadó. Kerepesi-ut 31. H. 20. 3228

Értékesítők.

100000 X. jellegű eladó. Sárospatak közepén, Váci-kört 33. sz. intenzív. 7564

3 szobás lakás

keret és az összes melléképítményekkel november 1-én ingyen eladó. Bóvay-utca 1. sz. házmeztelen. 7569

Kerékpár

pénzvarrat mind minden áron eladó. Hornád-utca 27. földszint. 7567

Szép lakás.

Hársfa-utca 59b. (második ház a Király-utca) pár lépésre a városi lakás a házmeztelen, 1-4-re jutatos árban. Közvetlen a házfelügyelőnél. 7565

Nevelők,

nevelők, tanítók, gyermekkereskedők, magyar és német nyelven beszélők és cselekedők. Kélti nemzeti tanórügy-nökség, Váci-kört 22. 7570

Jobb ural

házaikoz szakácsoknál ajánlók, cseleked gazdasszonyok is várnak egy a háztartás működésére járatos fiatal hölgy. Szíves megkereséseket "S. E." jellegű el. a kiadóhivatallal. 3137

Bejárásban

egy különbejárta, lépcsőházzal, csinosan burtozott, tiszta szoba, szőlő ur számára november 1-ére kiadó. Zöld-utca 45. szám, I. emelet ajtó 7. 7563

Teljes ellátást

kaphat 2-3 intelligens fiatal ember distinguált úrnőnél. Kerepesi-ut 13. H. 16. 3286

Kittűn gyermek-ruha varró.

a nagy